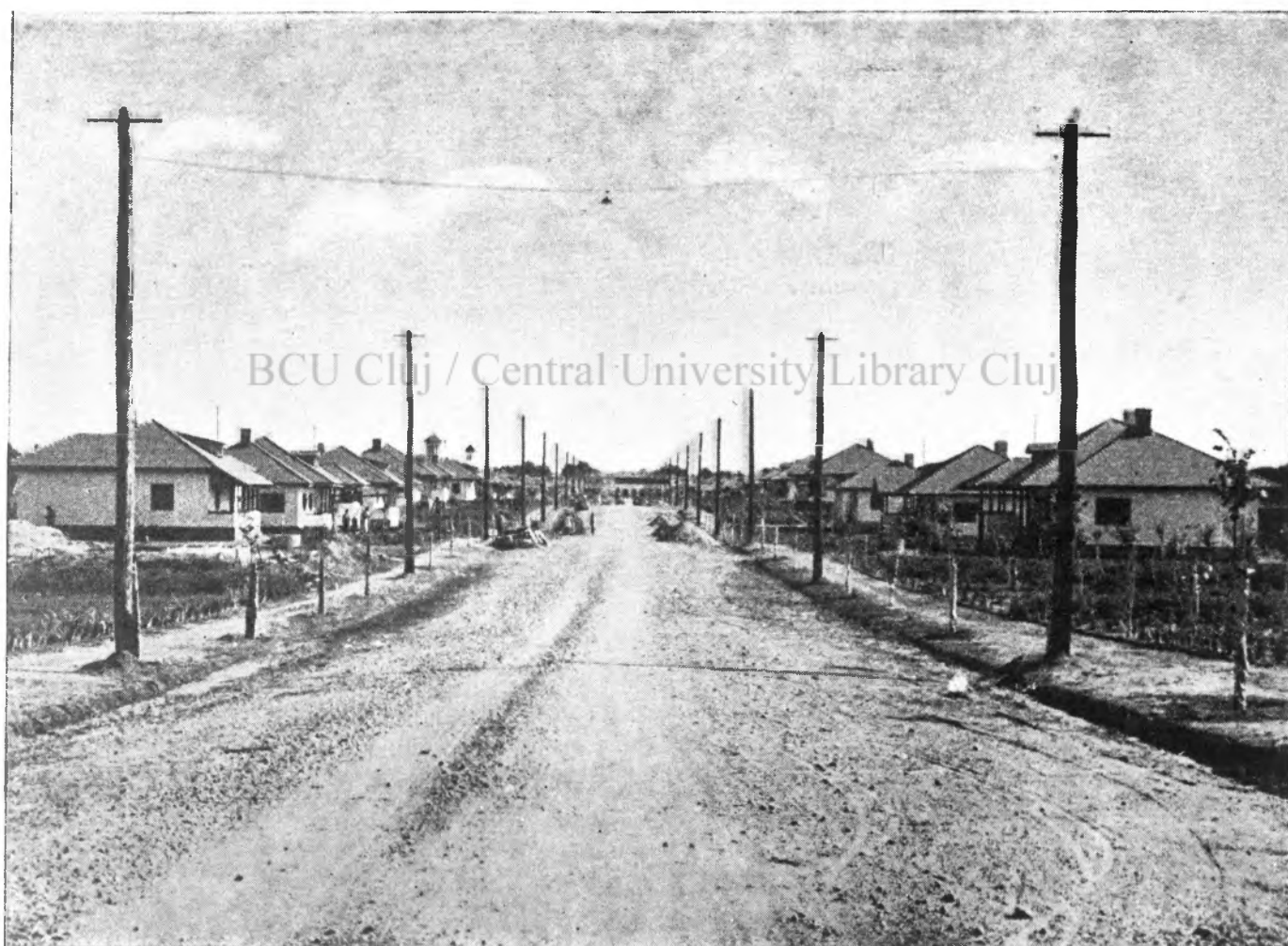

487440

MINISTERUL
AGRICULTURII
DOMENIILOR
SERVICIUL DE
ARHITECTURA

CONSTRUCTII RURALE

INDRUMARI
PLANURI SI
CERCETARI

SATUL ROMÂNESC

CAETUL IV-V

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR
SERVICIUL DE ARHITECTURĂ

CONSTRUCȚII RURALE

Publicație cu planuri, îndrumări și cercetări
apare în 10 caete

Director : Arhitect Inspector General Florea Stănculescu

Redactor Șef : Arhitect Ștefan Peterneli

Redactori Arhitecți : Dimitrie Hergot, Radu Udroui, Ion
Bănică, A. Crivez, Octav Ionescu,
Leonida Plămădeală, C. Cornișteanu

Cond.-desenatori : V Repanovici, N. T. Constantinescu.

Colaboratori de îndrumare :

Prof. Dr. GH. IONESCU-ȘIȘEȘTI	Ministrul Agriculturii și Domeniilor
" Dr. N. CORNAȚEANU	fost ministru, mare agricultor
I. CAMARAȘESCU	fost ministru, " "
GH. CIPAIANU	" " " "
CONST. GAROFLID	" " " "
I. MARIAN	mare agricultor
AUREL PANA	" "
CONST. SESCOIOREANU	" "
Dr. W. ȘTEPHANI	" "

Cuprinsul caetului Nr. 4-5

Satul românesc	<i>Prof. Dr. Gh. Ionescu-Sisești</i> Ministru
Așezarea satelor	<i>Fl. Stănculescu</i>
Planul satului.	Arhitect Insp. General
Patru tipuri de abatoare comunale cu planuri și devize.	<i>Alex. Crivez</i> Arhitect Șef
Grajd pentru 8 tauri, 3 armăsari, 4 vieri, coteț de păsări.	<i>Dimitrie Hergot</i> Arhitect Șef
Puț sec pentru distrugerea cadavre- lor animale.	
Sală de autopsie și puț sec pentru cadavre animale.	
Satul DIOȘTI satul model.	<i>Fl. Stănculescu</i> Arh. Insp. General
Infăptuiri agricole în satul DIOȘTI.	<i>Petre Stănculescu</i> Ing. Agronom

Abonamente: 10 caete 400 lei, 5 caete 200 lei
caetul 40-50 lei (un număr restrâns)

Redacția, Administrația și Informații: Ministerul Agriculturii
și Domeniilor Serv. de Arhitectură, B-dul Carol Nr. 2, Buc. I

Abonamentele se pot trimite prin mandat poștal sau la Cek Cont Nr. 11098
Arhitect Fl. Stănculescu „Publicații Rurale“

Com. Sisești
Jud. Mehedinți
centru civic

Dispensar, Remiză, Grajd Comunal, Primăria, Cuptor pt. uscat fructe, Livadă

SATUL ROMÂNESC

In țara noastră, satele cuprind 5/6 din populație și mai bine de 9/10 din suprafața țării.

Ca în toate părțile lumii, orașele sunt mai mult sau mai puțin împetrișate ca populație, — satele însă reprezintă omogenitatea neamului, precum și obârșia de prenoire a orașelor, — pe ele se bazează puterea țării.

Ațiunea dusă pentru buna stare a satelor, atunci când este cinstită și potrivit nevoilor lui, este o operă națională.

In țara noastră satele sunt populate cu țărani, muncitori de țărini, plugari și crescători de vite. Chiar la răscrucea vremurilor năprasnice, românul a ieșit în întâmpinarea dușmanului cu unelte agricole schimbate în arme: baltagul, ghioaca, coasa, securea și la caz de mare necaz, eri încă, pușca a mânuit-o ca pe bătă.

Caracteristica satului nostru este deci: agricultura.

Toate preocupările care tind să îmbunătățească satele, pentru ca să fie rodnice, trebuie să cuprindă și să tindă către acest înțeles: viața de agricultori.

Avuția noastră nu este și nu va fi multă vreme altceva decât produsul pământului românesc muncit de țărani: agricultura.

Orice sat are o vieață proprie.

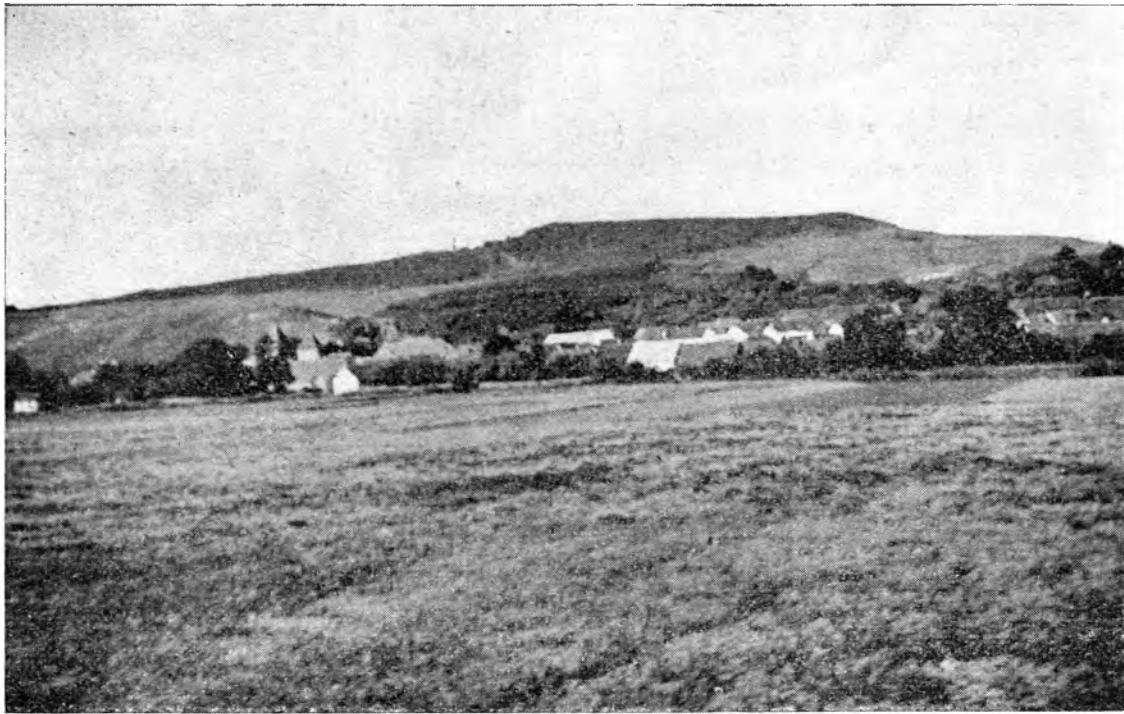
Satul românesc abia de curând a intrat în cercul preocupărilor atente al conducătorilor.

Până să ajungem sus la culme, mai avem multă cale de străbătut: gospodării rânduite, case încăpătoare, apa sănătoasă, latrină, bae săptămânală (acasă sau comunală), străzi împietrite, lumină electrică, comasare, mașini agricole, grajdurile în afară de sat, magazii și pătule obștești sau cooperative, industrii sătești, cărămidării, meșteri zidari și câte altele.

Până să se înfăptuiască toate, vor trece ani și este de mare importanță ca evoluția să meargă natural, după felul de a fi al românului.

Cu cât dragostea de sat e mai mare, cu atât ațiunea este mai gândită și mai cumpanită, — și ca urmare înfăptuirile sunt mai trainice, mai durabile.

GH. IONESCU-SIȘEȘTI
Ministrul Agriculturii și Domeniilor

Sat sub deal

Foto : Fl. Stănculescu

AȘEZAREA SATELOR

Satul nu este o abstracție căruia să i se poată aplica formele și disciplinele făurite în laboratoare și birouri.

Satul este un organism viu, cu bucurii și necazuri, cu dureri și speranțe.

El s'a născut cu omul și va trăi cât omul.

Și ca și omul își are înfățișarea lui, deosebită a unuia de a altuia și caracteristica lui aparte.

Arheologii noștri se muncesc să cunoască din rămășițe îngropate de vremuri, viața oamenilor ce au locuit pe ținuturile noastre, înainte ca slova scrisă s'o fi arătat.

Istoricii noștri descifrând și legând document de document, se străduiesc să ne arate viața popoului nostru de când ea a fost însemnată cu slove scrise.

Iar întreg cuprinsul stăpânit de neamul nostru formează un tot atât de întins pergament, pe care, așezările omenești în sate, sunt litere scrise de tradiție, arătându-ne viața ce s'a dus și se duce de acest neam.

Iar cunoașterea învățăturii păstrată de tradiție ne conduce pașii pe adevăratul drum : al reformelor prielnice.

Așezarea satelor noastre s'a făcut în mod natural, — fără o rânduire ordonată. Cele câteva cazuri de sate-cetăți din Transilvania, de pe vremea feudalității, cele mai multe neromânești, — ne dau contrastul și mai vizibil.

Inmulțirea satelor s'a produs prin fenomenul nu-

mit științific sciziparitate, prin rupere dela matcă a unei părți, — deobicei a unui neam — și stabilirea lui ceva mai departe, formând un nucleu, împrejurul căruia s'a născut o nouă așezare, un nou sat, o nouă viață. Cu timpul noua așezare a devenit matcă, împrăștiind alte formații.

Cineva se va ocupa cu numirea satelor și va documenta de ce aceiaș numire se găsește în diferite părți și ținuturi; de ce o denumire trece un deal, în alt județ, apoi în altul sub coama munților ; de ce apoi altele se găsesc asvârlite la distanțe foarte mari; de ce unele incalcă Dunărea sau munții, cu aceiaș numire deoparte și de alta.

Oricare ar fi concluziile cercetărilor : unitatea de limbă și botez a localității, drumul ciobanilor și al refugiaților, care a presărat pe cale numele dela obârșie, numele neamului care și-a împărțit familiile, răzășii domnești sau conace boerești, — în parte și în total, vor lămuri din punct de vedere social mai precis formarea satelor noastre.

Alții, în fine, vor studia portul, cântecul și obiceiul și va țărui stăpânirea lor, precum și cum s'au strecurat unele printre altele, cum s'a influențat și adeseori cum s'au contopit.

Aici vom arăta, doar foarte sumar și numai în parte, câteva din felurile de așezare ale satelor noastre.

Considerăm că pentru a aduce o îmbunătățire în organismul satelor noastre, sistematizare cum se zice azi, trebuie neapărat să studiem :

a) regiunea cu felul de așezare al satelor și ceiace a determinat această așezare ;

b) modul cum s'a construit satul în această regiune, caracteristica lui, viața lui ;

c) așezarea gospodăriilor în sat, gruparea lor și modul de dezvoltare în raport cu ocupația locuitorilor ;

d) înfățișarea gospodării cu ecaretele ei, felul cum sunt așezate și tendințele care se arată ;

e) posibilitatea de îndreptare, etc.

După acest studiu abia, se poate concepe îndreptări în așezarea satului, îmbunătățiri în gospodărie și locuință, organizarea vieții satului, — ceiace în termen generic se zice ridicarea standardului de viață și specific sistematizarea satului, iar ca tendință : satul model.

În general, satele noastre par, văzute de sus, ca niște enorme șiruri de mărgele, susținute de culmea munților, înșiruite pe firul apelor, curgând cu ele în șes pe fundul văilor.

Dăm așezarea din regiunea deluroasă a Gorjului : Valea Motrului și a Jiului de dedesubtul Tg. Jiului și până deasupra Strehaiei și Filașului. Iată Jiu la dreapta, diguit pe o parte și alta de două șosele, iar pe șosele sat lângă sat.

Sus la intrarea în Tg. Jiu avem Româneștii. Găsim câte un Românești la intrarea de Jos a Craiovei, apoi altul la Ploești, la Câmpulung-Muscel și încă vreo 7—8 Românești răslețiți în țară.

Coborând pe valea Jiului avem Iași. Iași în Gorj. Poiana, Rovinari, Vădueni, Cilibii, Peșteana de Sus (din greșeală nescrisă) pe malul stâng al Jiului și Peșteana de Jos pe malul drept.

Apoi avem Strâmba pe malul stâng, Strâmba pe malul drept și o altă Strâmbă peste deal, la

Jilț. Ruperi din matcă și trecuți peste râu sau peste deal.

Apoi peste tot avem acest „sus” și „jos” la aceiaș numire, arătând formațiunea unuia din celalt : Urdarii de sus, de jos, sau pe Valea Jilțului : Dragoteștii de Sus, de Jos, — Mătăsarii de Sus, de Jos.

Aceiași înșiruire de sate o avem pe valea Motrului, la stânga și aceiaș înșiruire pe văile dintre Motru și Jiu.

Caracteristica. Gospodăriile se înșiră în lungul drumului, ades se întind pe dealurile din spate în lung. Rar e o ramificație din drumul principal. Ecaretele sunt restrânse. Casele de multe ori ridicate cu etaj, construite în lemn. Minunate cioplituri în lemn. Acoperișuri de șită cu vârfuri și ciocârlani. Porți, stâlpi și grinzi cioplite, cu cioplituri de bardă, cuțitoae și cuțit, cunoscute foarte puțin (casa Mogoș la Muzeul etnografic și cea din Cartiu la Muzeul statului). Caracteristice troițe, fântâni, case, care merită o deosebită atenție. Este o artă care se pierde și trebuie neapărat culeasă.

Dăm regiunea din munte cuprinsă între C. Argeș și C. Lung cu văile Argeșului, Vâlsanului, Doamnei, Brăția și Târgului. Înșiruirea satelor pe cursul apelor, ținându-se unul de altul e perfect vorbitoare.

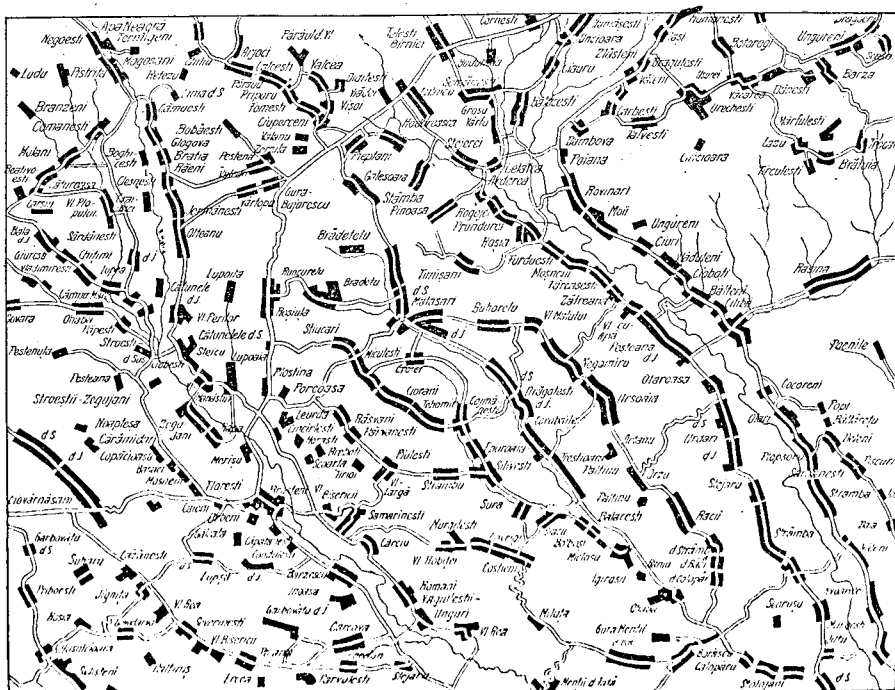
E de observat aci denumiri : Căpățânenii — Ungureni și Căpățânenii — Pământeni, unul lângă altul, Oneștii-Ungureni și Oneștii-Pământeni, Albeștii-Ungureni și Pământeni și încă altele care arată că sub poalele Munților sunt o grămadă de așezări ale românilor de peste munți, cărora noi le spunem „ungureni”. Găsim chiar satul Galeșu format cu refugiații din Galeșul

Sibiului, iar în C. Lung, avem neamul Gălășenilor.

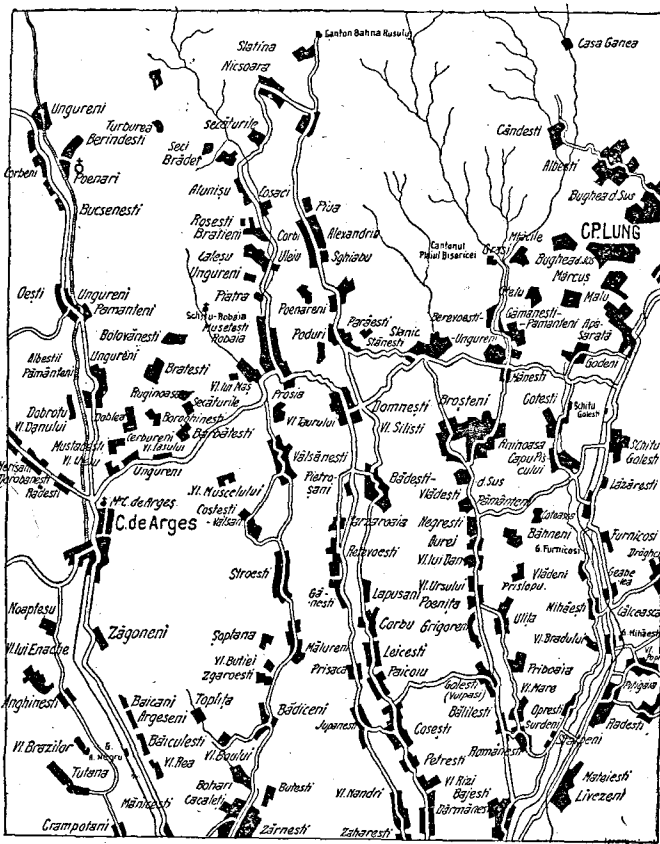
Mai avem aci în munte satele : Costeștii, Goleștii, Alexandria pe care le găsim și mai în jos, la poalele câmpii și care arată legătura ce se făcea pe văile râurilor, precum și pulsul vremurilor : satele se împingeau către câmpie pe vremuri de liniște și se strângeau către munte în timpuri de vijelie.

Caracterele satelor se desemnează după valea râurilor și pentru a cunoaște bine o așezare de jos, trebuie să te urci pe valea lui în sus la munte.

Așa sunt înșirate satele pe toate văile râurilor, râșoarelor

Regiunea deluroasă — Gorj

Reg. Muntoasă Argeș-Mușcel

și pâraelor ce vin din munte și se leagă mănunchi în șes.

Caracteristica regiunii arătată, este ca așezare de sate, aceiaș ca în toate regiunile de munte: gospodăriile înșirate în lungul drumurilor, casele ridicate la etaj. Ecaretele, grajduri de vite cu adăpost de fân deasupra. Cioplituri mai reduse ca în regiunea Gorjului. Apare geamlăcul, adică cerdacul cu sticlă. Acoperișuri de șită. Apar lucrările de traforaj în scândură. Scade importanța artistică a grinzilor și stâlpilor, menținându-se totuși frumusețea formelor, înfățișarea. Regiunea e mai bogată. Mulți moșneni, rezăși.

Construcții în lemn.

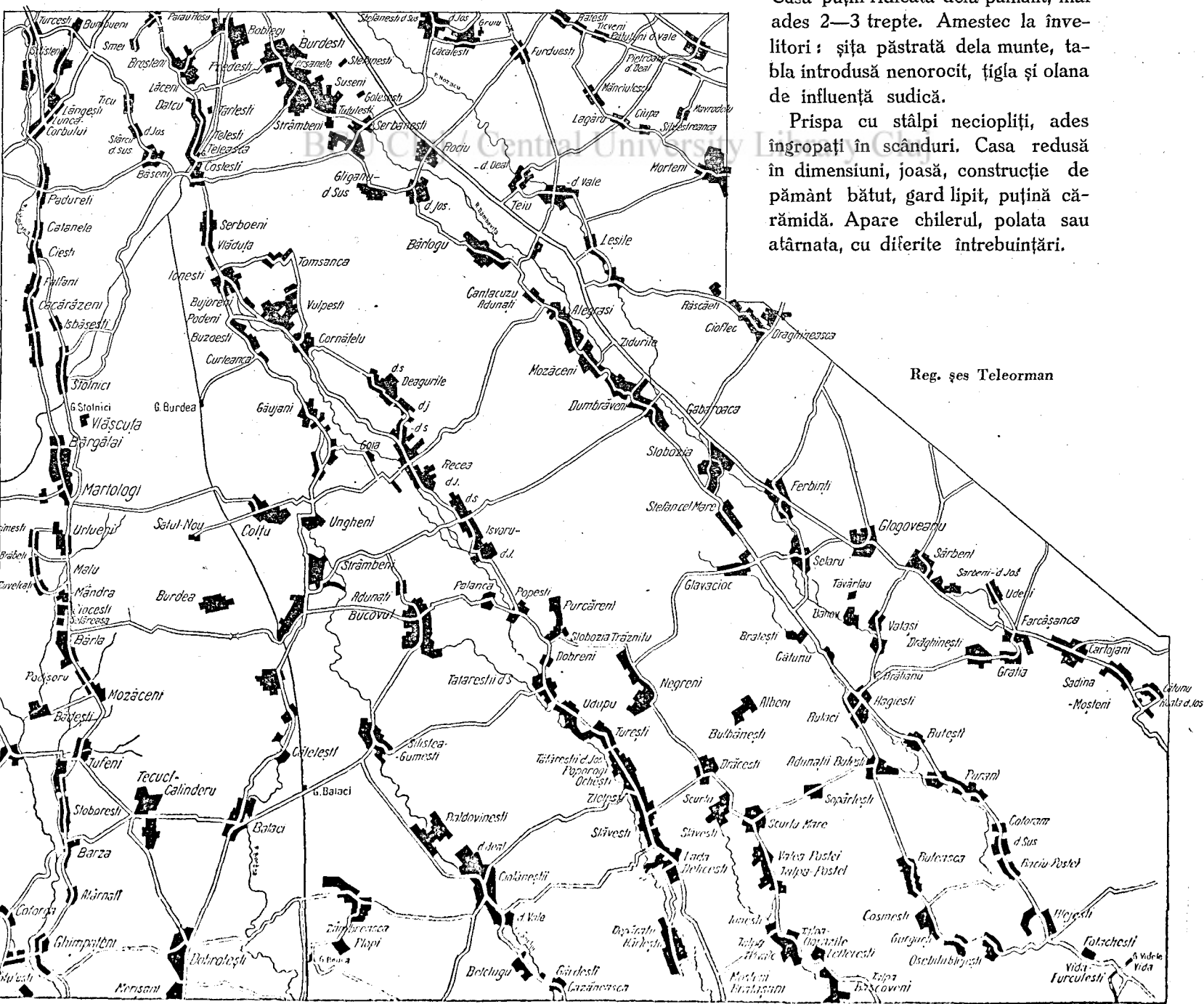
Mai jos se vede răsfirarea satelor în șesul Teleormanului. Acest șes este tăiat de văi largi de râuri: Vedea, Burdea, Cănelui, Teleorman, Glacacioc. În lungul acestor văi se înșirue satele. Aici însă văile nu mai sunt strâmte, satele se pot lărgi în voe. Și de unde în sus nu avem decât o înșiruire de gospodării de o parte și de alta a drumului, rar un drum lateral, — aici satele sunt țesute cu drumuri în lung și în lat, formând tarlale.

Așezarea lor în văi s'a făcut căutându-se apa și adăpost de vânturi.

Caracteristice. Gospodăria cu ecarete multe.

Casa puțin ridicată dela pământ, mai ades 2—3 trepte. Amestec la învelitori: șita păstrată dela munte, tabla introdusă nenorocit, țigla și olana de influență sudică.

Prispa cu stâlpi necioplți, ades îngropați în scânduri. Casa redusă în dimensiuni, joasă, construcție de pământ bătut, gard lipit, puțină cărămidă. Apare chilerul, polata sau atârnată, cu diferite întrebunțări.

Reg. șes Teleorman

Câmp deschis de studiu al adaptării tradițiilor din munte la trebuințele agricole din șes și al ciocnirii cu influențele venite din Sud, de dincolo de Dunăre.

Aici se poate lucra în plin la modificări în bine.

Dăm un alt aspect de șes, șesul de stepă, regiunea Brăilei. Satele sunt împrăștiate aproape uniform cu distanțe de 5—10 Km., între ele, — nu se mai înșirue unul lângă altul.

Sunt satele formate împrejurul conacelor de moșii.

Forma satelor este aproape regulată, dreptunghiulară cu străzile regulate, drepte, întretându-se în unghi drept.

Foarte multe sunt de formație nouă 30—70 de ani.

Au un fel de a fi specific.

Aici nu mai putem urmări o obârșie și o legătură în munte.

Atât gospodăriile, cât și casele au o înfățișare deosebită de cele întâlnite până acum.

Această regiune merită un studiu aparte. Nu atât prin arta ce o reprezintă cât mai ales prin modificările aduse leit motivului de construcție românească.

Caracteristice. Soare mult și vânturi puternice. Casa și ecarete joase. Construcții din chirpici (cărămidă nearsă, lipită cu lut) gard lipit sau văioage. Prispa pe 2 și 3 părți. Acoperișuri de tablă în general, rar țigla și olane. De drept olana este invelitoarea prielnică regiunii.

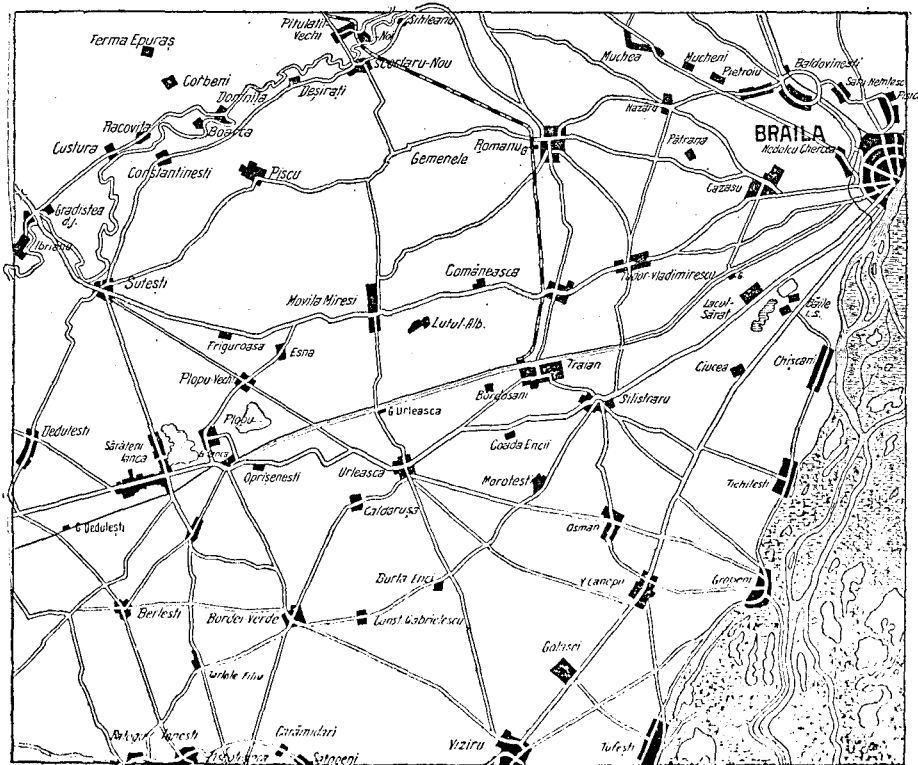
Casa cu polată pe 2 și 3 părți, bogată în încăperi, neîntrebuințată complet. Este tipul de casă

care ar trebui cercetat și introdus ca fiind cel mai bine dezvoltat. Puține lucrări de artă. Viața intens agricolă.

Vom da acum o așezare aparte de cele obișnuite, o regiune de lângă Buzău, dela gara Vintileanca în sus până în munte.

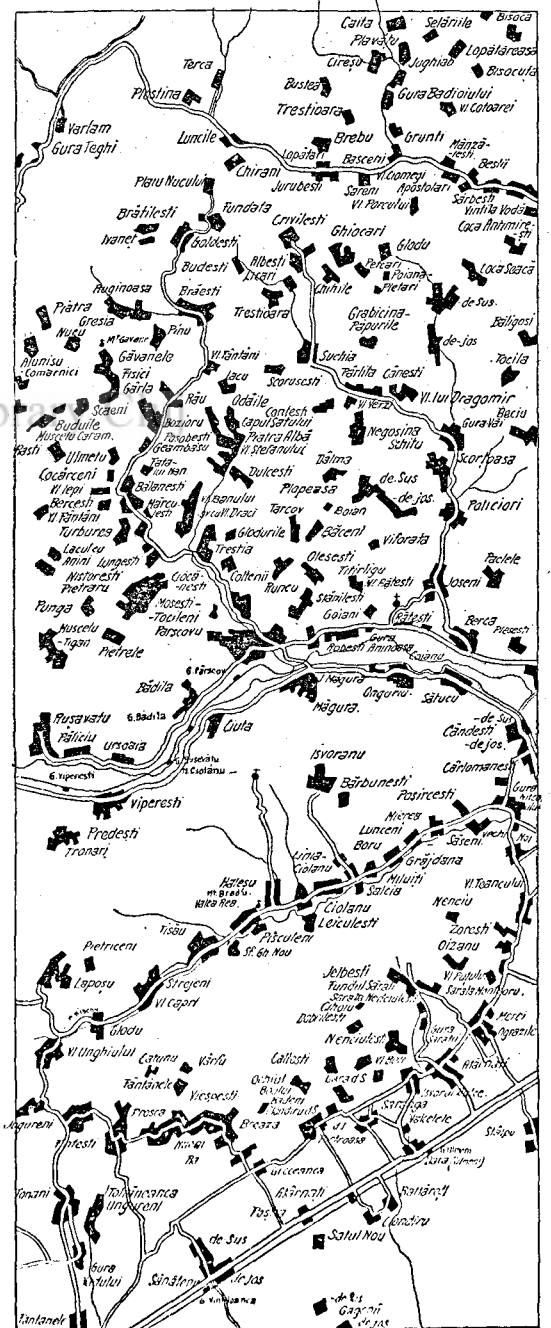
Trecem aici, din regiunea de șes (stepă) a Buzăului de Sud, la regiunea Nordică, intrând aproape direct în regiunea muntoasă, ajungând pe distanță de 40—50 Km., dela 100 m. la 1400 m. altitudine. Panta este expusă la Sud, prielnică viilor și pomilor, fără prea mari cute de teren care să împiedice vederea în șes. Jos, satele sunt retrase dela artera principală Ploești-Buzău, și s'au așezat strategic pe o linie secundară, aproape paralelă cu cea principală, pe valea Niscovului.

Dela valea Buzăului în sus, satele sunt răsfirate

Reg. șes Brăila

Reg.
deluroasă
Buzău

pe panta ce coboară din munte, într'o împrăștiere ca în șes. Cele 2 pârae, Berca și Bălănești nu le ademenesc prea mult.

Explicația: Sunt adăpostite de Crivăț prin colul ce fac munții, iar pericolul invaziilor este înlăturat prin îndepărtata vedere în șes ce posedă situația în care se găesc, — schimbul ușor cu regiunea de cereale a șesului, expunerea sănătoasă spre soare. Ca în nici o parte această așezare este fericită. O vedem clar din tren, mergând dela Ploești la Buzău, plină de soare, plină de case albe și turle de biserici.

Dăm acum două regiuni din Moldova aproape în continuare una cu alta, caracteristice prin viața de crunte lupte ce a trebuit să ducă această parte a țării, prin viața de felurite necazuri ce a avut să îndure.

Una reprezintă șoseaua dela Adjud către Bacău și Adjud-Tg. Ocna.

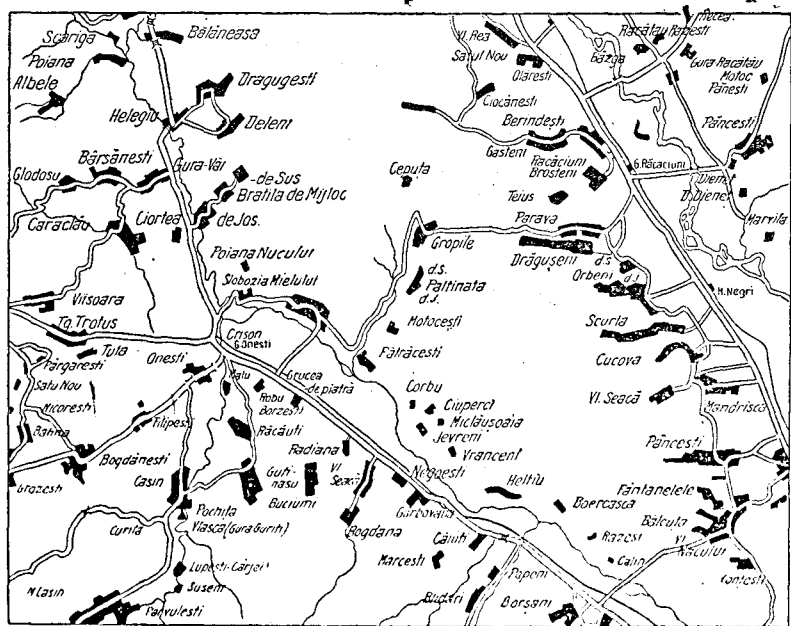
Ambele sunt aproape lipsite de ori ce așezare omenească. Satele sunt retrase dela drumurile mari și se înșiră ceva mai departe la 3-4 km. pe un drum aproape paralel, însă în poalele dealurilor și în cuprinsul pădurilor, astfel ca la caz de necazuri, angarale, belicuri să se poată face nevăzuți pe căile numai de ei cunoscute.

Iar a doua regiune Bacău-Roman și Bacău-Buhuși are aceleași caracteristice.

Am dat numai două, cu toate că Moldova, în linia mari, se prezintă sub acest aspect: satele retrase dela marile artere de circulație, iar, care întâmplător se găesc pe aceste mari drumuri, sunt formații mai noi.

Mai avem o așezare de sate cu totul particulară în Bucovina.

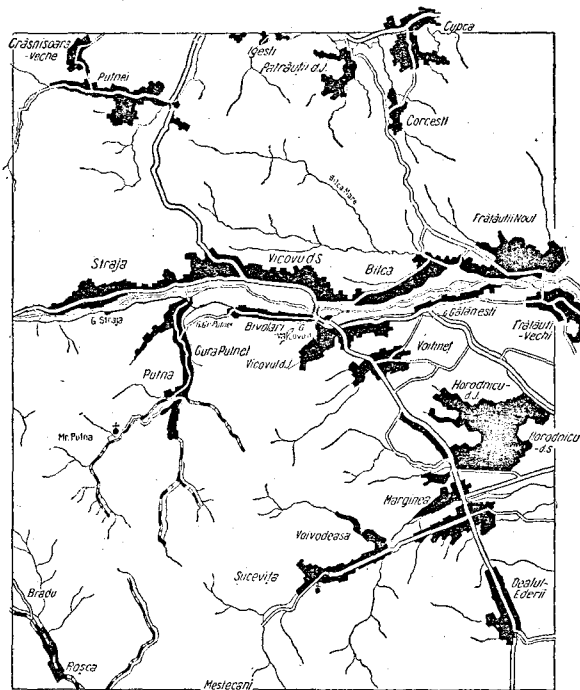
Bucovina în întregul ei este o grădină așa cum

Moldova Adjud Onești

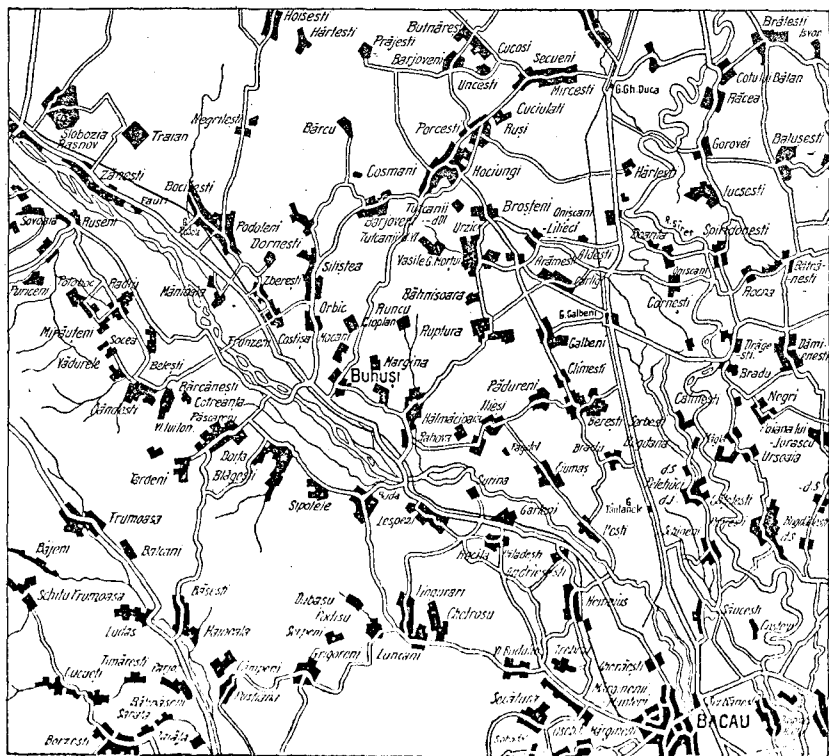
a cântat-o Alexandri. Satele ei sunt întinse peste pajști de fâneață în adumbriri de codri. Gospodăria săteanului este la un loc cu terenul lui de cultură, mai mult de fâneață și pășune.

Centrul satului este reșus la primărie, școală, câteva dughene și câteva așezări mai concentrate.

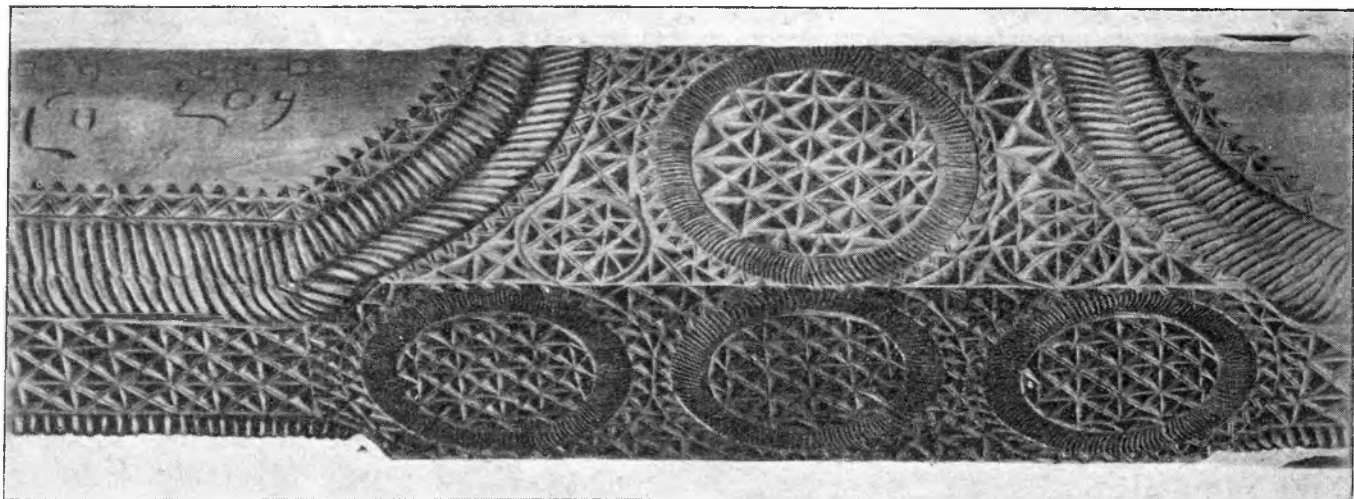

Reg. deluroasă — Bucovina

Poporul bucovinean duce o viață românească din cele mai trainice, mai frumoase și mai demne de luat în cercetare. E bine să înregistrăm pulsul de viață din acest ținut. Aici apar iarăși ciopliturile de lemn minunate, ciocârlani și vârfuri de acoperiș, stâlpi, grinzi de casă și porți.

Bacău — P. Neamț

Grindă de casă, Bucovina

Vremea este schimbătoare, premenirile se fac repede, tradiția se pierde, iar lucrurile în lemn durează mult.

Cine le culege stăruitor, cu dragoste și cu înțelegere?

Nu dau așezări din Transilvania și Basarabia pentru a nu îngreuna paginile expunerii, cu toate că merită aceeași atenție și înțelegere.

Basarabia are așezările de sate pe lungul pâraielor ce o străbat, însă răsirate, distanțate sat de sat.

Transilvania este un complex în platou, satele se împrăștie pe văi de râuri și pe drumuri bine chibzuite, distanțate.

În munții Apuseni ca și ai Maramureșului, satele sunt întinse cuprinzând locurile de cultură. Pe versantul de Nord al Carpaților, satele se înșiră în strânsă legătură cu cele de dincoace de creastă, dinspre Sud. — În șes satele sunt răsfi-

rate ca și în șesul Dunării de jos, — sunt mari, bogate, regulate și foarte înaintate ca viață.

Concluzii: Așezarea satelor se schimbă dela o regiune la alta, de multeori de la o vale la alta, chiar dela sat la sat. Un caracter general, specific neamului nostru, le coprinde pe toate, fără a fi totuși așa de rigid încât să le facă identice, cum se găsesc în alte țări cu formație feudală.

Să nu se încăpățâneze nimeni a aplica măsurile de tipar ale unui sat la altul și mai ales să nu sară dintr'o vale în alta, produce curat dezastru dacă ambiția sau neștiința îl împinge să treacă tiparul dintr'o regiune în alta.

Satul românesc, ca orice organism sănătos înlătură orice i se îndoapă fără să-i priască. Nu putem decreta fără cunoaștere și nu putem cunoaște fără cercetare. Cercetarea pe lângă folosul cunoașterii, mai desvăluie frumusețea trecutului și viața neamului.

Jocuri — Bucovina

Foto: Fl. St.

PLANUL SATULUI

Satul pescari Jurilofca

Foto : Fl. St.

După cum așezările satelor în regiune au urmat legea naturală, tot astfel așezările gospodăriilor într'un sat au urmat calea naturală. Drumurile s'au ținut pe locurile cele mai prielnice, bătute zi de zi, de unul și de altul, până au devenit comune tuturor.

Loturile s'au așezat dealungul acestor căi fără o regulă stabilită și dictată de cineva.

Modul de împărțire al loturilor de casă s'a făcut lăsându-se moștenire la copii după bunul plac individual, sau înțelegere între moștenitori.

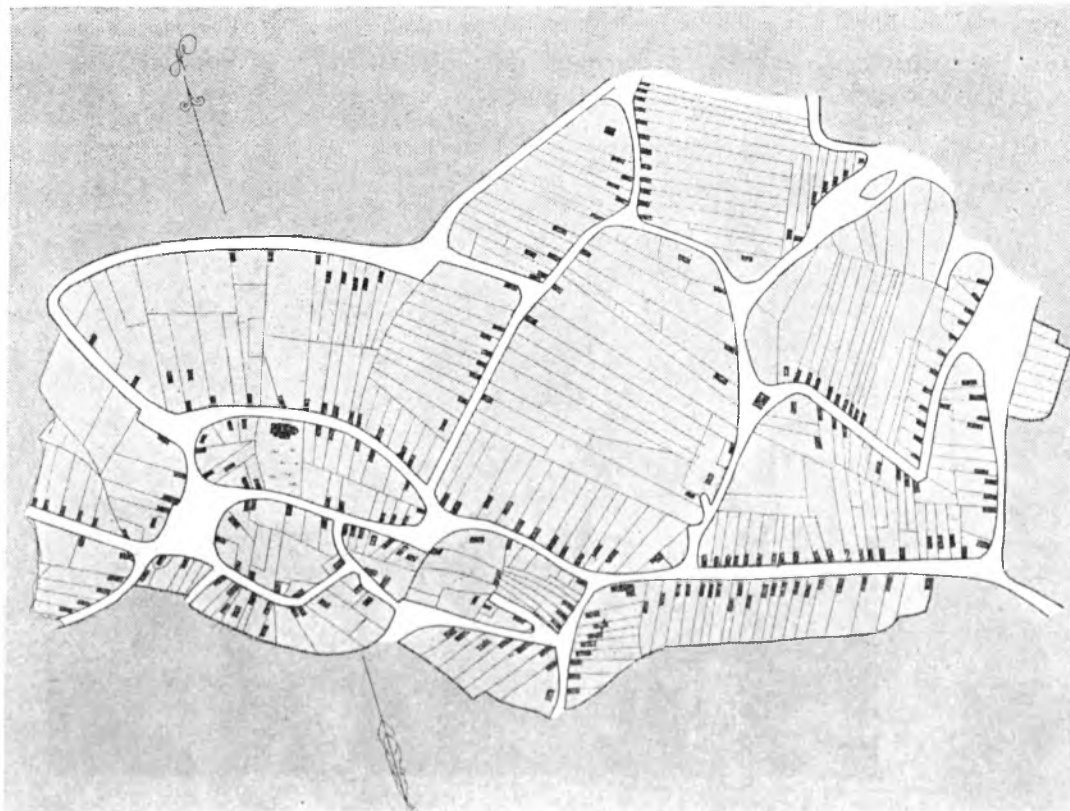
Astfel, avem în ținuturile de munte, satele cu drumurile cotite urmând pantele cele mai ușoare

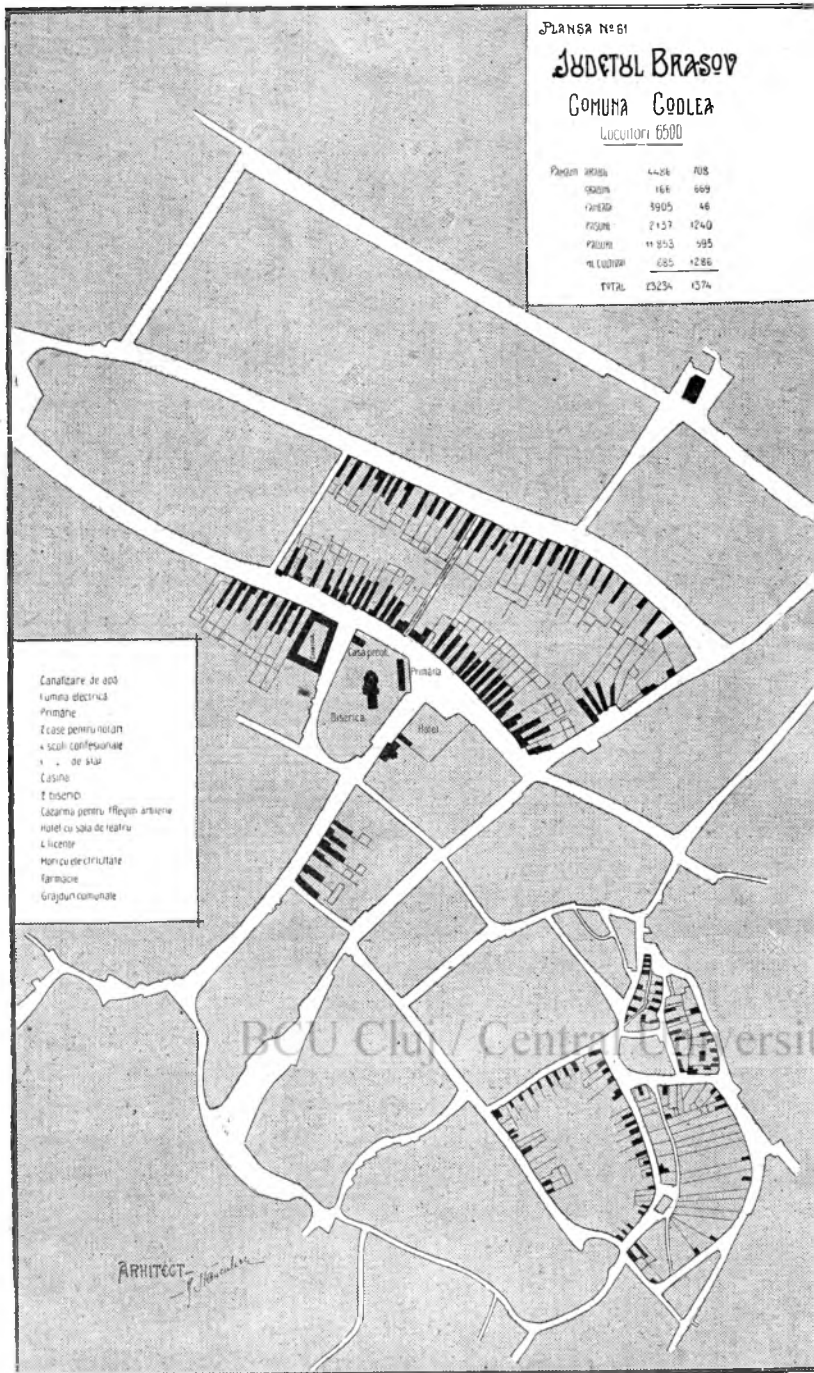
de străbătut, iar loturile întinzându-se între aceste drumuri, aci lărgindu-se, aci scurtându-se, după cum distanța între căi era mai mare sau mai mică.

Dăm două așezări de acest tip, unul în comuna Rod din Jud. Sibiu de sub poalele Carpaților și altul de o formație mai regulată în care a intervenit disciplina de așezare, Com. Codlea Jud. Brașov. În aceeași din urmă comună așezările bogate săsești se văd în partea de sus a planșei, iar formația românească mai sărăcăcioasă și lăsată la voia întâmplării, în partea de jos.

În regiunile de șes, satele având posibilitatea

Planul Com.
Rod jud.
Sibiu

să se desvolte în mod mai regulat, avem așezări cu străzi drepte întretăiate perpendicular. Străzile sunt mai largi, gospodăriile bine rânduite.

Satele din șes sunt de formație mai nouă și din această cauză ele au putut avea forme mai bine rânduite.

Dăm ca exemplu de așezare ordonată comuna Bacova, Jud. Timiș, comună complet sistematizată, cu străzi drepte, cu piața la mijloc, în care se găsește edificată biserica, primăria, școlile.

Locuitorii acestei comune sunt șvabi, pricepuți muncitori de pământ și bine înstăriți.

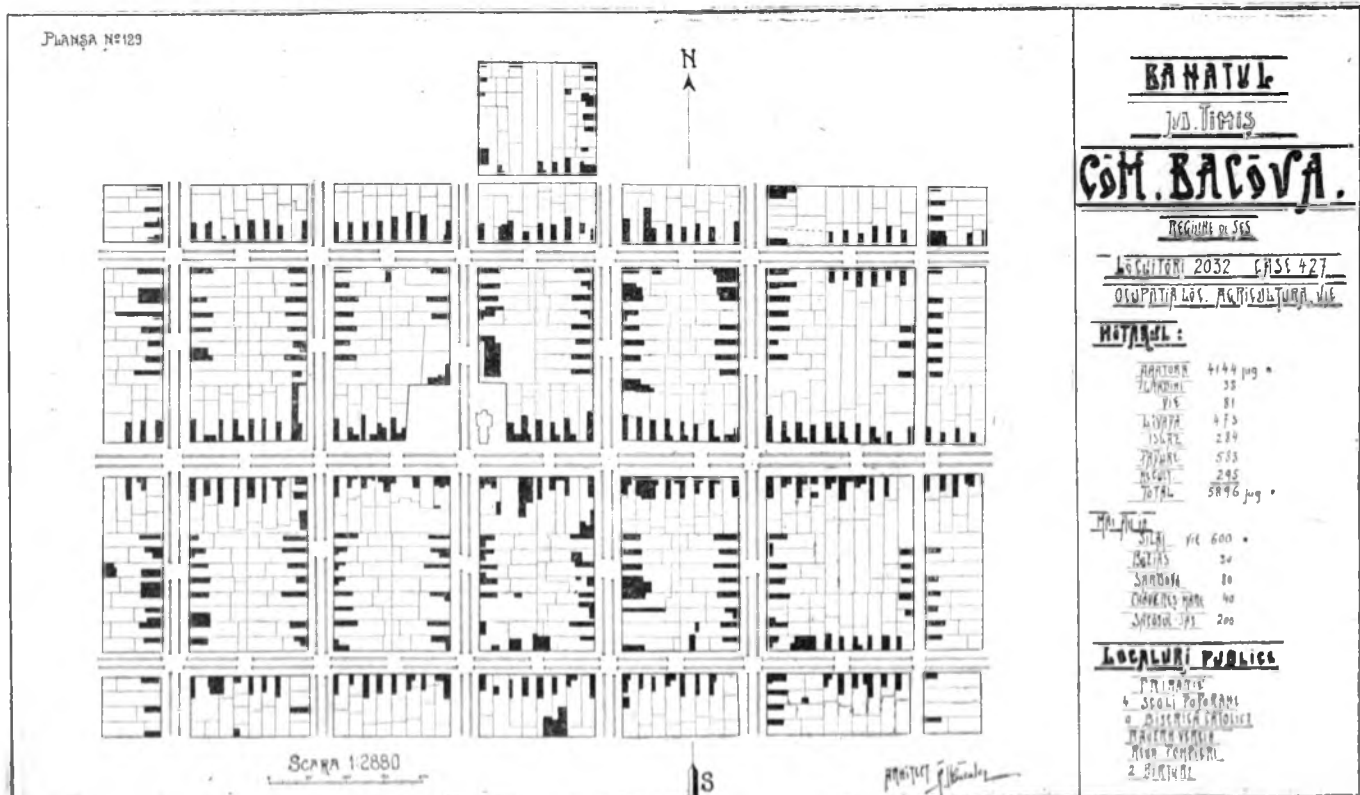
Dăm în comparație o altă comună din Banat, Sipotele cu aceeași formație regulată, cu loturi ceva mai neregulate, având aproape același aspect de bună sistematizare.

Un foarte frumos sat sistematizat îl reprezintă comuna Chitihaz, comună mare și bogată din regiunea de pustă a Tisei. Comună complet românească și care, din nefericire, a rămas la Ungaria. În 1919, când încă nu erau fixate granițele, românii au botezat această comună „Domnița Ileana” după numele ultimului copil al Marelui Rege Ferdinand.

O foarte interesantă configurație de sat o reprezintă satele din Bucovina, care după cum am vorbit, au gospodăriile pe lotul de cultură.

Astfel vatra satului se întinde aproape pe întreg cuprinsul proprietății satului.

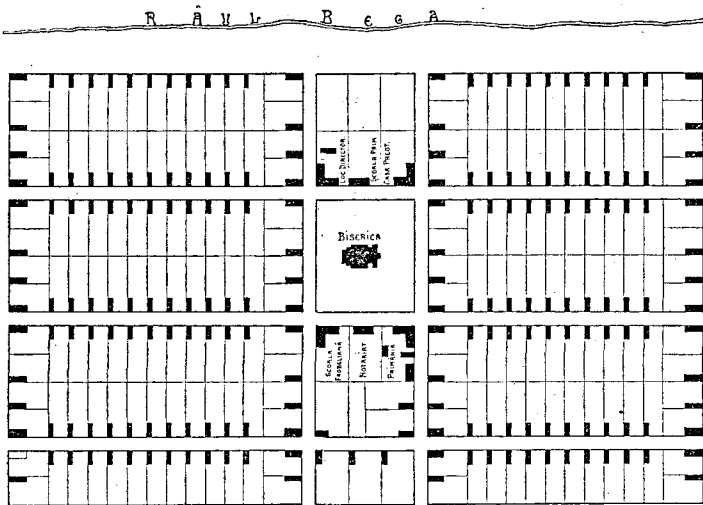
Un exemplu dăm comuna Frătăuții Vechi din Jud. Rădăuți. Ceia ce se vede

BANAT
JUD. CARAS-SEVERIN
COLONIA BODO-FALVA

REGIUNE de SES

OCUPAȚIA LOCUIȚĂ AGRICULTURĂ ȘI VITE

COLONIA POSEDA:		COLONISTUL POSEDA	
TEREN ARIATOR	1594 Ha	TEREN INTRAVILAN	2592 mp.
INTRAVILAN	61	EXTRAVILAN	9 Ha 179 IMPARTIT IN:
LIVADA	116	PĂMÂNT CL. I: 2 Ha 3020; CL. II: 2 Ha 3020;	
Vie	8	CL. III: 2 Ha 3020	
ISLAZ	299	Pășune: 1 Ha 7265	

Vie 2877 mp.

STATUL A DAT COLONISTILOR

	VALOARE	36000	COR	CU	11 Ha 9100
BISERICA	18.000	24	7465		
CASA PREOTULUI	24.000	23	5955		
PRIMĂRIA	18.000	5	7550		
HOTĂRIȘTIUL ȘI CASA	20.000	8	5325		
GRĂDINA ȘI COPIL ȘI CASA	22.000	8	5325		
ȘCOALA PRIMARA	28.000				
LOCUINȚA DIRECTOR					

COLONIA FONDATĂ în 1908

ARHITECT

ășezată pe artera principală de circulație sunt gospodăriile germanilor, iar românii sunt împrăștiați în sus și în jos, având gospodăriile în mijlocul terenului de cultură. Probabil că germanii aduși aici au ocupat centrul, rămânând organizația veche românească așa cum a fost.

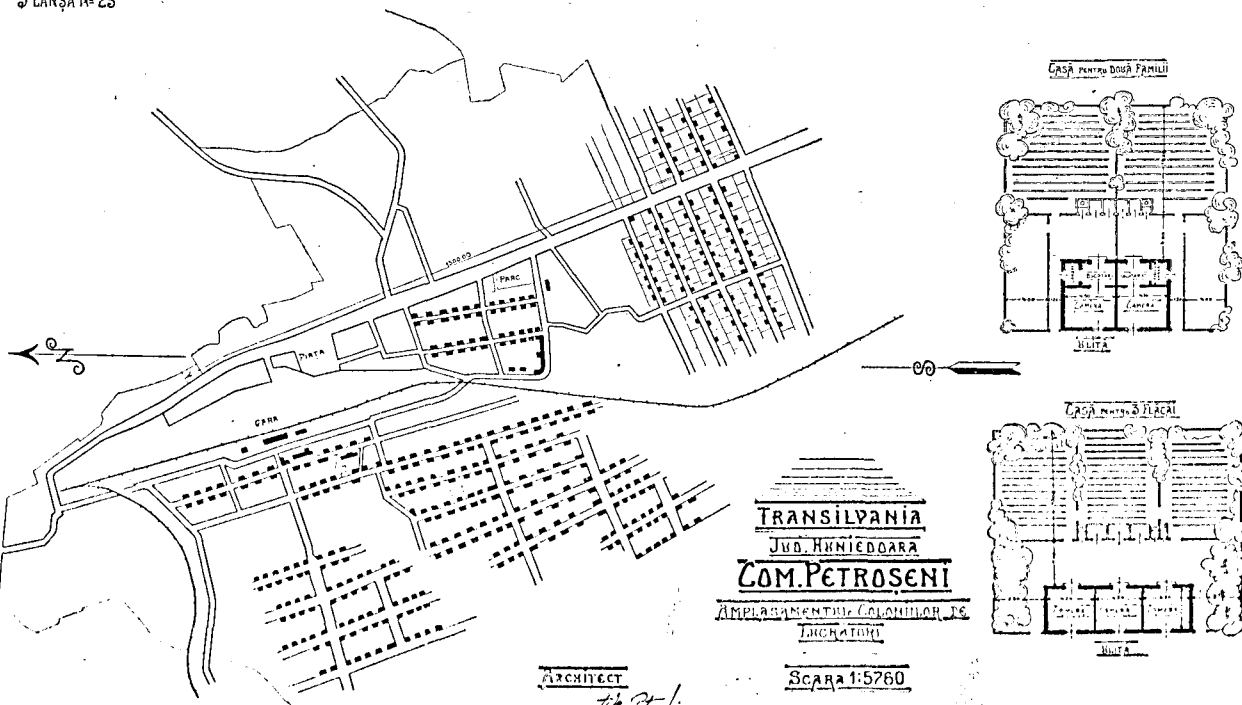
Pentru documentare, dăm un sat de coloniști făcut în Banat pe vremea stăpânirii Austro-Ungariei, colonia Bodo-Falva. În legendă se vede precis terenul ce i s'a dat fiecărui colonist, precum și înzestrările satului cu localuri de utilitate publică. Acest fel de colonizare ar trebui urmat și de Statul

Român pentru colonizările ce se fac în diferite puncte al țării.

O altă formație rurală o prezintă colonia de lucrători ce se formează împrejurul centrelor mari industriale sau miniere.

Dăm ca edificare comuna Petroșani din Jud. Hunedoara.

Dăm acum o configurație cu totul specială, care nu are nimic a face nici cu situația terenului, fiind o comună ășezată pe teren aproape plan, însă în care ășezarea s'a făcut după anumite obiceiuri, se vede, cu totul aparte. Este satul Rah-

TRANSILVANIA
JUD. HUNEDOARA
COM. PETROȘANI
AMPLASAMENTUL COLONIILOR ȘI
TERRAȚIILOR

ARHITECT

SCARA 1:5760

Inceputurile unui sat nou.

Ciulnița. Ialomița

Foto : Fl. St .

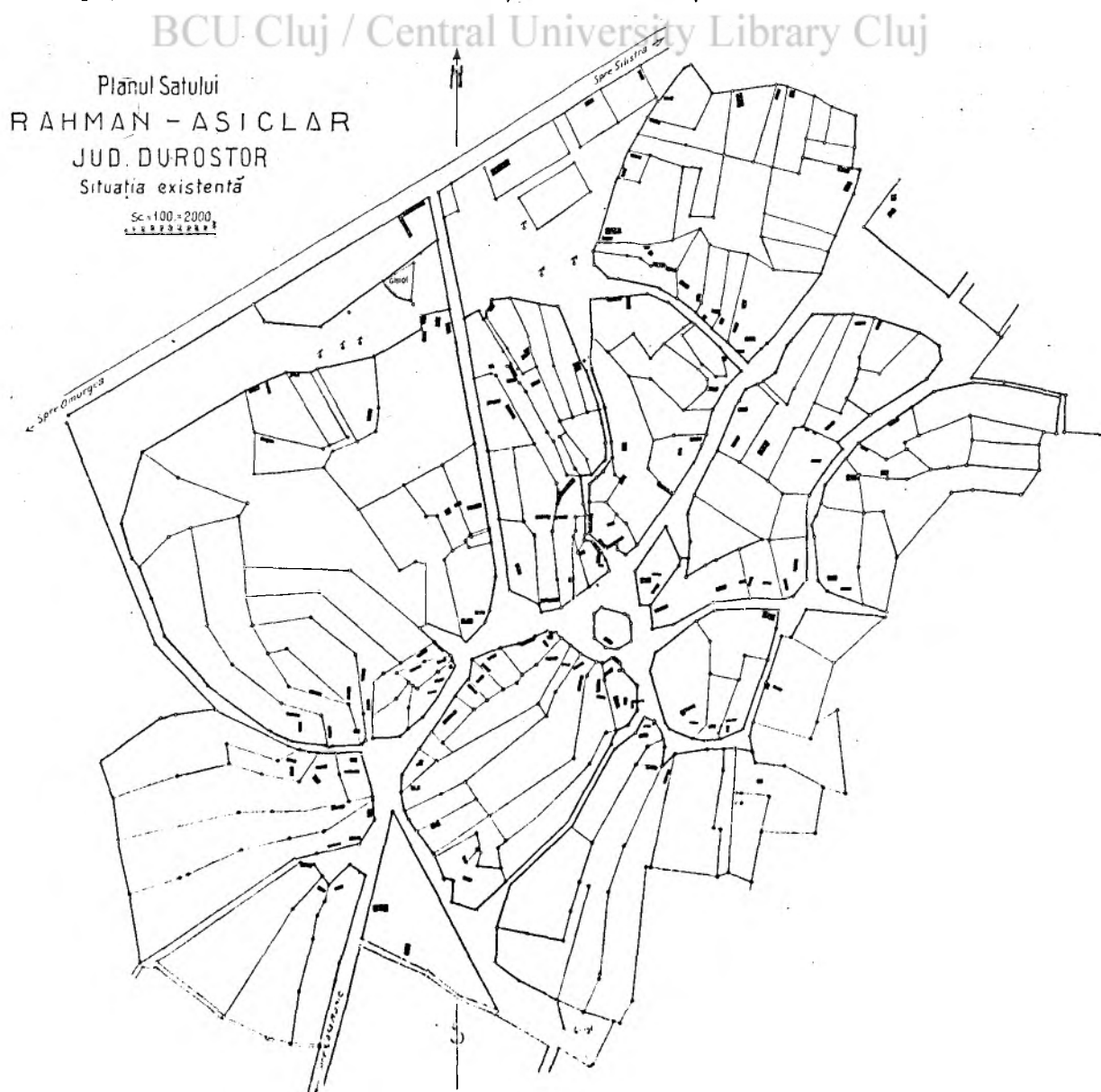
man Asiclar din Jud. Durostor, formație turcească, cu străzi întortochiate fără un motiv precis, gospodăriile sucite, casele așezate în aceste gospodării în mod neregulat, fiind în fund ori la mijlocul lotului, uneori trebuind să treci prin alte loturi ca să ajungi la casă. Locuri virane, sau gălci, alături de drumuri, străduțe mici prin care abia poți trece, piața fără nici o rânduială.

Pentru sistematizarea și rânduiala unui sat, trebuie să avem în vedere regiunea, configurația terenului, ocupația locuitorilor, obiceiurile de a-și

desvolta gospodăriile și felul de viață pe care îl duc în comun cetățenii satului.

Deasemenea, în formațiunile complete de sate noi, va trebui să ne ridicăm la o concepțiune mai înaintată și să dăm puțința de așezare și dezvoltare în condițiuni mai prielnice de cum sunt în vechile așezări.

Se va avea în vedere atât regiunea de obârșie cu obiceiurile de acolo, precum cerințele climatice, economice, de ocupație și de adaptare în în noua așezare.

Concluzii. — Acțiunea la sate trebuie pornită cu cercetarea și îndreptarea regiunii și a așezării satului.

a) Drumurile de legătură dintre sate, îndreptate, împietrite, cu scurgerea necesară de ape, planta-te (plantarea se va face cu oarecare grijă, pentru drumurile S-N., cu pomi mult distanțați, cele E. V. plantația poate fi mai strânsă fără ca totuși a forma perdele și să-și împreune coroana peste șosea).

b) Secarea și asanarea bălților, smârcurilor de apă, locurilor mlăștinoase, — îndiguirea râurilor ce se revarsă, curățirea locurilor cu bălegar, in-fectate.

Străzile, ulițele sau drumurile în sat se vor mări pentru a cuprinde circulația satului (a se avea în vedere și drumurile vitelor la pășune și șanțurile de scurgere a apelor).

Se vor alinia cât mai drepte.

Se vor orienta (cea mai bună E-V.).

Se vor împietri, — toate. In epoca autos-tradelor, drumurile în sate trebuie să fie cel puțin împietrite.

c) Construcțiile retrase dela aliniere.

d) Se va fixa centru civic al satului cu institu-țiile publice împrejurul unei piețe, — centrul co-mercial, industrial, sportiv, etc.

e) Satul va fi protejat în regiunile bătute pu-ternic de vânturi cu perdele de copaci.

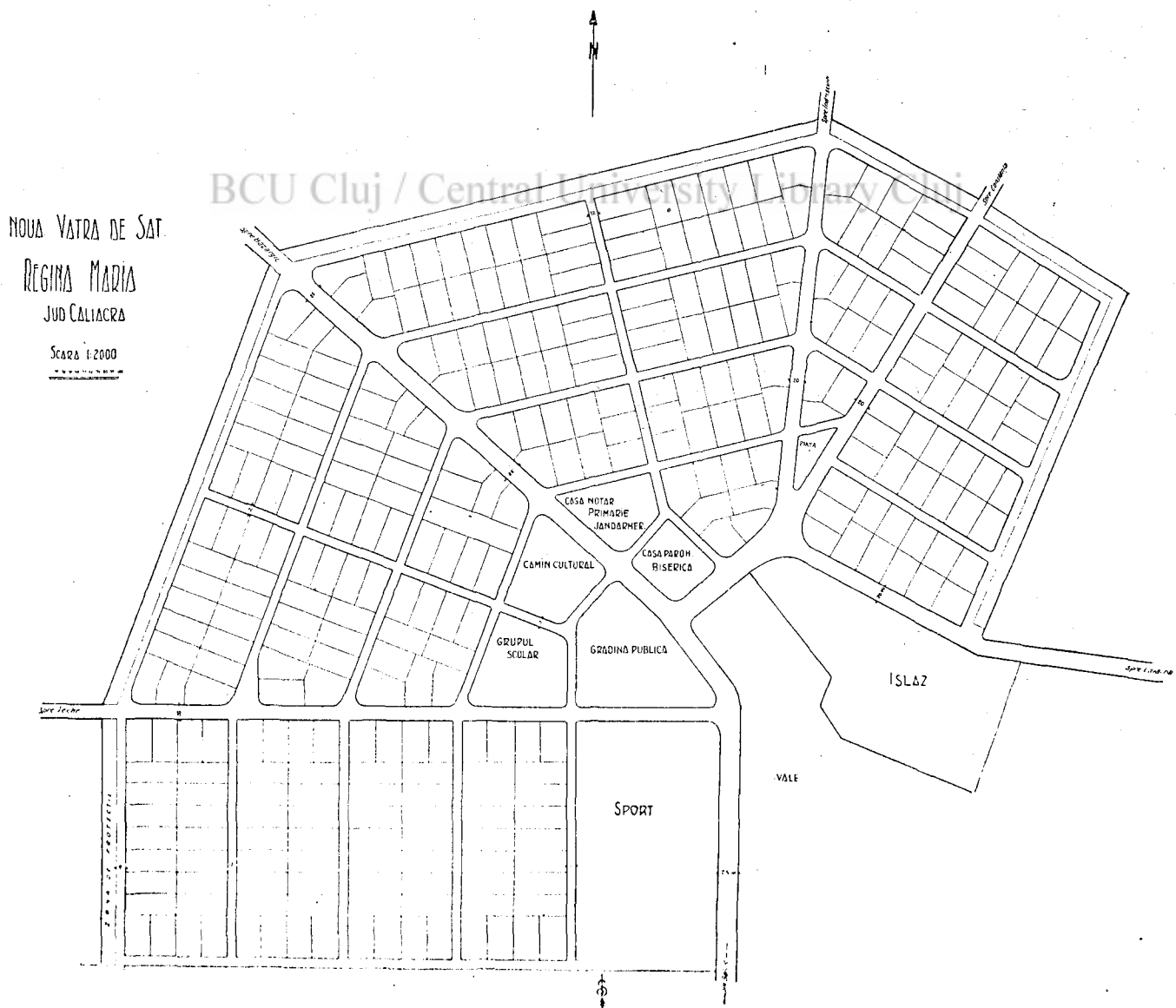
f) Apa pontabilă. Până la aducerea apei prin conducte, e bine să se întrebuițeze la fântânile e-xistente pompa, închizând astfel gura fântânii, pre-cum și adăpostirea fântânei sub un acoperiș, îm-pietrirea și betonarea împrejurul fântânei, depăr-tarea sghiabului de adăpat vitele cel puțin 5 m. de fântână.

g) Cimitire umane și animale depărtate de sate 500 m.

i) Luminatul satului și canalizarea este ultima etapă de înfăptuiri.

În fiecare sat ar trebui constituit un comitet de îmbunătățiri ale satului. Iar organele superi-oare, tutelare, prin îndrumările și grija ce au pentru sate să întreprindă o stare de întrecere între ele.

Arhitect FL. STĂNCULESCU

PATRU TIPURI DE ABATOARE COMUNALE PENTRU LOCALITAȚI VARIIND INTRE 2.000 LA 15.000 LOCUITORI

Problema abatoarelor este una din cele mai importante pentru menținerea sănătății în întreaga țară.

Adevărul este că 95 % din Comunele Urbane nu posedă abatoare care să corespundă nevoilor de igienă.

La comunele rurale, acest procent trece de 99 %.

Ca exemplificare arătăm în câteva fotografii, care este situația la Slatina, capitala unui județ. Atât abatorul de vite mari și mici cât și cel de porci sunt construite din lemn. Starea de ruină ale acestor clădiri nu se poate descrie, iar din fotografiile ce le alăturăm ori cine poate constata acest lucru. — Din fericire, Primăria orașului a luat măsurile necesare pentru remedierea acestei situații și în scurt timp orașul va avea un abator modern, cu toate instalațiile necesare.

Situația aceasta dăinuind în restul țării, Ministerul de Agricultură și Domenii a luat inițiativa de a studia 4 tipuri de abatoare pentru comune cu o populație variind de la 2.000—15.000 locuitori.

Pentru localitățile cu populație mai mare, Serviciile Tehnice ale Ministerului, vor studia pentru fiecare în parte, abatoarele necesare care să satisfacă cerințele locale după un program conceput de comun acord cu autoritățile comunale și cu Serviciul Zootehnic din Minister.

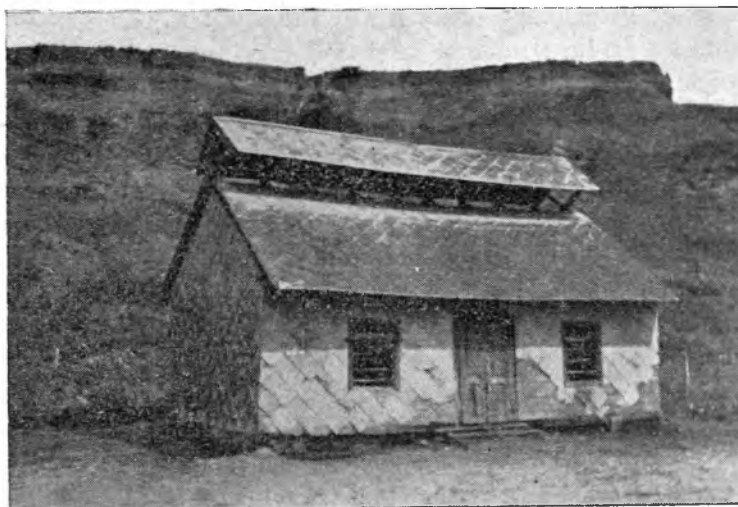
Abatoarele tip pe care le prezentăm, sunt studiate în fiecare caz la strictul necesar ca suprafețe ale diferitelor încăperi.

Aceste dimensiuni vor putea suferi schimbări, dacă nevoile speciale le vor cere.

Ca bază a diferitelor proiecte, s'a luat cifrele indicate în deseme pentru numărul tăerilor. La calcularea mărimii, s'a avut în vedere așa zișii tăetori (măcelari) de case, nespecializați cu care tăerea merge mai încet. Este posibilă o majorare a cifrelor indicate, dacă se întrebunțează oameni experimentați.

Deși cifrele sunt potrivite mărimii orașului indicat, totuși conțin o rezervă. Aceste date pot fi luate în considerațiune dacă este vorba de o localitate cu un număr ceva mai mare de locuitori.

În abatorul de tipul cel mai mic, care se re-

Abatorul de porci Slatina

Foto : Crivez

duce la o singură încăpere, se va face tăerea atât a vitelor mari și mici cât și a porcilor.

În plan se vede lămurit, care este instalația unui astfel de abator.

Pentru celelalte 3 tipuri cari sunt concepute pe acelaș model s'a amenajat o sală pentru tăerea vitelor mari și mici și una pentru tăerea porcilor.

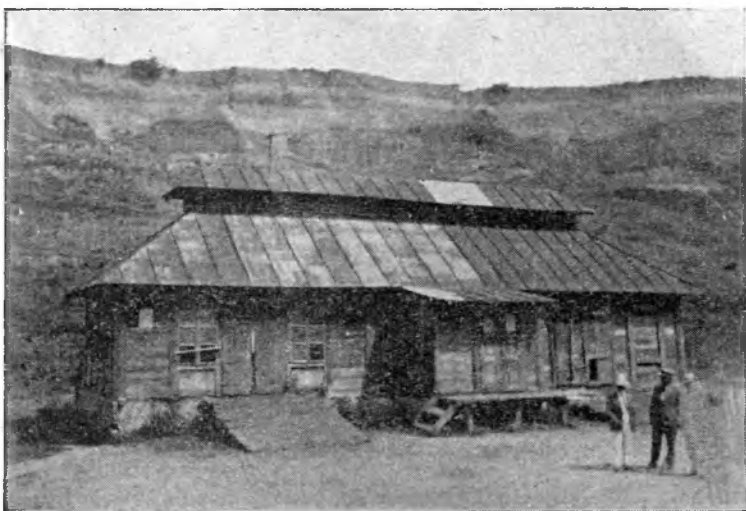
În sala de tăere pentru vite mari sunt amenajate 2 sau 4 locuri de tăere completă.

Animalele sunt legate de un inel fixat în pardoseală, apoi se amețesc și seucid. Jupuirea se face pe o capră care servește la menținerea animalului pe spate. — Scoaterea intestinelor se ușurează cu ajutorul unui cârlig de tăere, de care se atâră animalul cu picioarele de dinapoi. Acest cârlig pe lângă o scoatere ușoară a intestinelor și tăerea în bucăți, mai face posibilă și o îmbinare a jumătăților și o trecere automată la pisica de transport.

În modul acesta, locul de tăere devine liber pentru tăerea următoare.

Ca mijloc de transport servește o cale aeriană cu 2 șine formată din fer dublu T așezate la oarecare distanță una de alta. Pisicile aleargă pe partea superioară a șinelor și macazurile sunt lucrate direct pe șină fără întrebunțare de oțel turnat. Aceasta dă o garanție pentru o durabilitate mai mare a instalațiunii și pentru o funcționare bună a pisicilor de transport.

În partea opusă, sunt amenajate locurile de tăere pentru vite mici. Aceste animale se amețesc întâi și se taie pe o masă transportabilă, apoi se scot intestinele la suportul cu cârlige.

Abatorul de vite Slatina

Foto: Crivez

Pentru transportat servește o piscică de transport cu cârlig zincat cu 4 brațe.

Greutatea cărnii tăiate, atât a vitelor mari, cât și a celor mici se poate stabili la un cântar adaptat la calea aeriană și se înregistrează pe o cartelă de cântărire.

Mățăria, care este în legătură cu sala de tăere, are amenajat la pereți, un număr suficient de cuve pentru spălare și mesele respective pentru degresarea mațelor.

În abatorul de porci, aceștia sunt imobilizați într-o capcană care le face imposibilă ori și ce mișcare, astfel că ameteșirea se poate face ușor. După uciderea și scurgerea sângelui, animalul este aruncat în opăritorul cu apă fiartă.

După ce s'a opărit bine porcul, se scoate cu un cârlig din cadă și se trage pe masa de depilare, unde se curăță pielea de păr.

Animalul depilat se atâră direct de pe masa de depilare cu picioarele de dinapoi de cârligul de tăere, care poate fi ușor lăsat în jos cu ajutorul unei macarale. După ce animalul a fost ridicat se face scoaterea intestinelor.

În imediata apropiere a abatorului de porci, dar fără să fie în legătură cu el, se află un laborator de trichinoscopie unde medicul veterinar examinează viscerele tuturor porcilor sacrificați, spre a vedea dacă animalele pot fi date în consumație.

Abatoare cu 4 macarale au amenajate chiar în clădire un frigoriger. Suprafața acestei instalații de circa 80 m. p. cuprinde un frigoriger și un ante frigoriger cu o capacitate de circa 5-7000 kg. precum și o sală rezervată mașinilor pentru produs frigul.

Zidurile frigorigerului vor fi de 70 cm. grosime, formate din două ziduri de 28 cm. având la mij-

loc un strat izolator de plută de 14 cm. grosime. Zidul despărțitor între frigoriger și ante frigoriger va avea 42 cm. gr. format din două ziduri de 14 cu un strat de plută de 14 cm.

Lângă laborator se află biroul de administrație al abatorului. În incinta acestor abatoare, se găsesc: groapa de gunoi, o pompă de apă și un puț absorbant precum și adăposturile necesare vitelor mari, vitelor mici și porcilor.

Pompa de apă cu puțul necesar se va plasa la cel puțin 20 m. mai jos distanță de puțul absorbant, după sensul cursurilor de apă din regiune.

Imprejmuirea din punct de vedere igienic, trebuie să fie din zid, iar de nu, se va face din lemn dat de 3 ori cu carbolineum. Pentru a se întreține acest gard, se va da de 2 ori pe an din nou cu carbolineum.

În localitățile unde se va simți nevoia, se va construi un frigoriger (ghețarie) împărțit într'un număr cât mai mare de celule, cari se vor putea închiria măcelarilor din localitate. Fiecare celulă în parte va fi prevăzută cu suporturi cu cârlige principale pentru jumătăți și sferturi de animale și afară de aceasta cu rame de cârlige pentru organele interne și pentru bucăți de carne mai mici.

Pereții despărțitori pot fi făcuți cu împletitură de sârmă sau cu gratii, după alegere.

Prima construcție este mai efină, dar în timpul din urmă s'a introdus mai mult ultima construcție, fiind mult mai durabilă.

Se va putea deasemenea construi în curtea abatorului o locuință pentru paznic și eventual una pentru medicul veterinar însărcinat cu direcția lui.

Din punct de vedere general, se va căuta ca amplasamentul abatorului să nu fie așezat prea aproape de cursurile de apă din regiune, căci lucrările ce se execută în abatoare sunt de natură să infecteze întreaga regiune, transportând la distanțe mari, toate resturile în descompunere, rămase după urma tăerii.

Toate aceste date, pot suferi modificări după împrejurări, păstrându-se însă directivele date în planurile alăturate.

Tot acelaș lucru și pentru fațadele cari sunt extrem de simple.

Avându-se în vedere că aceste abatoare se vor construi pe întreaga suprafață a țării, fațadele se vor trata dându-li-se caracterul regional, atât de necesar pentru menținerea specificului arhitectural al diferitelor provincii.

Arhitect AL. TH. CRIVEZ

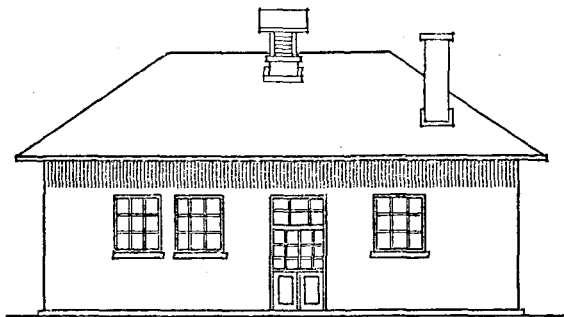
Instalațiile mecanice de tăere și sanitare pentru abator tip cu 4 macarale.

1. 4 macarale de siguranță model pentru 1250 Kg. putere de ridicare, cu regulator de formă centrifugală, roată de mână pentru manipulare ușoară a jugurilor neîncărcate, manivelă de siguranță și tambur dublu pentru cablu, de sârmă de cea mai bună calitate, dispozitivul de manevră a macaralei, va fi protejat în cutii închise, inclusiv piesele speciale pentru fixarea macaralelor.	buc.	4	11. Macazuri inclusiv suplimentele și piesele speciale macazurilor, necesare pentru suspendarea vârfurilor de macaje, buloane de fixare, etc.,	buc.	10
2. Juguri automate cu dispozitiv pentru întins și apropiat jumătățile animalului în scopul de a se agăța în urmă pe căruciorul rulant de transport.	buc.	4	12. Console din fier forjat pentru suportat calea aeriană de transport inclusiv buloanele de fixare, înălțimea cca 370 mm.	buc.	40
3. Inele de fier forjat fixat în pardoseală, inclusiv ancorajele în beton armat necesare pentru legat vita înainte de sacrificare.	buc.	4	13. Construcția metalică din traverse dublu T. și U destinată să suporte calea aeriană de transport și toate suspenșiunile, inclusiv toate piesele de fixare, buloane, etc.,	Kg.	3000
4. Mese de sacrificare pentru vite mici de 1300 mm. lungime și 450 mm. lățime, plăcile din lemn tare și înclinate spre mijloc, montate pe schelet de fier, necesare pentru sacrificare sau umflarea simultană a două vite.	buc.	4	14. Tije de manipulare cu cârlige quadruple zincate, destinate la suspendarea în cârlige duble ale macaralelor, transportând simultan 4 jumătăți de vită.	buc.	4
5. Macarale rulante (pisici) pentru calea aeriană, pe 4 roți înzestrate cu tampoane dispozitive de ungere cu unsoare consistentă, cu cârlige duble pentru transportul jumătăților de vită, complet montate.	buc.	10	15. Macarale rulante (pisici) pentru calea aeriană cu 2 roți înzestrate cu tampoane, dispozitive de ungere cu unsoare consistentă, cu rame dreptunghiulare pentru transportul simultan a 10 miei.	buc.	4
6. Cârlige triple (ancoră) zincate socotite câte 2 de fiecare macara rulantă.	buc.	20	16. Macara rulantă ca la poziția 15 pentru 250 Kg. putere de cântărire cu macara de siguranță, inclusiv toate accesoriile complet montate.	buc.	1
7. Cârlige de fier galvanizate pentru atârnat carnea de 130 mm. lungime și 1/2 (țoli).	buc.	200	17. Masă pentru curățitul părului de 80 cm. lățime și 3,00 m. lungime, constând dintr'un schelet metalic și partea superioară din lemn tare	buc.	1
8. Traverse de fier U prof. 12 pentru purtătoarele de cârlige, inclusiv eclise și buloane	m.l.	60	18. Vase de fontă emailate în interior pentru spălatul intestinelor cu dop și lanț, orificiu de prea plin și tub de scurgere.	buc.	7
9. Console de perete din fier forjat pentru susținut traversele inclusiv rozete buloane de fixare, etc., pentru susținut traversele U cu cârlige.	buc.	30	19. Mese pentru curățire a grăsimii din lemn tare, înrămate în fier, etc.,	buc.	10
10. Șini pentru calea aeriană de transport, constând din traverse dublu T., profil Nr. 20, sau simple inclusiv curbe, eclise, buloane, etc.,	m.l.	50	20. Bare din fier lat cu cârlige zincate și console de perete, inclusiv buloanele de fixare.	m.l.	30
			21. Cazan de apă caldă și opăritor pentru porci.		
			22. Instalație de canalizare apă caldă și rece.		
			23. Canalizarea exterioară.		
			24. Instalația electrică exterioară și interioară.		

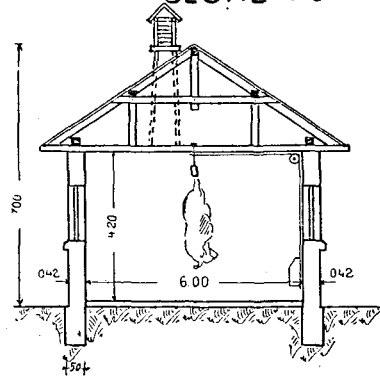
Notă. --- Abatoarele cu una, două și trei macarale au trebuință de instalațiile reduse în porție și după posibilități.

MINISTERUL AGRICULTURII SI DOMENIILOR
ABATOR TIP PENTRU O MACARA

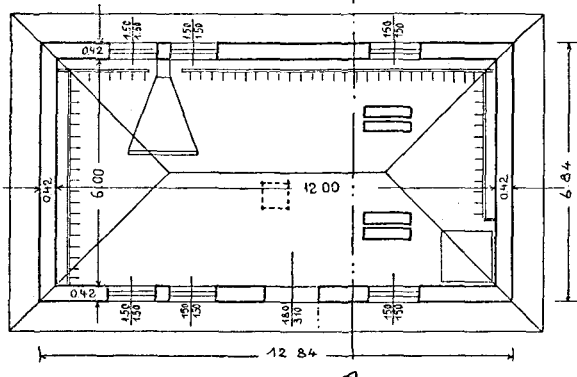
FATADA PRINCIPALA

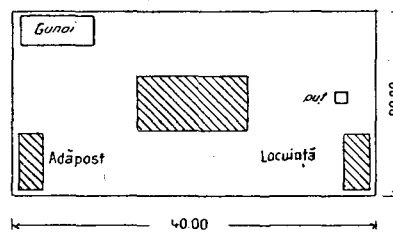
SECTIE A-B

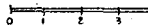
PLAN

PLAN DE SITUATIE

SCARA 1:00 = 0:100

ARHITECT ȘEF

Ar. th. Crivez

ARHITECT INSPECTOR GRAL

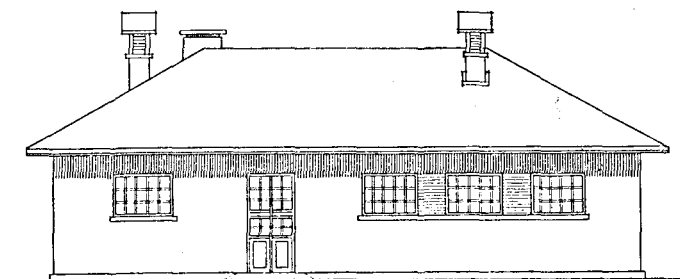
J. Hancu

MINISTERUL AGRICULTURII SI DOMENIILOR
ABATOR COMUNAL TIP. 2 MACARALE

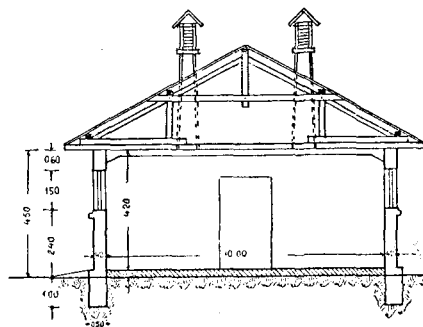
Sc. 1:00 = 0:01

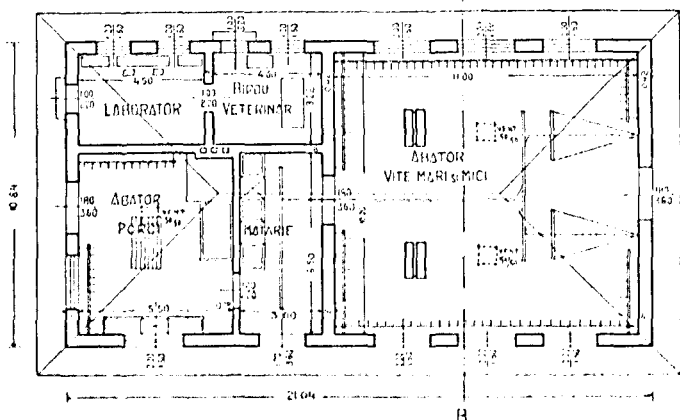
FATADA PRINCIPALA

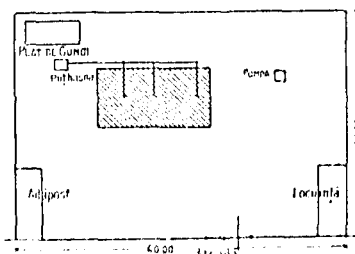
SECTIUNE A-B

PLAN

PLAN DE SITUATIE
Sc. 0.002 - 1.00

ARHITECT INSPECTOR GRAL

J. Hancu

ARHITECT ȘEF

Ar. th. Crivez

M Ă S U R Ă T O A R E A

Lucrărilor de construire, a unui abator tip cu una și două macarale.

	1 mac.	2 mac.		1 mac.	2 mac.
1. Săpătură de pământ la fundații, până la 1,20 m. sau până la pământ sănătos. m.c.	23	53	13. Streașina înfundată din scânduri de brad fălțuite de 2 cm. grosime pe 80 cm. inclusiv pazia din față din scânduri de 22/3 cm. cuprins și vopsitul de 3 ori cu culoare de ulei maron, sau tencuită cu var. m.p.	35	56
2. Beton de ciment în fundații lucrat cu 120 kg. ciment la m. c. de beton. m.c.	23	53	14. Jghiaburi și buriane din tablă galvanizată de 45 Kg. la legătură, inclusiv cârlige și brățări de fier galvanizate. m.l.	65	125
3. Beton de ciment în cofraje pe 30 cm. înălțime formând soclu, lucrat cu 200 kg. ciment la m. c. de beton. m.c.		13	15. Tâmplărie, uși și ferestre din lemn de brad, cu cercevele duble, inclusiv toată fierăria necesară, cu tocurile de brad și pragurile de stejar, cuprins geamuri semi-duble și toată vopsitoria tâmplăriei în culoare de ulei după alegere.		
4. Strat izolator de asfalt orizontal turnat cald pe 2 cm., grosime la talpa zidurilor. m.p.	19	44	<i>Notă importantă.</i> Este mai bine ca tâmplăria (uși și ferestre) să fie executată de fier m.p.	26	62
5. Zidărie de cărămidă, bine arsă din localitate, lucrată cu mortar de var gras dela nivelul soclului de beton inclusiv olane la coșuri. m.c.	64	125	16. Pardoseală de mozaic, turnată pe un strat de beton de nivelare în carouri de 50/50 cm. cu rosturi de dilatație de 1 cm., umplute cu mozaic negru. Mozaicul va fi lucrat cu pantele necesare, cu griș de piatră în proporție de o parte ciment și două părți piatră de mozaic, bine frecat, spălat și dat cu ulei, la laborator și mățărie. m.p.		47
6. Beton armat în plăci, nervuri, grinzi, centuri, etc., lucrat cu un dosaj de 300 kg. ciment la 0,900 m. c. pietriș și 0,400 m. c. nisip, cu o armare medie de 100 kg. fier la m. c. . m.c.	5	58	17. Pardoseli de ciment sclivisit aplicat de 1 1/2 cm. grosime, pe un strat de beton de nivelare, lucrat cu pantele necesare, în sălile de tăiere, vite mari și mici și la porci m.p.		150
7. Pardoseli de beton armat de 12 cm. grosime, lucrate cu rosturi de dilatație cu un dosaj de 200 kg. ciment la 0,900 m. c. pietriș și 0,400 m. c. nisip cu o armare medie de 60 kg. fier la m. c. de beton, turnat peste un strat de nisip de 10 cm., bine ud, în prealabil, pământul va fi nivelat și bătut cu maiul de fier. m.p.	72	200	18. Socluri de mozaic turnat în jurul camerilor și sălilor de tăere pe 15 cm. înălțime, cu griș de piatră și ciment în proporție ca la art. 16, în culoare gris sau neagră, bine racordate cu pardoseala. m.l.		100
8. Tencuieli interioare la pereți și exterioare la fațade cu mortar de var gras fin drișcuite, profilele în exterior și soclu pe 30 cm. vor fi tencuite cu ciment, inclusiv spoitul cu lapte de var la spoielile exterioare se va adăuga la var, seu sau grăsime. m.p.	275	560	19. Construcția tavanelor din grinzi de lemn de brad ecarisat de 12 22 cm. m. p.	84	
9. Tencuiala tavanelor de beton armat cu mortar de var gras, inclusiv primul strat cu șpriț de ciment, cuprins și spoitul cu lapte de var m.p.	72	192	20. Trotuar în jurul clădirii abatorului pe 80 cm. lățime, din beton, piatră, asfalt, după localitate și posibilități. m.p.	35	53
10. Tencuiala pereților în interior pe pe o înălțime de 2 m. cu mortar de ciment și Aquabar, bine sclivisite la sălile de tăere și mățărie. m.p.	54	150	21. Coșuri de ventilație din cutie de lemn dublă, cu izolație de rumeș de lemn, inclusiv capetele pe acoperiș în formă de jaluzele și capace de închidere în interior cu lanț. buc.	1	3
11. Construcția șarpantei din lemn de brad ecarisat conform proiectului, inclusiv fierăria necesară. Măsurătoarea se va face în proiecție orizontală, din picătură în picătură. m.p.	102	280	22. Chepeng de acces la pod de 1,00/1,50 m. lucrat din lemn de brad, cu fierăria necesară. buc.	1	1
12. Invelitoarea cu țigle solzi, inclusiv șipci orizontale de 3/5 cm., cuprins coamele, așezate cu ciment și tablă galvanizată pe lângă coșuri, lucarne și ventilații.			23. Lucarne pe acoperiș de 1,00/0,70 m. inclusiv cercevele și geamuri simple. buc.	1	2
Măsurătoarea se va face la pantă pe suprafețele real executate. . . m.p.	150	337			

A) Materiale necesare pentru construcția abatorului

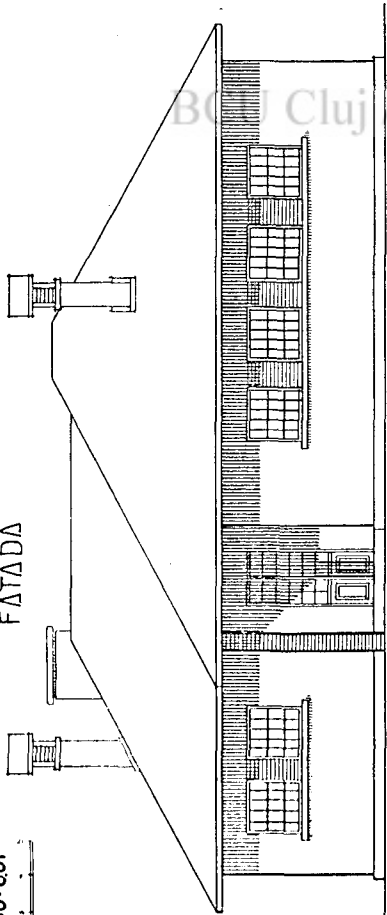
	1 mac.	2 mac.		1 mac.	2 mac.
1. Pietriș. m. c.	35	140	8. Coame "	110	155
2. Nisip. "	50	160	9. Tablă galvanizată legături	5	7
3. Cărămida buc.	20.000	40.000	10. Fier rotund pentru beton armat de 20, 10, 8 și 6 mm. Kg.	400	8.000
4. Olane la coșuri. "		50	11. Piatră de mozaic Nr. 3 Kg.		1.200
5. Ciment. Kg.	6.000	30.000	12. Lemnărie m. c.	9	13
6. Var gras Kg.	5.000	8.000			
7. Țigle solzi. buc.	7.000	15.000			

Arh. C. CORNIȘTEANU

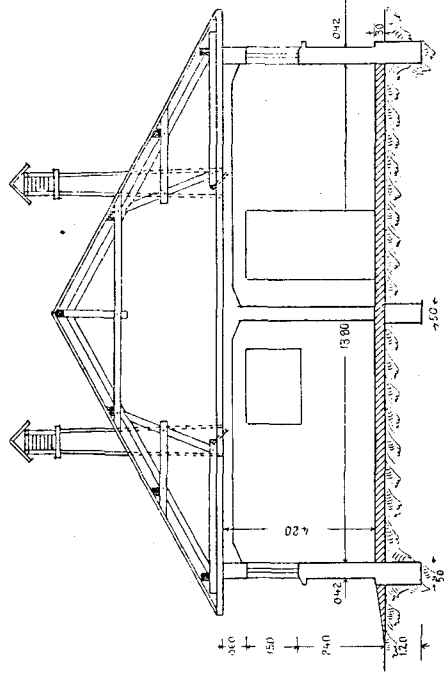
MINISTERUL AGRICULTURII SI DOMENIILOR
 ABATOR COMUNAL CU 3 MACARALE

Scara: 1:00=001

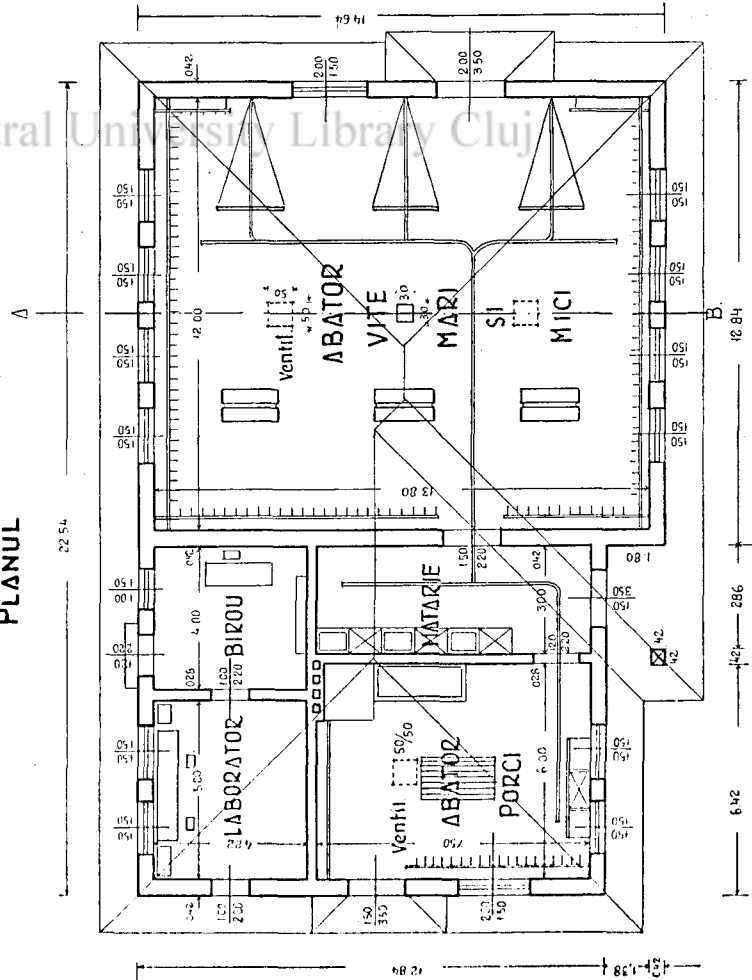
FATADA

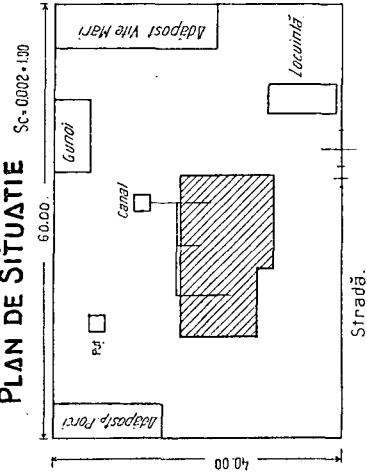
SECTIUNE A-B

PLANUL

PLAN DE SITUATIE

ARHITECT INSPECTOR G. G. I.

G. G. I.

ARHITECT SEF.

Alex. Th. Ciuvig

MĂSURĂTOAREA

Lucrărilor de construire, a unui abator tip cu trei macarale.

CAP. I. — Lucrări de construcție

<p>1. Săpătură de pământ la fundații până la 1,20 m. sau până la pământ sănătos. m.c. 63</p> <p>2. Beton de ciment în fundații lucrat cu 120 kg. ciment la m.c. de beton. m.c. 63</p> <p>3. Beton de ciment în cofraje pe 30 cm. înălțime, formând soclu, lucrat cu 200 kg. ciment la m. c. de beton. m.c. 16</p> <p>4. Strat izolator de asfalt orizontal, turnat cald pe 2 cm. grosime la talpa zidurilor. m.p. 53</p> <p>5. Zidărie de cărămidă bine arsă din localitate, lucrată cu mortar de var gras, dela nivelul betonului și până sub placa de beton armat, inclusiv olane la coșuri. m.c. 160</p> <p>6. Beton armat în plăci, nervuri, grinzi centuri, etc., lucrat cu un dosaj de 300 kg. ciment la 0,900 m.c. pietriș și 0,400 m.c. nisip, cu o armare medie de 100 kg. fier la m.c. m.c. 76</p> <p>7. Pardoseli de beton armat de 12 cm. gros. lucrate cu rosturi de dilatație cu un dosaj de 200 kg. ciment la 0,900 m.c. pietriș și 0,400 m.c. nisip cu o armare medie de 60 Kg. fier la m.c. de beton, turnat peste un strat de nisip de 10 cm. grosime, bine udat în prealabil, pământul va fi nivelat și bătut cu maiul de fier. m.p. 273</p> <p>8. Tencueli interioare la pereți și exterioare la fațade, cu mortar de var gras fin drișcuite, profilele în exterior și soclu pe 30 cm. înălțime, vor fi tencuite cu ciment, inclusiv spoitul cu lapte de var, la spoelile exterioare se va adăoga la var, seu sau grăsimă. m.p. 640</p> <p>9. Tencuiala tavanelor de beton armat cu mortar de var gras, inclusiv primul strat de șpriț de ciment, cuprins și spoitul cu lapte de var. m.p. 270</p> <p>10. Tencuiala pereților în interior, pe o înălțime de 2 m. cu mortar de ciment și Aquabar bine sclivisite, la sălile de tăere și mățarie. m.p. 180</p> <p>11. Construcția șarpantei din lemn de brad ecarisat, conform proiectului, inclusiv fierăria necesară. Măsurătoarea se va face în proiecție orizontală, din picătură în picătură. m.p. 386</p> <p>12. Invelitoare cu țigă solzi, șipci orizontale de 3/5 cm. cuprins coamele așezate cu ciment și tablă galvanizată pe lângă coșuri, ventilații, dolii și lucrane.</p>	<p>pe suprafețele real executate. m.p. 463</p> <p>13. Streășina înfundată din scânduri de brad fălțuite de 2 cm. grosime pe 80 cm. lățime, inclusiv pазia din față din scânduri de 22/3 cm, cuprins și vopsitul de 3 ori cu culoare de ulei maron, sau tencuită cu var. m.p. 70</p> <p>14. Jghiaburi și burlane din tablă galvanizată de 45 Kg. la legătură, inclusiv cârlige și brățări de fier, galvanizate. m.p. 147</p> <p>15. Tâmplărie, uși și ferestre din lemn de brad, cu cercevele duble, inclusiv toată fierăria necesară cu tocurile de brad și pragurile de stejar, cuprins geamuri semi-duble și toată vopsitoria tâmplăriei în culoare de ulei după alegere.</p> <p style="text-align: center;"><i>Notă importantă:</i></p> <p>Este mai bine ca tâmplăria (uși și ferestre) să fie executate de fier. m.p. 66</p> <p>16. Pardoseală de mozaic, turnată pe un strat de beton de nivelare, în carouri de 50/50 cm. cu rosturi de dilatații de 1 cm. umplute cu mozaic negru. Mozaicul va fi lucrat cu pantele necesare, cu griș de piatră, în proporție de o parte ciment și 2 părți de mozaic, bine frecat, spălat și dat cu ulei, la laborator și mățarie. m.p. 60</p> <p>17. Pardoseli de ciment sclivisit aplicat de 1 1/2 cm. grosime, pe un strat de beton de nivelare, lucrat cu pantele necesare, în sălile de tăiere vite mari și la porci. m.p. 210</p> <p>18. Socluri de mozaic turnat în jurul camerilor și sălilor de tăere pe 15 cm. înălțime, bine racordate cu pardoseala, lucrate cu griș de piatră și ciment în proporție ca la art. 16. m.l. 130</p> <p>19. Peste placa de beton în pod se va pune un strat de pământ galben amestecat cu pleavă pentru izolare. m.p. 300</p> <p>20. Trotoar în jurul clădirii de 80 cm. lățime executat dintr'un strat din beton, piatră, asfalt, după localitate și posibilități m.p. 70</p> <p>21. Coșuri de ventilație din cutie de lemn dublă, cu izolație de rumeguș de lemn, inclusiv capetele pe acoperiș în formă de jaluzele, și capace de închidere în interior cu lanț. buc. 3</p> <p>22. Chepeng de acces la pod de 1,00 1,50 m. lucrat din lemn de brad cu fierăria necesară. buc. 1</p> <p>23. Lucarne pe acoperiș de 1.00/0,70 m. inclusiv cercevele și geamuri simple. buc. 3</p>
---	--

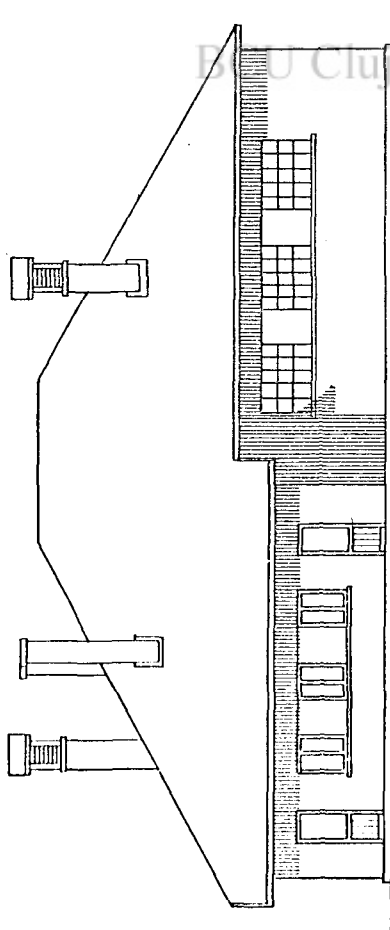
Măsurătoarea se va face la pantă,

A) Materialele necesare pentru construcția abatorului

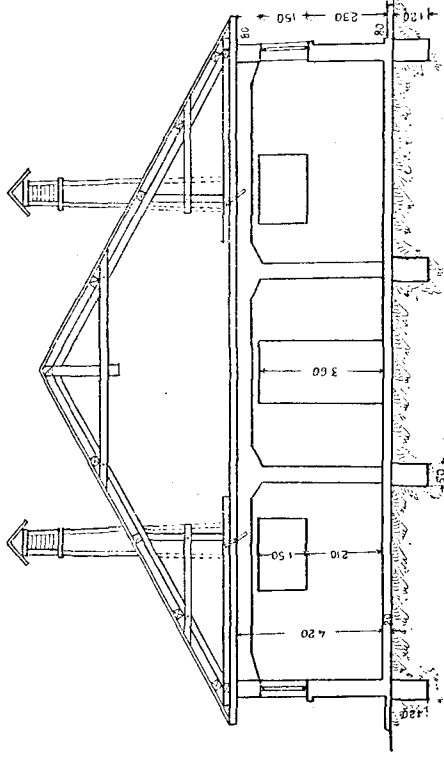
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr><td>1. Pietriș</td><td>m.c.</td><td>180</td></tr> <tr><td>2. Nisip</td><td>"</td><td>200</td></tr> <tr><td>3. Cărămidă</td><td>buc.</td><td>50000</td></tr> <tr><td>4. Olane pentru coșuri</td><td>"</td><td>70</td></tr> <tr><td>5. Ciment</td><td>Kg.</td><td>45000</td></tr> <tr><td>6. Var gras</td><td>"</td><td>12000 (bulgări)</td></tr> <tr><td>7. Țigla solzi</td><td>buc.</td><td>21000</td></tr> <tr><td>8. Coame</td><td>"</td><td>250</td></tr> <tr><td>9. Tablă galvanizată, legături</td><td>"</td><td>10</td></tr> <tr><td>10. Piatră de mozaic Nr. 3</td><td>Kg.</td><td>1600</td></tr> <tr><td>11. Fier rotund pentru beton armat de 20,10,8 și 6 mm.</td><td>Kg.</td><td>10000</td></tr> <tr><td>12. Lemnărie</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>a) Coame de brad de 15/18 de 4,50 m. lung.</td><td>buc.</td><td>14</td></tr> <tr><td>b) Albaetricieri. " 12/18 " 4,50 m. "</td><td>"</td><td>25</td></tr> <tr><td>c) Popi " 15/15 " 2,50 m. "</td><td>"</td><td>15</td></tr> <tr><td>d) Pane " 15 15 " 4,00 m. "</td><td>"</td><td>25</td></tr> <tr><td>e) Cosoroabc. " 15 18 " 4,00 m. "</td><td>"</td><td>30</td></tr> <tr><td>f) Contrafise " 12/15 " 2,50 m. "</td><td>"</td><td>15</td></tr> </table>	1. Pietriș	m.c.	180	2. Nisip	"	200	3. Cărămidă	buc.	50000	4. Olane pentru coșuri	"	70	5. Ciment	Kg.	45000	6. Var gras	"	12000 (bulgări)	7. Țigla solzi	buc.	21000	8. Coame	"	250	9. Tablă galvanizată, legături	"	10	10. Piatră de mozaic Nr. 3	Kg.	1600	11. Fier rotund pentru beton armat de 20,10,8 și 6 mm.	Kg.	10000	12. Lemnărie			a) Coame de brad de 15/18 de 4,50 m. lung.	buc.	14	b) Albaetricieri. " 12/18 " 4,50 m. "	"	25	c) Popi " 15/15 " 2,50 m. "	"	15	d) Pane " 15 15 " 4,00 m. "	"	25	e) Cosoroabc. " 15 18 " 4,00 m. "	"	30	f) Contrafise " 12/15 " 2,50 m. "	"	15	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr><td>g) Clesti de brad de 15/6 de 6,50 m. lung.</td><td>buc.</td><td>6</td></tr> <tr><td>" " " 15 6 " 2,50 m. "</td><td>"</td><td>12</td></tr> <tr><td>" " " 15/6 " 4,00 m. "</td><td>"</td><td>6</td></tr> <tr><td>i) Căpriori " 7 9 " 1,00 m. "</td><td>"</td><td>10</td></tr> <tr><td>" " " " 1,50 m. "</td><td>"</td><td>18</td></tr> <tr><td>" " " " 2,00 m. "</td><td>"</td><td>10</td></tr> <tr><td>" " " " 3,00 m. "</td><td>"</td><td>10</td></tr> <tr><td>" " " " 3,50 m. "</td><td>"</td><td>20</td></tr> <tr><td>" " " " 4,50 m. "</td><td>"</td><td>20</td></tr> <tr><td>" " " " 5,50 m. "</td><td>"</td><td>10</td></tr> <tr><td>" " " " 6,00 m. "</td><td>"</td><td>10</td></tr> <tr><td>" " " " 7,00 m. "</td><td>"</td><td>15</td></tr> <tr><td>j) Scânduri lămbuite pentru streșină de 0,02 0,16 m. de 2,50 m. "</td><td>"</td><td>200</td></tr> <tr><td>k) Scânduri pentru pazie de 22 3 cm. de 4,00 m. "</td><td>"</td><td>20</td></tr> <tr><td>l) Șipci pentru țigla de 0,03 0,05 m. de 4,00 m. "</td><td>m.c.</td><td>1500</td></tr> </table>	g) Clesti de brad de 15/6 de 6,50 m. lung.	buc.	6	" " " 15 6 " 2,50 m. "	"	12	" " " 15/6 " 4,00 m. "	"	6	i) Căpriori " 7 9 " 1,00 m. "	"	10	" " " " 1,50 m. "	"	18	" " " " 2,00 m. "	"	10	" " " " 3,00 m. "	"	10	" " " " 3,50 m. "	"	20	" " " " 4,50 m. "	"	20	" " " " 5,50 m. "	"	10	" " " " 6,00 m. "	"	10	" " " " 7,00 m. "	"	15	j) Scânduri lămbuite pentru streșină de 0,02 0,16 m. de 2,50 m. "	"	200	k) Scânduri pentru pazie de 22 3 cm. de 4,00 m. "	"	20	l) Șipci pentru țigla de 0,03 0,05 m. de 4,00 m. "	m.c.	1500
1. Pietriș	m.c.	180																																																																																																		
2. Nisip	"	200																																																																																																		
3. Cărămidă	buc.	50000																																																																																																		
4. Olane pentru coșuri	"	70																																																																																																		
5. Ciment	Kg.	45000																																																																																																		
6. Var gras	"	12000 (bulgări)																																																																																																		
7. Țigla solzi	buc.	21000																																																																																																		
8. Coame	"	250																																																																																																		
9. Tablă galvanizată, legături	"	10																																																																																																		
10. Piatră de mozaic Nr. 3	Kg.	1600																																																																																																		
11. Fier rotund pentru beton armat de 20,10,8 și 6 mm.	Kg.	10000																																																																																																		
12. Lemnărie																																																																																																				
a) Coame de brad de 15/18 de 4,50 m. lung.	buc.	14																																																																																																		
b) Albaetricieri. " 12/18 " 4,50 m. "	"	25																																																																																																		
c) Popi " 15/15 " 2,50 m. "	"	15																																																																																																		
d) Pane " 15 15 " 4,00 m. "	"	25																																																																																																		
e) Cosoroabc. " 15 18 " 4,00 m. "	"	30																																																																																																		
f) Contrafise " 12/15 " 2,50 m. "	"	15																																																																																																		
g) Clesti de brad de 15/6 de 6,50 m. lung.	buc.	6																																																																																																		
" " " 15 6 " 2,50 m. "	"	12																																																																																																		
" " " 15/6 " 4,00 m. "	"	6																																																																																																		
i) Căpriori " 7 9 " 1,00 m. "	"	10																																																																																																		
" " " " 1,50 m. "	"	18																																																																																																		
" " " " 2,00 m. "	"	10																																																																																																		
" " " " 3,00 m. "	"	10																																																																																																		
" " " " 3,50 m. "	"	20																																																																																																		
" " " " 4,50 m. "	"	20																																																																																																		
" " " " 5,50 m. "	"	10																																																																																																		
" " " " 6,00 m. "	"	10																																																																																																		
" " " " 7,00 m. "	"	15																																																																																																		
j) Scânduri lămbuite pentru streșină de 0,02 0,16 m. de 2,50 m. "	"	200																																																																																																		
k) Scânduri pentru pazie de 22 3 cm. de 4,00 m. "	"	20																																																																																																		
l) Șipci pentru țigla de 0,03 0,05 m. de 4,00 m. "	m.c.	1500																																																																																																		

MINISTERUL AGRICULTURII SI DOMENIILOR

ABATOR CU 4 MACARALE
SI FRIGORIZER

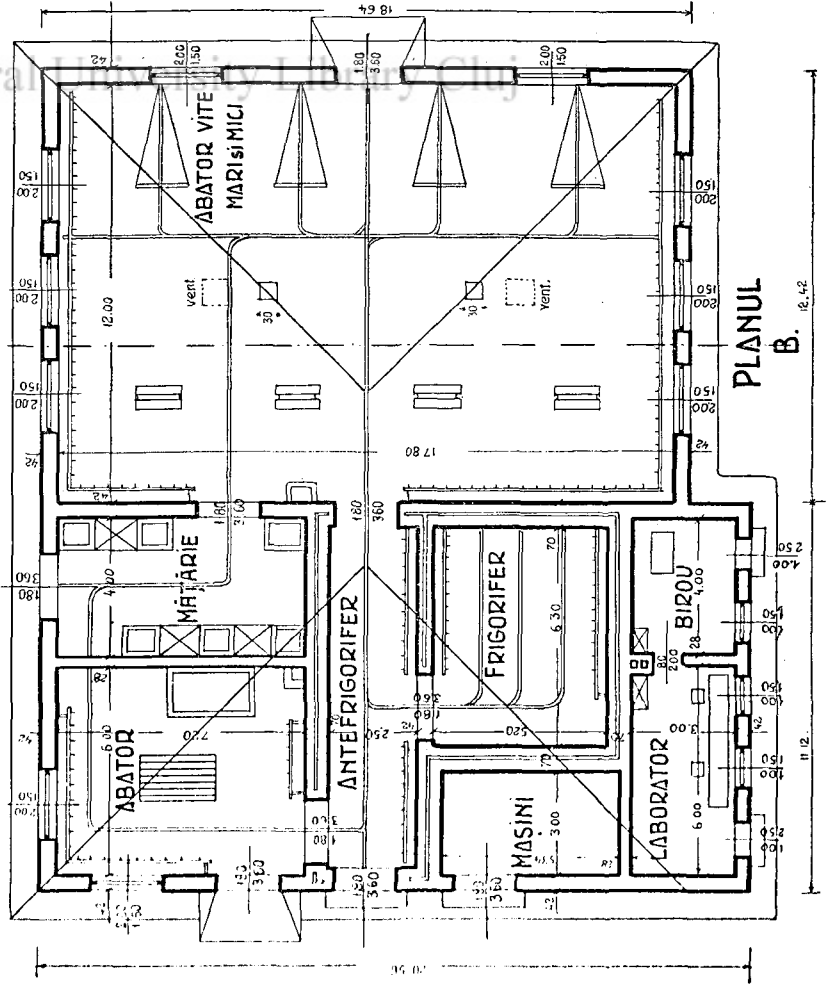

FATADA PRINCIPALA

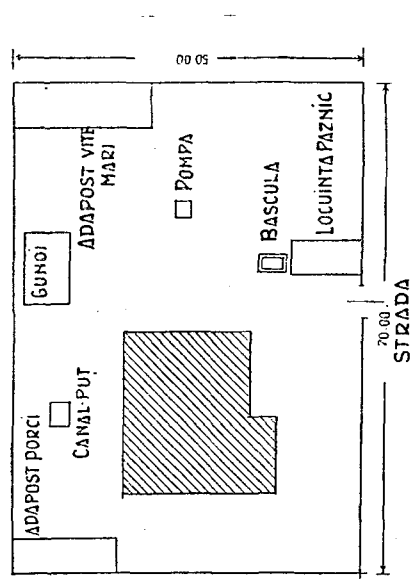
SECTIONE A-B

A

PLANUL
B.

PLAN DE SITUATIE SC = 0.002 = 1.00^m

ARHITECT INSPECTOR GENERAL:

[Handwritten signature]

ARHITECT SEF:

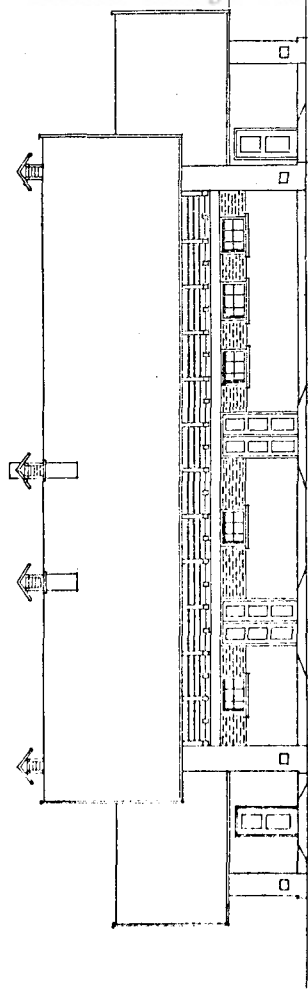
Ab. Th. Cuvay

M Ă S U R Ă T O A R E A

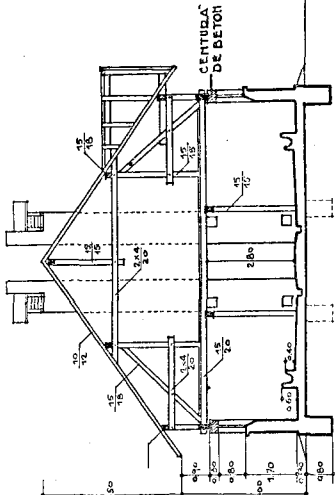
Lucrărilor de construire a unui abator tip cu 4 macarale cu frigorifer și antefrigorifer.

1. Săpătură de pământ la la fundații până la 1,20 m. sau până la pământ sănătos	m.c. 100
2. Beton de ciment în fundații lucrat cu 120 Kg. ciment la m.c. de beton.	m.c. 100
3. Beton de ciment în cofraje pe 30 cm. înălțime, formând soclu, lucrat cu 200 Kg. ciment la m.c. beton.	m.c. 25
4. Strat izolator de asfalt orizontal, turnat cald pe 2 cm. grosime la talpa zidurilor.	m.p., 82
5. Zidărie de cărămidă bine arsă sau presată din localitate, lucrată cu mortar de var gras dela nivelul betonului și până sub placa de beton armat inclusiv olane la coșuri	m.c. 226
6. Beton armat în plăci, nervuri, grinzi, centuri. etc., lucrat cu un dosaj de 300 Kg. ciment la 0,900 m.c. pietriș și 0,400 m.c. nisip, cu o armare medie de 100 Kg. fier la m.c.	m.c. 112
7. Izolația verticală la pereții frigoriferului și antefrigoriferului executat conform proiectului cu plăci de plută, expandată și impregnată de 12 cm. grosime, încadrată între două ziduri de 28 cm. grosime, iar la interior zidul ce desparte frigoriferul de antefrigorifer între două ziduri de 14 cm. grosime. Rosturile între plăcile de plută vor fi umplute cu chit de asfalt cald fără nici un miros dăunător cărnei.	m.p., 200
8. idem plută de 12 cm. grosime la tavane, plăcile se vor așeza peste cofraj, legate cu sârmă de armătura de fier, peste care se va turna betonul armat, Deasemenea se vor așeza plăci de plută de 12 cm. grosime, peste pardoseala armată a parterului, sub stratul de beton de nivelare.	m.p., 120
9. Plasă din sârmă de rabbit la tavanele frigoriferului și antefrigoriferului aplicat peste plută, cu ochiuri de 15 mm. din sârmă galvanizată, inclusiv vergele de fier la 30 cm. distanță legate cu mustățile de sârmă lăsate din planșeul de beton armat.	m.p., 60
10. Pardoseli de beton armat de 12 cm. grosime, lucrate cu rosturi de dilatație cu un dosaj de 200 Kgr. ciment la 0,900 pietriș și 0,400 nisip. cu o armare medie de 60 Kg. fier la m.c. de beton turnat peste un strat de nisip de 10 cm. grosime, bine udat în prealabil, pământul va fi nive'at și bătut cu maiul de fier.	m.p., 400
11. Tencueli interioare la pereți și exterioare la fațade cu mortar de var gras fin drișcuite. profilele în exterior și soclu pe 30 cm. înălțime, vor fi tencuite cu ciment, inclusiv spoitul cu lapte de var la spoelile exterioare se va adăoga la var, seu sau grăsimă.	m.p., 750
12. Tencuiala tavanelor de beton armat cu mortar de var gras, inclusiv primul strat cu spritz de ciment, cuprins și spoitul cu lapte de var.	m.p., 400
13. Tencuiala pereților în interior pe o înălțime de 2 m. cu mortar de ciment și Aquabar bine sclivisite la sălile de tăere, mățarie, antifrigorifer, fri-	m.p., 330
gorifer și mașini.	m.p., 510
14. Construcția șarpantei din lemn de brad ecarisat, conform proiectului, inclusiv fierăria necesară. Măsurătoarea se va face în proiecție orizontală din picătură în picătură.	m.p., 600
15. Invelitoare cu țigla solzi, șipci orizontale de 3/5 cm. cuprins coamele așezate cu ciment și tablă galvanizată pe lângă coșuri, ventilații, dolii și lucrane.	m.p., 75
Măsurătoarea se va face la pantă pe suprafețele real executate.	m.p., 160
16. Streașină infundată din scânduri de brad fălțuite de 2 cm. grosime pe 80 cm. lățime, sau tencuită cu var, inclusiv pizia din față din scânduri de 22/3 cm. cuprins și vopsitul de 3 ori cu culoare de ulei maror.	m.p., 87
17. Sghiaburi și burlane din tablă galvanizată de 45 Kg. la legătură, inclusiv cârlige și brățări de fier galvanizate.	m.p., 26
18. Tâmplărie uși și ferestre din lemn de brad cu cercevele duble, inclusiv toată fierăria necesară, cu tocurile de brad și pragurile de stejar, cuprins geamuri semiduble și toată vopsitoria tâmplăriei în culoare de ulei după alegere	m.p., 105
<p><i>Notă importantă</i>
Este mai bine ca tâmplăria (uși și ferestre) să fie executate de fier.</p>	m.p., 260
19. Uși de lemn de brad duble izolate și căptușite la mijloc cu plută impregnată și expandată de 12 cm. gros., lucrate pe toc de brad și prag de stejar cu toată fierăria grea necesară cromată sau nichelată, la antifrigorifer și frigorifer.	m.l., 170
20. Pardoseală de mozaic turnată pe un strat de beton de nivelare în carouri de 50/50 cm. cu rosturi de dilatații de 1 cm. umplute cu mozaic negru. Mozaicul va fi lucrat cu griș de piatră în proporție de o parte ciment și 2 părți piatră de mozaic, bine frecat, spălat și dat cu ulei, la laborator și mățarie, antefrigorifer și frigorifer.	m.p., 445
21. Pardoseli de ciment sclivisit aplicat de 1 1/2 cm. grosime pe un strat de beton de nivelare, lucrat cu pantele necesare, în sălile de tăere vite mari și porci.	m.p., 75
22. Socluri de mozaic turnat în jurul camerilor și sălilor de tăere pe 15 cm., înălțime, bine racordate cu pardoseala, lucrate cu griș de piatră și ciment în proporție ca la art. 20.	buc. 3
23. Pardoseală de scânduri brute la pod de 2 1/2 cm. grosime bătute pe grinzișoare de brad de 6/8 cm. spațiul între grinzi va fi umplut cu alicărie sau moloz uscat.	buc. 1
24. Trotuar în jurul clădirei de 80 cm. lățime, executat dintr'un strat de beton, piatră, asfalt, etc., după localitate și posibilități.	buc. 3
25. Coșuri de ventilație din cutie de lemn, inclusiv capetele pe acoperiș în formă de jaluzele și capace de închidere în interior cu lanț.	buc. 1
26. Chepeng de acces la pod de 1,00/1.50 m. lucrat din lemn de brad cu fierăria necesară.	buc. 3
27. Lucarne pe acoperiș de 1,00/0.70 m. inclusiv cercevele și geamuri simple.	buc. 3

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR SERVICIUL CONSTRUCTIILOR,
 GRAJD PENTRU: 8 TAURI, 3 ARMASARI, 4 VIERI,
 COTEI DE PASARI, CAMERA NUTREI ȘI GRAJDAR.

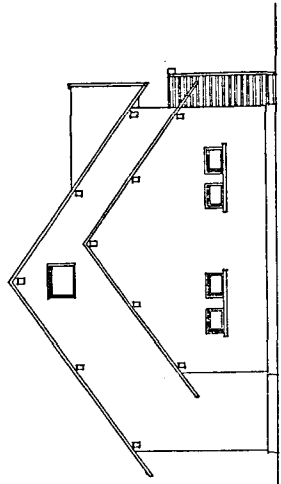

FAȚADA PRINCIPALĂ.

SECȚIA A-B.

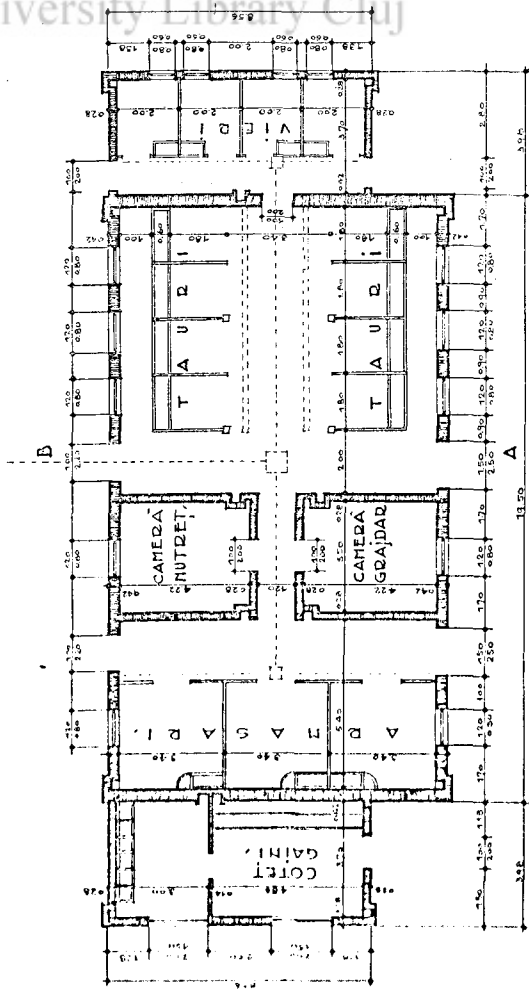
BCU Cluj / Central University Library Cluj

FAȚADA LATERALĂ.

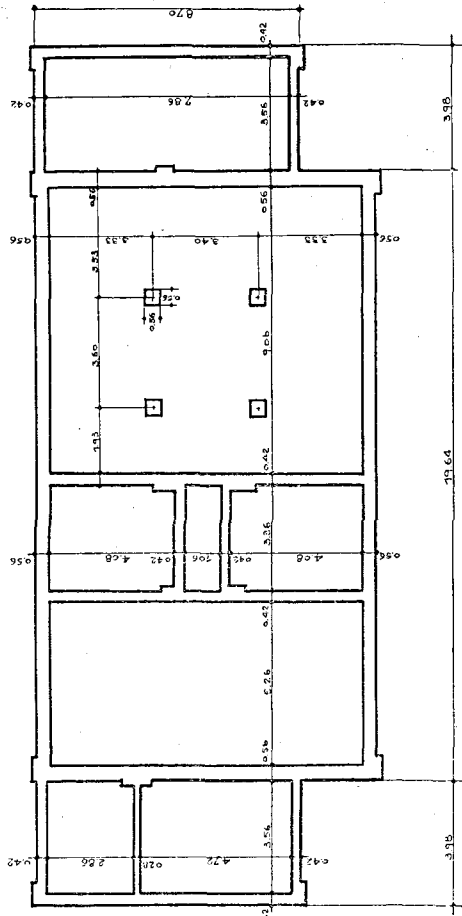
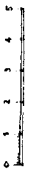
ARHITECT, INSP. G-DAL:

[Handwritten signature]

PLANUL GRAJDULUI.

SCARA = 1/100.

PLANUL FUNDAȚIILOR.

ARHITECT: *[Handwritten signature]*

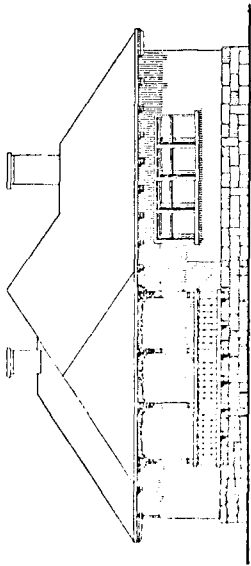
A N T E M A S U R A T O A R E

Pentru construirea unui grajd care să cuprindă 8 tauri, 3 armăsari, 4 viței,
coteț de păsări, cameră de nutreț și grăjdar.

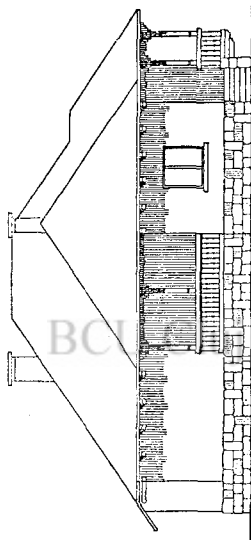
1. Săpătură pe pământ la fundații m. c. 50	interioară pe înălțimea de 1,50 m. cu
2. Beton de ciment în fundații cu	mortar de ciment sclivisit m. p. 230
120 kg. ciment la 1 m. c. pietriș și	18. Tencuială exterioară la pereți cu
0,50 m. c. nisip m. c. 50	mortar de var gras m. p. 340
3. Beton de ciment în cofraje la so-	19. Tencuială interioară la pereți cu
clu cu 150 kg. ciment la 1 m. c. pie-	mortar de var gras m. p. 205
triiș și 0,50 m. c. nisip m. c. 19	20. Pardoseală în pod cu scânduri de
4. Izolarea pe toate zidurile la înăl-	brad de 4 cm. grosime, incl. umplutura
țimea sochului cu bitum turnat în 2	de 10 cm. grosime cu pământ galben,
straturi m. c. 60	amestecat cu paie tocate. Partea vizi-
5. Zidărie din cărămidă presată sau	bilă a scândurilor va fi geluită. . . . m. p. 250
de mână, dar foarte bine arsă, cu mor-	21. Pardoseala din cărămidă presată
tar de var gras. Se scad golurile . . m. c. 130	ășezată pe muche pe un strat de nisip
6. Centură din beton armat pe zi-	de 0,15 grosime. Se vor da pante de
durile grajdului mare. Se va arma cu	scurgere spre canalele de urină. Ros-
4 fiare de 10 mm. m. c. 8,200	tururile cărămizilor se vor umple cu zea-
7. Tavan din grinzi de brad de	mă de ciment m. p. 250
0,15/0,25 așezate la 0,70 din ax în ax	22. Iesle din beton de ciment, ten-
pe 2 grinzi transversale de 0,15/0,30	cuite și sclivisite cu fundațiile necesare.
sprijinite pe stâlpi de 15/15 și înche-	Se vor așeza cârlige și belciuge de
ștate pe 2 grinzi transversale, puse pe	legat m. l. 24
ziduri. Toată lemnăria vizibilă va fi	23. Despărțituri interioare din scân-
geluită m. p. 210	duri de brad de 4 cm. grosime între
8. Tavan din grinzi de brad de	stâlpi de stejar de 15 15 în grajdul ar-
0,10/0,20, la cocină și coteț m. p. 60	măsarilor, cu ușile și fierăria necesară m. p. 34
9. Sarpanta acoperișului completă	24. Despărțituri interioare din dulapi
din lemn de brad, conf. planului, cu-	de brad de 5 cm. demontabili, în co-
prins strașina și fierăria necesară. Mă-	cina vierilor cu ușile și fierăria nece-
surat în proiecție orizontală la picătură. m. p. 350	sară m. p. 17
10. Astereală din scânduri de brad	25. Spoit cu lapte de var și grăsime
de 2 cm. grosime, măsurat pe supra-	dat de 3 ori în interior și exterior . m. p. 550
fața reală m. p. 450	26. Datul de 3 ori cu carbolineum
11. Invelitoare cu carton asfaltat cal. I. m. p. 450	lichid al tâmplăriei și lemnăriei vizibile m. p. 530
12. Astereală din șipci de brad de	27. Capete de lemn cu jaluzele la
3 5 longitudinale și transversale pentru	ventilații buc. 6
țigla format Marsilia m. p. 450	28. Capace de lemn la ventilații în
13. Invelitoare cu țigla Marsilia de	interior și exterior de 0,25 0,20 . . buc. 20
presă, inclusiv coame mari zidite cu	29. Capac la pod în camera de nu-
mortar de ciment m. p. 450	treț de 1,00/1,20 buc. 1
14. Jghiaburi de 0,15 diam. burlane	30. Capac din tablă de fier la ven-
de 0,11 diam. format rotund. din tablă	tilațiile de aducerea aerului de dimer-
galvanizată de 45 kg. la legătură, incl.	siunea 0,20/2,00, așezate la loc și grun-
cârlige și brățări galvanizate m. l. 104	duite cu minimum de fier buc. 8
15. Imbrăcămintă cu tablă galvani-	31. Scară fixă la pod cu trepte de
zată la pazii, coșuri și ventilații . . . m. l. 80	brad și vang de stejar, lungimea 4,50 m. buc. 1
16. Tâmplărie din lemn de brad cal.	32. Geamuri la ferestre și uși . . m. p. 20
I, uși și ferestre, lucrate masiv. Feres-	33. Instalație interioară pentru colec-
trele vor fi basculante, ușile pe toc de	țarea urinei cuprinzând 3 camere de
stejar cu fierărie grea. Se vor grundui	vizitare de 0,80/0, 80/1,50 din beton
și așeza la loc,	de ciment cu capace de fontă și 50
ferestre m. p. 18	m. l. canalizare din tuburi de beton
uși m. p. 28	de 0,20 diametru cu pante de scurgere
17. Tencuială exterioară la soclu și	și sifoanele necesare, lei

Arhitect Șef, D. HERGOT

FATADA PRINCIPALĂ

FATADA LATERALĂ

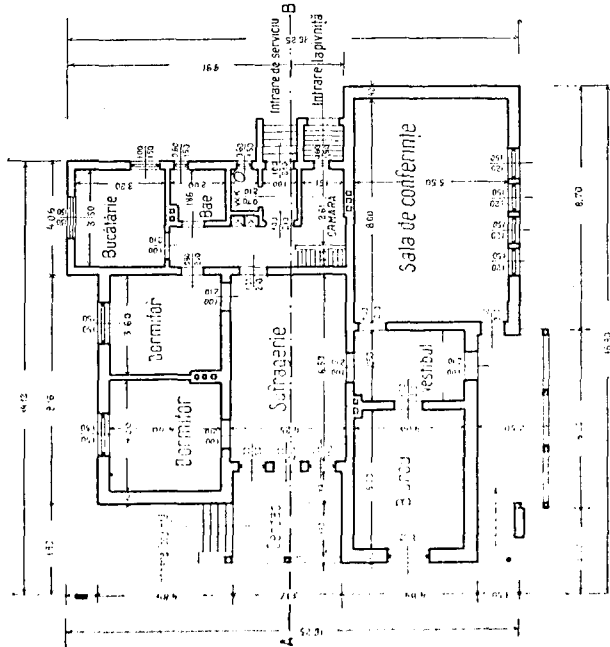

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR
CENTRUL AGRICOL
PEȘTEANA
JUD. GORJ

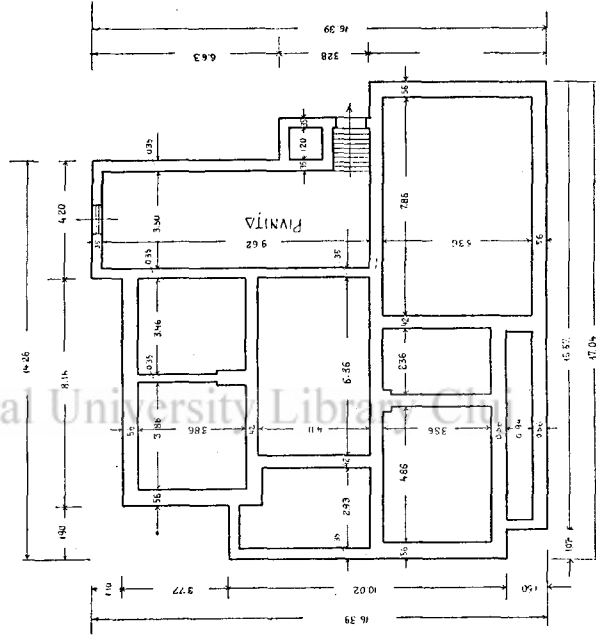
Sc = 1:100 = 0:01

PLANUL PARTERULUI

PLANUL FUNDATIILOR

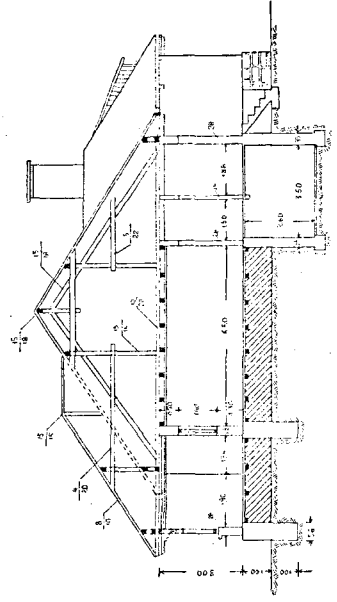

ARHITECT INSPECTOR G. GAI

G. Gai

ARHITECT SEF.
Anton Stancu

SECȚIUNE A-B

A N T E - M Ă S U R Ă T O A R E

Pentru construirea la un centru agricol a unei clădiri cuprinzând sala de cursuri, birou
și locuința pentru inginer agronom

1. Săpătură de pământ la fundații și pivniță. Pământul scos se va întrebuița la umpluturi sub pardoseli	m. c. 167	18. Tencuială exterioră cu mortar de var gras la fațadă	m. p. 220
2. Beton de ciment în fundații cu 120 kg. ciment la 1 m. c. pietriș și 0,50 m. c. nisip	m. c. 53	19. Tencuială interioară cu mortar de var gras la pereți	m. p. 500
3. Beton de ciment în cofraje cu 150 kg. ciment la 1 m. c. pietriș și 0,50 m. c. nisip	m. c. 53	20. Tencuială interioară la tavane cu mortar de var gras și ipsos, cuprins șipci de 2 5 și trestie legată cu sârmă.	m. p. 180
4. Zidărie din cărămidă presată cu mortar de ciment la zidurile pivniței.	m. c. 30	21. Sghiaburi de 0,15 diam și bur-lane de 0,11 diam., rotunde, din tablă galvanizată 6 foi la legătură de 45 kg. cuprins cârlige și brățări galvanizate.	m. l. 100
5. Planșeu din beton armat cu grinzi, la pivniță, și buiandrugii la goluri, pre-parat cu 250 kgr. ciment la 1 m. c. pietriș, 0,50 m. c. nisip și 60—80 kg. fier	m. c. 5	22. Imbrăcămintă din tablă galvani-zată la dolii, coșuri și lucarne	m. l. 50
6. Izolare pe toate zidurile la nive-lul soclului, cu bitumen turnat în 2 stra-turi	m. p. 53	23. Dușumele din scânduri de brad de 4 cm. grosime, cuprins grinzișoare de stejar de 7 9, și pervazuri la ziduri	m. p. 132
7. Zidărie din cărămidă presată sau de mână foarte bine arsă cu mortar de var gras, inclusiv ghermele de stejar cătrănite	m. c. 118	24. Tencuiala cu ciment sclivisit peste placa de beton armat, la dependințe	m. p. 60
8. Tavane din grinzi de brad de 10/20 așezate la 0,70 din ax în ax, cuprins dușumeaua oarbă din scânduri de 2,5 cm. grosime și umplutură cu alicărie în mortar de var	m. p. 172	25. Trepte exterioare și interioare la pivniță din beton, tencuit cu ciment și sclivisit, cuprins și fundațiile.	m. l. 45
9. Șarpanta acoperișului executată după plan, cuprins streășina și toată fierăria necesară. Măsurat în proecție orizontală la picătură.	m. p. 287	26. Lucarne pe învelitoare cu cerce-vele, geamuri, așezat și vopsit.	buc. 3
10. Astereală din scânduri de 2 cm. grosime. Măsurat suprafața reală.	m. p. 375	27. Scară din lemn de brad la pod.	buc. 1
11. Invelitoare cu carton asfaltat. La dolii și la muchii se va așeza dublu.	m. p. 375	28. Olane din pământ ars și smălțuit la coșuri, de 0,15 diametru	m. l. 70
12. Șipci de 3 5 pentru țigla, longi-tudinale și transversale	m. p. 375	29. Ușițe la coșuri în pod și camere.	buc. 16
13. Invelitoare cu țigla cal. I format Marsilia de presă, cuprins coame mari 3 la m. l, zidite în mortar de ciment	m. p. 375	30. Geamuri așezate cu chit special la ferestre și uși	m. p. 40
14. Tavane cu grinzi aparente geluite de 10 20 la cerdacuri, căptușite cu scânduri fălțuite	m. p. 28	31. Sobe de teracotă smălțuită, așe-zate la loc, cu ușițe de fontă nichelată 4,6/9	buc. 2
15. Ferestre duble din lemn de brad cal. I cuprins fierăria grea, grunduitul și așezatul	m. p. 20	2 1/2 / 3 1/2 / 8	buc. 3
16. Uși din lemn de brad cal. I pe toc și pe căptușeli, inclusiv grunduitul și așezatul	m. p. 29	32. Spoială interioară și exterioră cu lapte de var și grăsime, dat de 3 ori.	m. p. 1000
17. Tencuială exterioră cu mortar de ciment bine drișcuit la soclu și co-șuri	m. p. 73	33. Vopsitul tâmplăriei și lemnăriei exterioare cu văpsea din ulei de in cal. I, dat de 3 ori după ce se va chitui bine.	m. p. 200
		34. Trotoar din beton de 0,70 m. lă-țime și 0,12 m. grosime, cu 150 kg. ci-ment la 1 m. c. pietriș și 0,50 m. c. nisip, tencuit și sclivisit.	m. p. 54
		35. Instalații sanitare cuprinzând: 1 bae de fontă smălțuită, 1 cazan de aramă, 1 lavabou de faianță de 0,65 m. cu robinet și sifon nichelat, 1 cuvetă de fontă smălțuită la bucătărie. 1 W.C. englezesc de fontă cu rezervor, un re-zervor în pod din tablă de fier de 1 m. c. capacitate, cât și toată țevăria de apă și de scurgere cu piesele și robi-netele necesare	lei

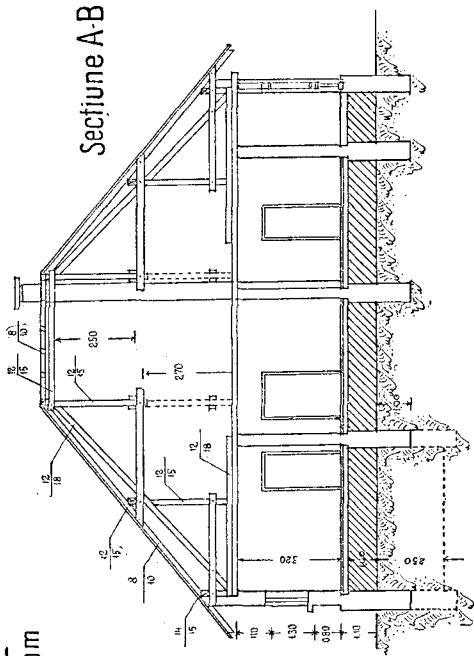
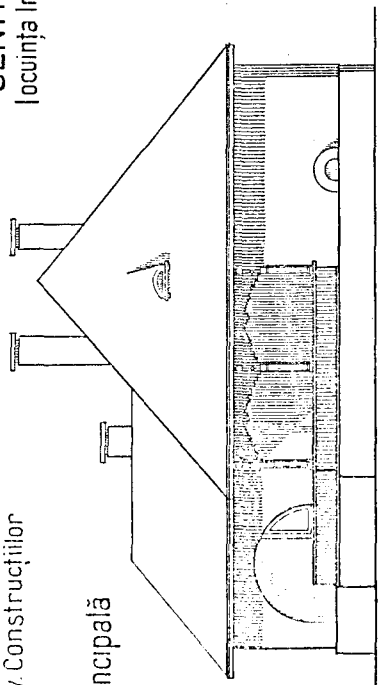
Arhitect Scf, D. HERGOT

MINISTERUL AGRICULTURII SI DOMENIILOR

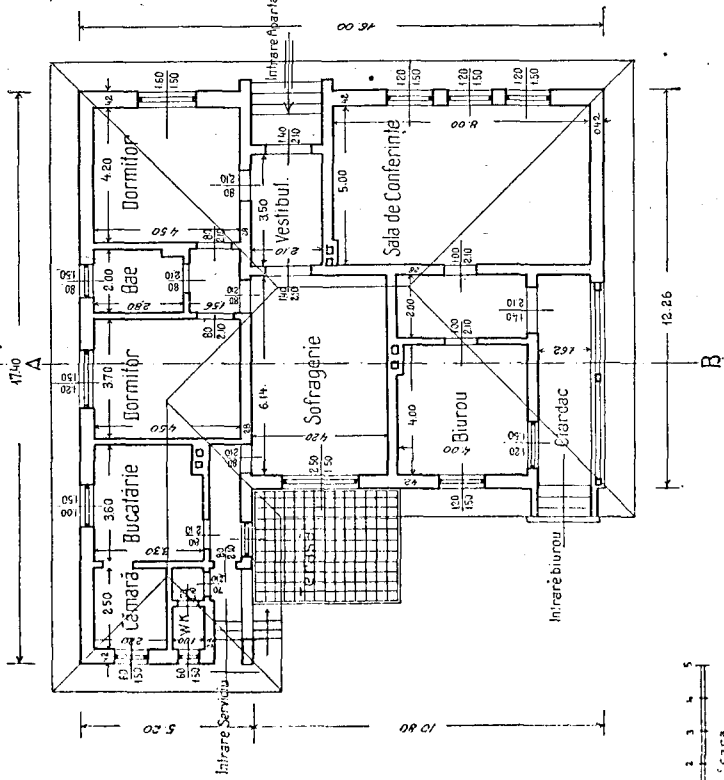
Directiunea Geniului Rural
Serv. Constructorilor

CENTRUL AGRICOL
Locuinta Inginerului Agronom

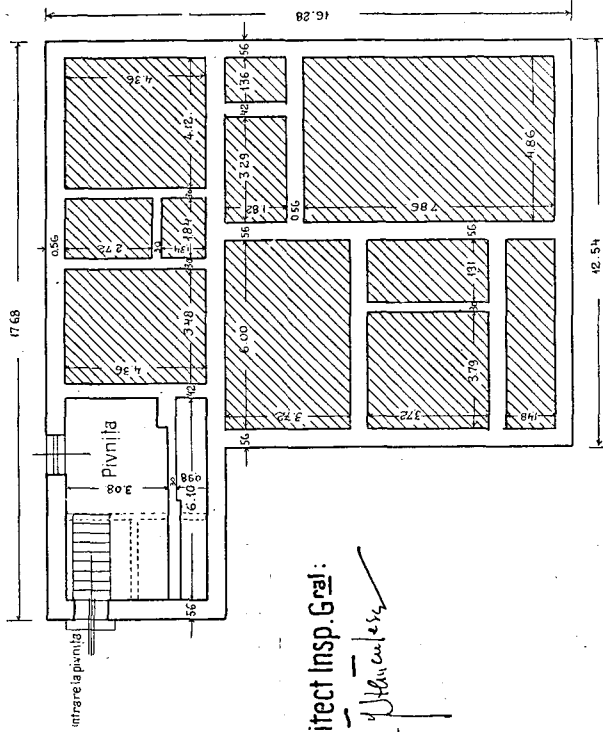
Fațada principală

Planul parterului și înveltoarei

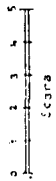
Planul pivniței și fundațiilor

Arhitect Insp. Gral:

Handwritten signature: H. C. C. & S.

Arhitect Sef:
Handwritten signature: Abu Stamer

A N T E — M Ă S U R A T O A R E

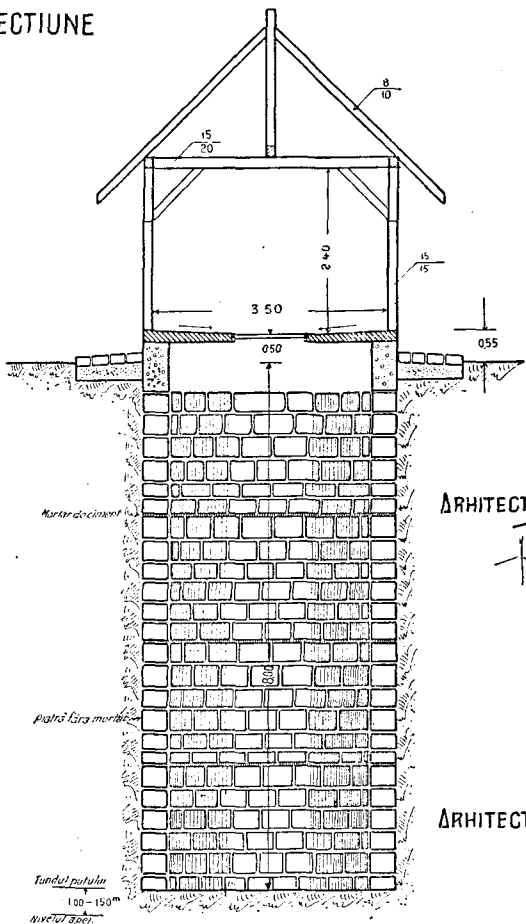
Pentru construirea la un centru agricol a unei clădiri, cuprinzând sala de cursuri
birou și locuință pentru inginer agronom.

1. Săpătură de pământ în fundații și pivniță. Pământul scos se va întrebuița la umpluturi sub pardoseli . . .	m.c. 157
2. Beton de ciment în fundații cu 120 Kg. ciment la 1 m. c. pietriș și 0,50 m.c. nisip.	m.c. 60
3. Beton de ciment în cofraje cu 150 Kg. ciment la 1 m. c. pietriș și 0,50 m.c. nisip, pe înălțime de 1 m.	m.c. 60
4. Zidărie din cărămidă presată cu mortar de ciment la zidurile pivniței.	m.c. 40
5. Planșeu din beton armat cu grinzi la pivniță și buiandrugii la goluri preparat cu 250 Kg. ciment la 1 m. c. pietriș, 0,50 m.c. nisip și 60-80 Kg. fier.	m.c. 6,50
6. Izolare pe toate zidurile la nivelul soclului cu bitumen turnat în 2 straturi.	m.p. 60
7. Zidărie din cărămidă presată, sau de mână foarte bine arsă cu mortar de var gras, inclusiv ghermele de stejar cătrănite, la goluri.	m.c. 120
8. Tavane din grinzi de brad de 10/20 așezate la 0,70 din ax în ax, cuprins dușumeaua oarbă din scânduri de 2,5 cm. grosime și umplutură cu alicărie în mortar de var.	m.p. 223
9. Sarpanta acoperișului executată după plan, cuprins ștreășina și toată fierăria necesară, Măsurat în proiecție orizontală la picătură.	m.p. 294
10. Astereală din scânduri de 2 cm. grosime. Măsurat suprafața reală.	m.p. 382
11. Invelitoare cu carton asfaltat. La dolii și muchii se va așeza dublu	m.p. 382
12. Șipci de 3 5 pentru țiglă longitudinală și transversale.	m.p. 382
13. Invelitoare cu țiglă cal. I format Marsilia de presă, cuprins coame mari 3 la m. l. zidite în mortar de ciment.	m.p. 382
14. Tavane cu grinzi aparente geluite, de 10/20, la cerdac căptușite cu scânduri fălțuite.	m.p. 14
15. Ferestre duble din lemn de brad cal. I, cuprins fierăria grea, grunduitul și așezatul.	m.p. 23
16. Uși din lemn de brad cal. I-a pe toc și pe căptușeli inclusiv grunduitul și așezatul.	m.p. 38
17. Tencuială exterioară cu mortar de var gras la fațada.	m.p. 258
18. Tencuială exterioară cu mortar de ciment bine drișcuit la soclu și coșuri.	m.p. 75
19. Tencuială interioară la tavane cu mortar de var gras și ipsos, cuprins șipci de 2/5 și trestie legată cu sârmă.	m.p. 117
20. Tencuieli interioare la pereți cu mortar de var gras.	m.p. 585
21. Sghiaburi de 0,15 diametru și burlane de 0,11 diametru, rotunde, din tablă galvanizată de 6 foi la legătură de 45 Kg. cuprins cârlige și brățări galvanizate.	m.l. 107
22. Imbrăcăminte din tablă galvanizată la dolii, coșuri și lucarne.	m.l. 50
23. Dușumele din scânduri de brad de 4 cm. grosime, cuprins grinzișoare de stejar 7 9 și pervazuri la ziduri.	m.p. 133
24. Pardoseală din beton de ciment tencuit și sclivisit.	m.p. 27
25. Trepte exterioare și interioare la pivniță din beton tencuit cu ciment și sclivisit cuprins și fundațiile.	m.l. 40
26. Lucarne pe invelitoare cu cercevele, geamuri, așezat și vopsit.	buc. 3
27. Scară din lemn de brad la pod.	buc. 1
28. Olare din pământ ars și smălțuit la coșuri, de 0,15 m. diametru.	m.l. 50
29. Ușițe la coșuri în pod și în camere.	buc. 14
30. Geamuri așezate cu chit special a ferestre și uși.	m.p. 45
31. Sobe de teracotă smălțuite, așezate la loc, cu ușițe de fontă nichelate.	4 6/9
2 1/2' 3' 1/2/8
buc. 2
buc. 3
32. Spoială interioară și exterioară cu lapte de var și grăsime dat de 3 ori.	m.p. 1035
33. Vopsitul tâmplăriei și lemnăriei aparente cu vopsea din ulei de cal. I-a dat de 3 ori după ce se va chitui bine.	m.p. 270
34. Trotuar din beton de 0,70 m. lățime și 0,12 m. grosime cu 150 Kg. ciment la 1 m. c. pietriș și 0,50 m. c. nisip, tencuit și sclivisit.	m.p. 50
35. Instalații sanitare, cuprinzând 1 bae de fontă smălțuită, 1 cazan de aramă, 1 lavabou de faianță de 0,65 m. cu robinete și sifon nichelat, 1 chiuveță de fontă smălțuită la bucătărie, 1 W. C. englezesc de fontă cu rezervor, un rezervor în pod din tablă de fier de 1 m. c. capacitate, cât și toată țevăria de apă și de scurgere cu piesele și robinetele necesare.	lei.....

Arhitect Șef D. HERGOT

SECTIUNE

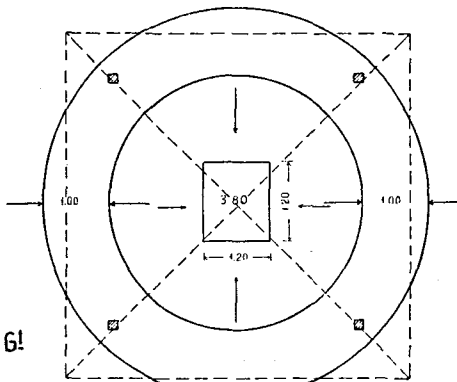
PUT SEC PENTRU DISTRUGEREA CADAVRELOR DE ANIMALE

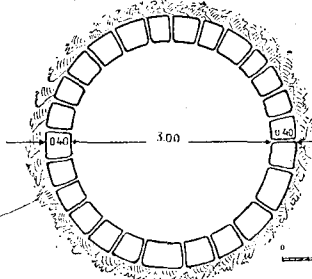
ARHITECT INSPECTOR G!

[Signature]

PLAN

SECTIUNE

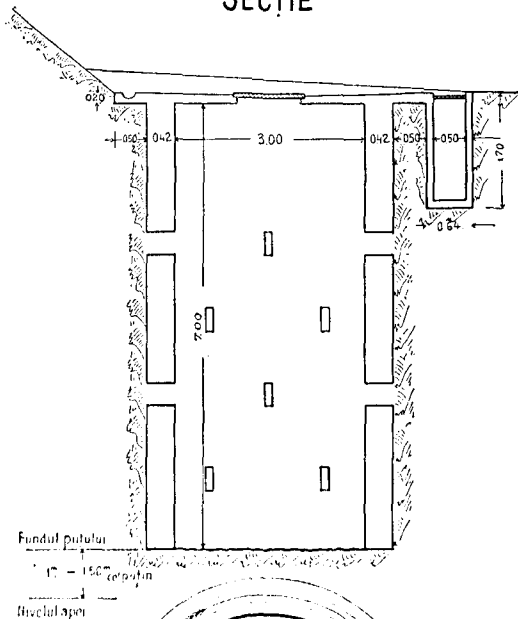

ARHITECT SEF. D. Hergat

Scara: 1.00 = 0.025

PUT PENTRU DISTRUGEREA CADAVRELOR
Sc.: 1.00 = 0.02.

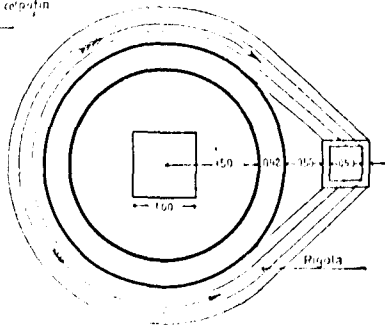
SECTIE

LEGENDA

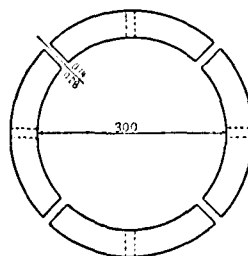
1. Terenul in pantă și uscat
2. Zidărie de 1½ cărămidă cu diametrul interior 300m. sau din piatră cu găuri de 0.14/0.28 în locurile indicate în plan.
3. Colector 0.50/0.50/1.50 din zid de 0.07m.
4. Rigola de scurgere racordată la colector

Sc. grafică: 1.00 = 0.02

PLAN

Arhitect Șef. D. Hergat

SECTIE

Arhitect Inspector G!

[Signature]

ANTEMĂSURĂTOARE

pentru construirea unui puț sec cu acoperiș, adâncime 8 m. l.

1. Săpătură de pământ de formă rotundă, lucrată cu tipar. m. c. 91	canaturi de dimensiunea 1.20/1.20. buc. 1
2. Zidărie din piatră sau din cărămidă presată lucrată uscat. Grosimea peretelui 0,40—0,50. Din doi în doi m, se va face un inel de zidărie cu mortar de ciment pentru fixarea rândurilor m. c., 32	6. Pavaj în jurul puțului din bolovani de râu sau din cărămidă așezată pe muche, pe un strat de nisip. Rosturile vor fi umplute cu zeamă de ciment . . . m. p., 5
3. Inel din beton de ciment, de 1 m. înălțime la gura puțului. Inelul va depăși cu 0,50 m nivelul pământului . . . m.c., 4.300	7. Scheletul de lemn al adăpostului ce se face peste puț, construit conform planului pe 4 picioare de stejar de 15/15 cm., cu grinzi de brad de 15/20, căpriori de 8 10, astereală de 2 cm. grosime și șipci pentru țiglă de 3/5. Toată lemnăria vizibilă va fi geluită și dată de 3 ori cu carbolineum global
4. Placă din beton armat peste gura puțului, cu pante de scurgere spre interior. Fața de afară va fi tencuită cu ciment și sclivisită. m.p. 11.500	8. Invelitoare cu țiglă solzi, format Marsilia, 16 buc. la m.p. și coame mari 3 la m.l. zidite în mortar de ciment. . . m. p., 35
5. Capac din tablă de fier în două	

PUȚUL SEC

pentru îngroparea cadavrelor de animale

Una din măsurile foarte bune care ar trebui să se ia, fără întârziere, pentru sănătatea satelor noastre este și construirea puțurilor seci pentru cadavrele de animale.

Cauza răspândirii bolilor de care suferă animalele în gospodăriile țărănești este lipsa unui loc potrivit pentru distrugerea cadavrelor.

Îngroparea nu este bună, căci de cele mai multe ori cadavrele fiind îngropate prea aproape de suprafață sunt desgropate de câini și bolile se răspândesc punând în primejdie atât viața animalelor cât și a oamenilor.

Arderea cadavrelor în cuptoare anume făcute este bună, însă costă mai mult. Arderea se poate face în satele unde nu e posibilă facerea unui puț sec, din cauză că apa e prea aproape de fața pământului.

Cel mai bun și mai eficient mijloc, rămâne puțul sec, adică un puț care n'a fost săpat până la apă, de dimensiuni mari și bine acoperit.

Aci se aruncă orice cadavru de animal și pasăre, turnându-se pe deasupra din când în când var nestins.

Pentru construirea unui puț sec se alege întâi locul pe un teren ceva mai înalt cu scurgeri rezezi în toate direcțiile, la distanță de marginea satului și așa fel ca apa să se găsească la o adâncime de cel puțin 8—10 m. Forma puțului va fi rotundă pentru a rezista mai bine la împingerile laterale.

Se sapă groapa cu îngrijire și cu tipar, ca să fie exact de mărimea și forma voită. Raza săpăturii 1,90—2,00 m.

Se merge cu săpătura în adâncime astfel ca să rămână 1,20—1,50 m., până la stratul de apă. Pereții groși de 0,40—0,50 se zidesc cu cărămidă, piatră sau beton turnat în cofraje. Zidăria se poate face cu mortar de var, cu mortar de ciment, sau uscată fără mortar.

Dacă zidăria se lucrează uscat, atunci din loc în loc se vor face inele zidite cu mortar pentru fixarea rândurilor. Puțul se înalță cu 0,50—0,60 m., peste nivelul pământului printr'un inel din beton sau din zidărie cu mortar de ciment.

Gura puțului se acoperă cu o placă de beton armat, tencuită și sclivisită. Se dau pante de scurgere spre interior. În placa de beton se lasă un loc de 1,20/1,20 sau de 1,00/1,50 care se închide cu un capac de fier. Prin acest capac se aruncă în puț cadavrele.

Placa de beton mai servește și ca masă de autopsie atunci când e nevoie.

Este bine ca în jurul puțului să se facă un pavaj din piatră bolovani, din cărămidă sau din beton, lat de 0,80—1,00 pentru a îndepărta apele.

Deasemenea se va construi un acoperiș de țiglă sau tablă pe picioare de lemn, pentru a se adăposti puțul de ploi.

La spitalele veterinare, sau la comunele mai bogate, lângă puțul sec se poate construi o sală specială pentru autopsierea cadavrelor.

În planurile publicate se dau trei tipuri de puțuri seci, unul simplu, unul cu acoperiș și altul cu sală de autopsiere.

Arhitect-Şef D. HERGOT

A N T E M Ă S U R Ă T O A R E

pentru construirea unui puț sec cu sală de autopsie alăturată.

Puțul sec

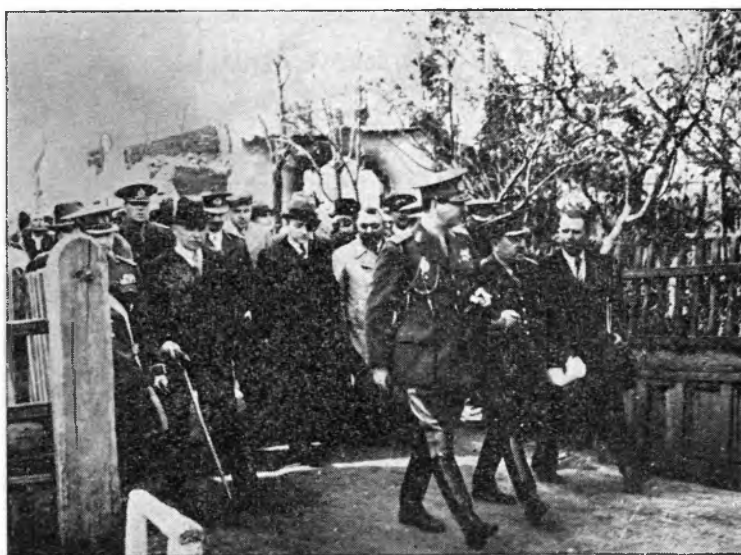
1. Săpătură de pământ format rotund, lucrată pe tipar.	m.c., 91
2. Zidărie din piatră, din cărămidă presată sau beton în cofraje. Zidăria se poate lucra uscat sau cu mortar de ciment.	m.c., 32
3. Inel din beton de ciment la gura puțului de 1 m. înălțime, din care 0,50 m., peste nivelul pământului	m.c., 4,300
4. Placă din beton armat peste gura puțului, cu panta de scurgere spre interior. Fața de afară va fi tencuită cu ciment și sclivisită.	m.p., 11,500
5. Capac din tablă de fier în 2 canaturi de dimensiunea 1,00/1.50	buc., 1

Sala de autopsie

1. Săpătură de pământ la fundații inclusiv umplutura în interior.	m.c. 9
2. Beton de ciment în fundații	m.c. 9
3. Zidărie la soclu din cărămidă presată aleasă, cu mortar de ciment. Fața exterioară se va lucra astfel ca să rămână aparentă și se va fugui.	m.c., 4,200
4. Zidărie din cărămidă cu mortar de var gras la pereți.	m.c. 10
5. Beton armat în grinzi, plăci și buiandrugi	m.c., 4
6. Sarpanta acoperișului complectă din lemn de brad conform planului, măsurătoarea în proiecție orizontală la pi-	

cătură.	m.p., 60
7. Jghiaburi și burlane din tablă galvanizată, incl. cârlige și brațări galvanizate	m.l., 50
8. Invelitoare cu țigă format Marsiia incl. coame mari zidite în mortar de ciment. Măsurat suprafața reală la picătură.	m. p. 78
9. Tâmplărie din lemn de brad uși și ferestre, incl. așezatul, geamuri și vopsitoria.	m.p. 12
10. Tencuială interioară și exterioară cu mortar de var gras și 20% adaus de ciment, incl. văruițul cu lapte de var.	m.p., 130
11. Pardoseală din beton de ciment tencuit și sclivisit, cu scafe la ziduri și pantă de scurgere spre sifon.	m.p., 18
12. Masă de autopsie din beton de ciment turnat pe loc în cofraje, tencuit și sclivisit.	buc. 1
13. Instalație de scurgere la masă și pardoseală compusă din 2 sifoane de fontă smălțuită de 0,30 diametru, 4 ml. tub de fontă 105,1 ml. tub de fontă 65,1 ramificație 105,65,1 cot 105,1 cot 65, totul montat la loc.	global...
14. Trepte exterioare din beton de ciment.	m.l. 2
15. Trotuar din beton de ciment, sau din cărămidă presată în jurul construcției și puțului.	m.p., 27,60

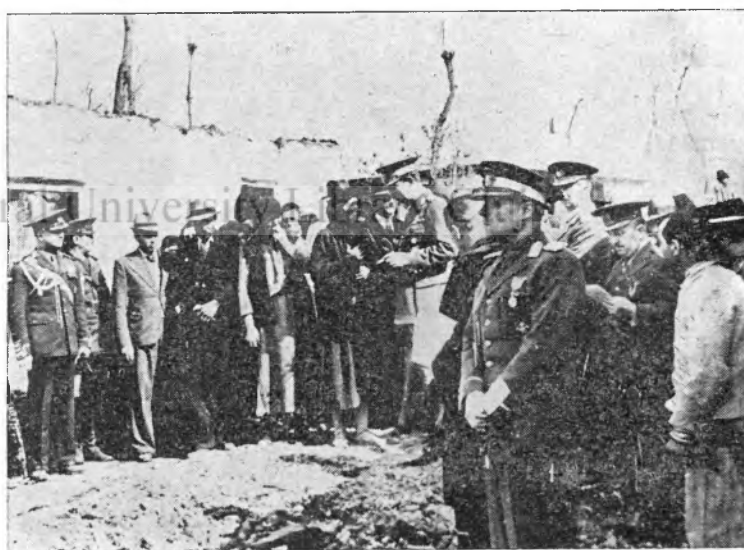
Arhitect Șef D. HERGOT

M. S. Regele în satul distrus de foc

DIOȘTII

Satul model

M. S. Regele stând de vorbă cu sinistrați

*Cercetează și te lămurește
Gândește și plănuește
Muncește și infăptuește*

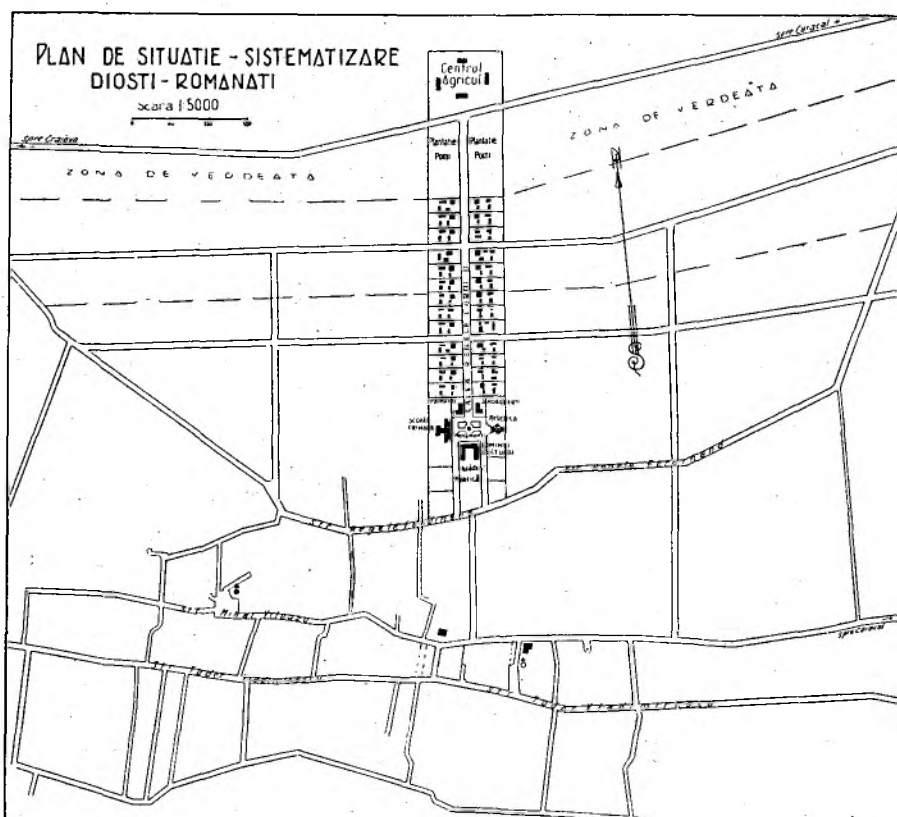
Acum 3 ani un incendiu a distrus 27 gospodării din Com. Dioști jud. Romanați.

M. S. Regele mergând la fața locului, cu grija pe care o poartă poporului său, a dat ordin ca satul să fie refăcut și gospodăriile arse să fie înlocuite cu altele noi.

Însărcinarea a fost dată Fundației Principele

Carol, care cu autoritățile locale, să execute porunca regală.

D. Prof. D. Gusti, conducătorul Fundației, a aplicat cu această însărcinare metodele rezultate din cercetările monografice, precum și experiențele câpătate de echipele regale în acțiunea dusă de Fundație la sate.

Casă veche din Dioști învelită cu șită

Casă veche din Dioști

Astfel s'a pornit cercetându-se vechia așezare. Dioștii vechi este așezat pe o buclă de drum ce se desparte spre Sud, din șoseaua Craiova—Caracal, imediat la ieșirea din satul Tatomir și care se reîntoarce la șosea, mai departe în apropiere de Caracal, după ce a trecut prin sat, — împărțită pe 2 străzi, — mai paralele.

Se impunea deci ca viitoarea dezvoltare a Dioștilor să împânzească această buclă până la Șoseaua din care se desparte, — apropiindu-se astfel și de așezările de pe șosea, din care Tatomirul este alături.

Deci s'a deschis un Bulevard de 22 m. între vechiul sat și șosea, deoparte și de alta s'au parcelat loturile de casă, iar străzile vechiului sat s'au îndreptat și li s'au făcut șanțuri de scurgerea apelor și trottoare alături.

La punctul de legătură dintre noua așezare dinspre șosea, de la Nord și satul vechi de la Sud, s'a creiat un așa zis centru civic, adică o piață împrejurul căreia sunt împărțite localurile culturale, sociale și de administrație ale Comunei.

Satul Dioști era sat mare și bogat, cu gospodării de moșneni bine coprinse, unele neglijate până la bordei și vite adăpostite sub șira de pae, — altele cu case orășenești încărcate de ipsosării și intrări cu coloane, — părând cele dintâi ca un pom sălbatec nealțoit, cele din urmă ca unul rău alțoit; găsindu-se totuși multe gospodării de tradiție cu elemente minunate, de cuminte moștenire.

Bordei din Dioști

Jos ecarete sub acelaș acoperiș

și mai jos pătule de nuele frumos împodobite

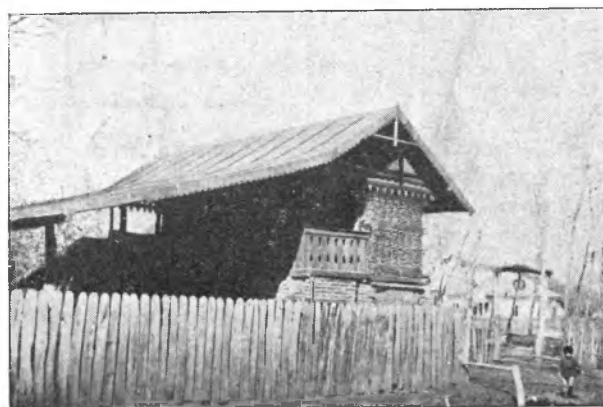
Foto Fl. Stănculescu

De aceia pentru noile gospodării s'a căutat din vechile așezări tipul românesc caracteristic și prielnic regiunii, precum și materialul de construcție ce trebuie impus regiunii, adică: fundații de beton, zidărie de cărămidă, acoperiș de olane sau țiglă, — tencueli și spoeli de var, prispe și cerdace cu stâlpi de stejar.

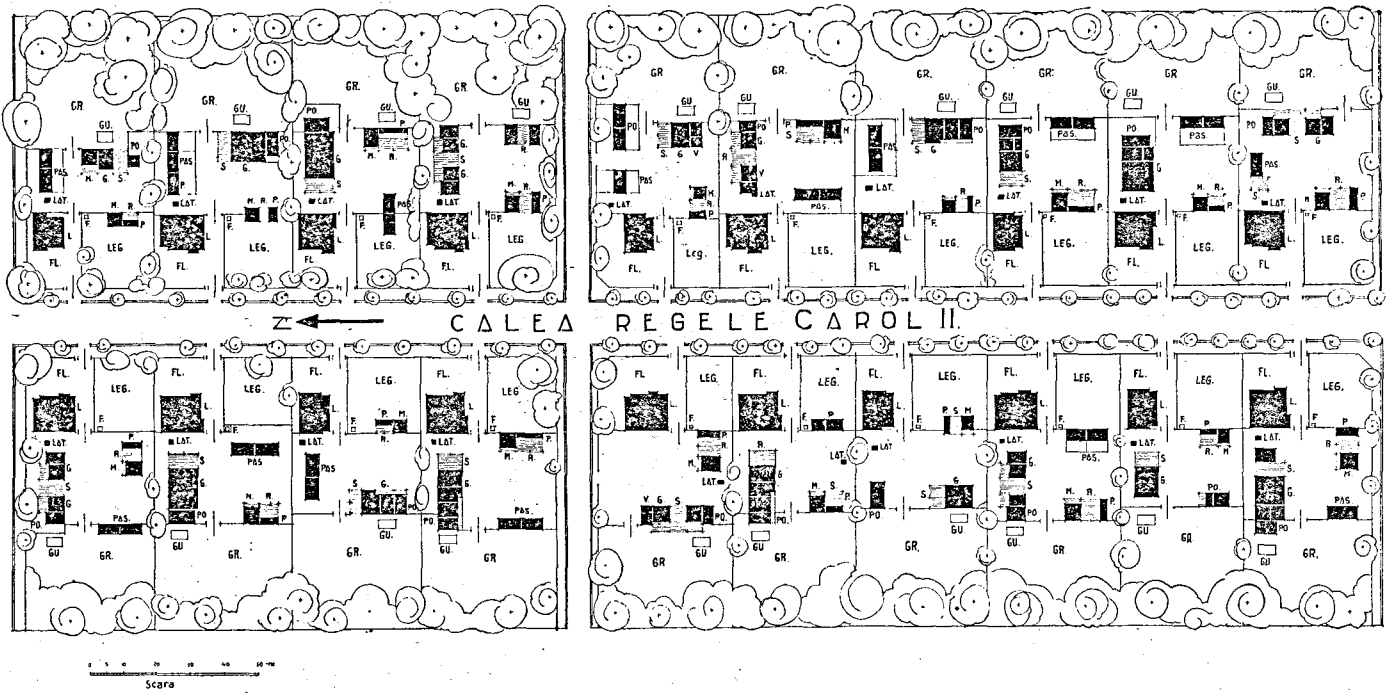
Natural că s'a căutat să se îmbunătățească tipurile găsite, atât din punct de vedere al încăperilor casei, cât și al ecaretelor, dându-li-se înfățișarea cinstit românească și punând în echilibru: casa cu familia și viața de țară; ecaretele cu pământul de cultură, cu casa și cu tendințele de viitor.

Plănuirea a coprins loturi uniforme de 2000 m.p. Lotul s'a prevăzut cu curtea ecaretelor, grădina de flori în față între casă și gardul străzii, grădina de pomi și nutrețuri, în fund.

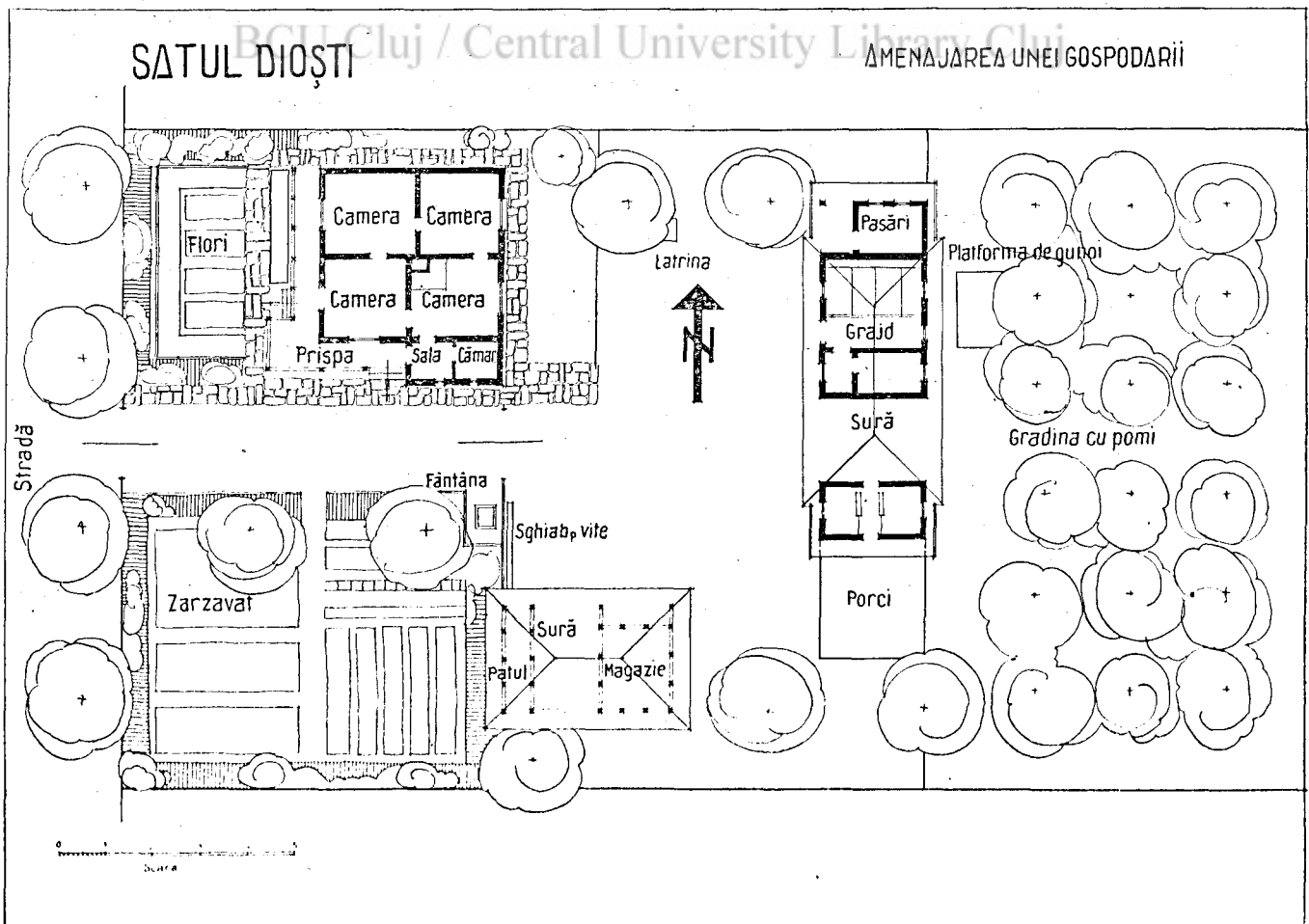
S'a căutat ca locuințele și ecaretele să fie expuse la Răsărit, Miazăzi și Apus; — latrina și platforma de gunoi să fie depărtată de fântână; fântâna să fie în apropiere de grădina de zarzavat, casă și vite.

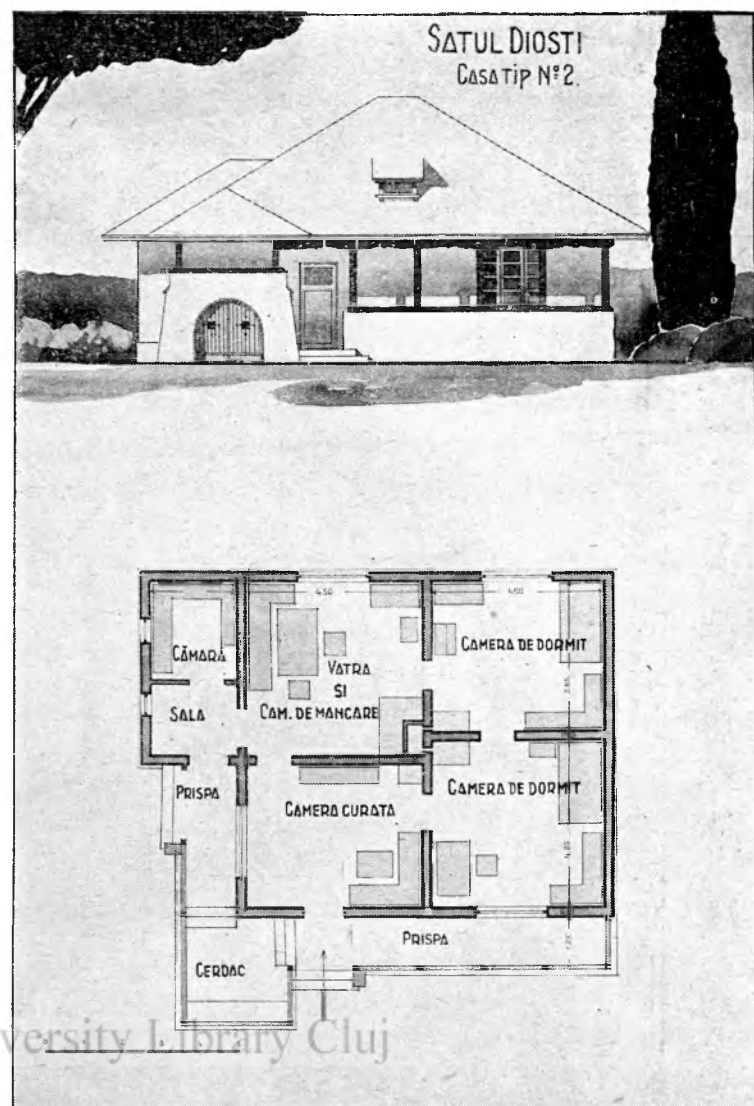
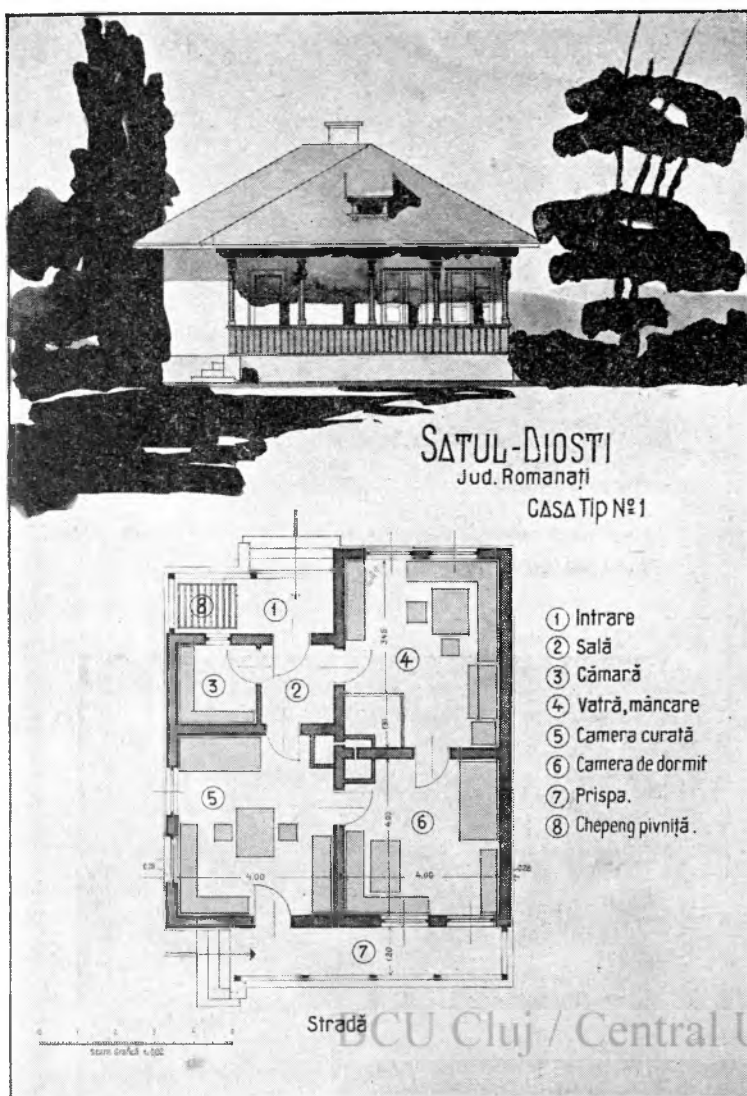
SATUL DIOȘTI

Studiul ansamblului de gospodării

Studiul unei gospodării. Proiect Arh. Peterneli

Proiectele de casă Arh. I. Bucă

În fine o mulțime de prevederi care se pot vedea mai precis în planurile ce dăm.

Pentru locuință s'a proiectat 3 tipuri după mărime și număr de încăperi. Li s'a dat înfățișare românească, cu cerdac frumos și prispă cu stâlpi de stejar și streășină umbroasă.

Casele au fost prevăzute cu pivniță și pod; încăperile nici prea înalte, nici prea joase, pardosite cu scânduri și cărămidă, ferestre luminoase, așa cum se văd în planurile ce dăm.

S'au proiectat ecarete corespunzătoare terenurilor de cultură: grajduri pentru boi, vaci și cai, cotețe de paseri, cocine de porci, magazie, pătuli și șopron.

S'a căutat a se grupa după sistemul vechi din sat; grajdul cu șopronul, cu nutreț în pod, cu coteț de paseri sau cocine de porci; — magazia cu pătutul și un șopron pentru adăpostit car, căruță, etc.

În locuință s'a prevăzut o cameră sau două la cele mari pentru părinții bătrâni sau un frate nou însurățel. La ecarete s'a avut în vedere și o mică prevedere pentru vite de prăsilă, stabilindu-se un echilibru cu cultura pământului.

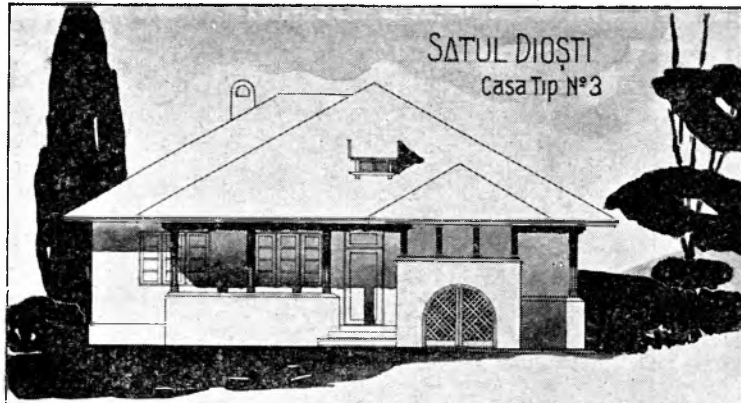
De asemenea s'a studiat împrejmuirea cu poarta de intrare în gospodărie.

În centrul satului s'a proiectat:

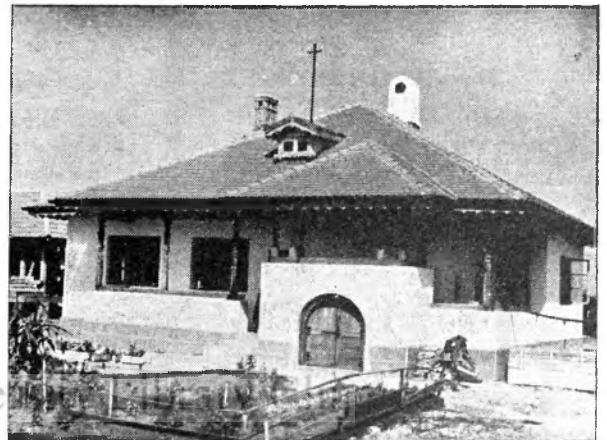
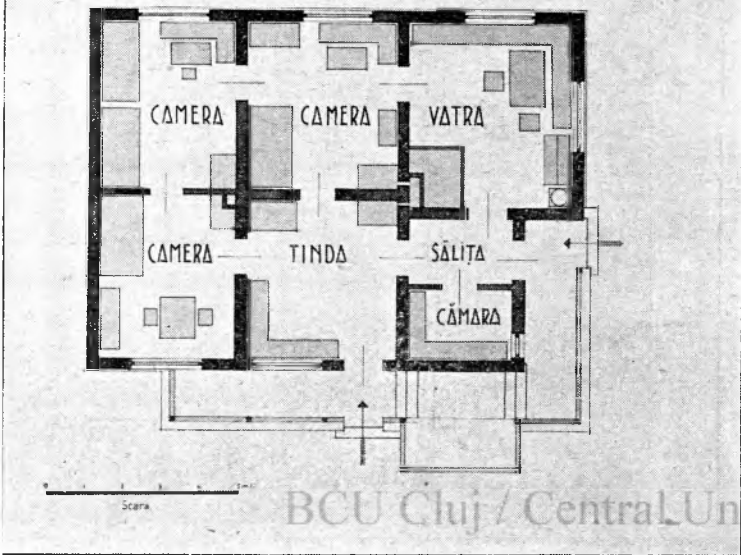
a) un Cămin Cultural coprinzând: sala de serbări, bibliotecă, dispensar, bae populară, un magazin cooperativ, o locuință. Așezat drept în fața bulevardului, are vedere tocmai de pe șoseaua Craiova-Caracal.

Casă veche

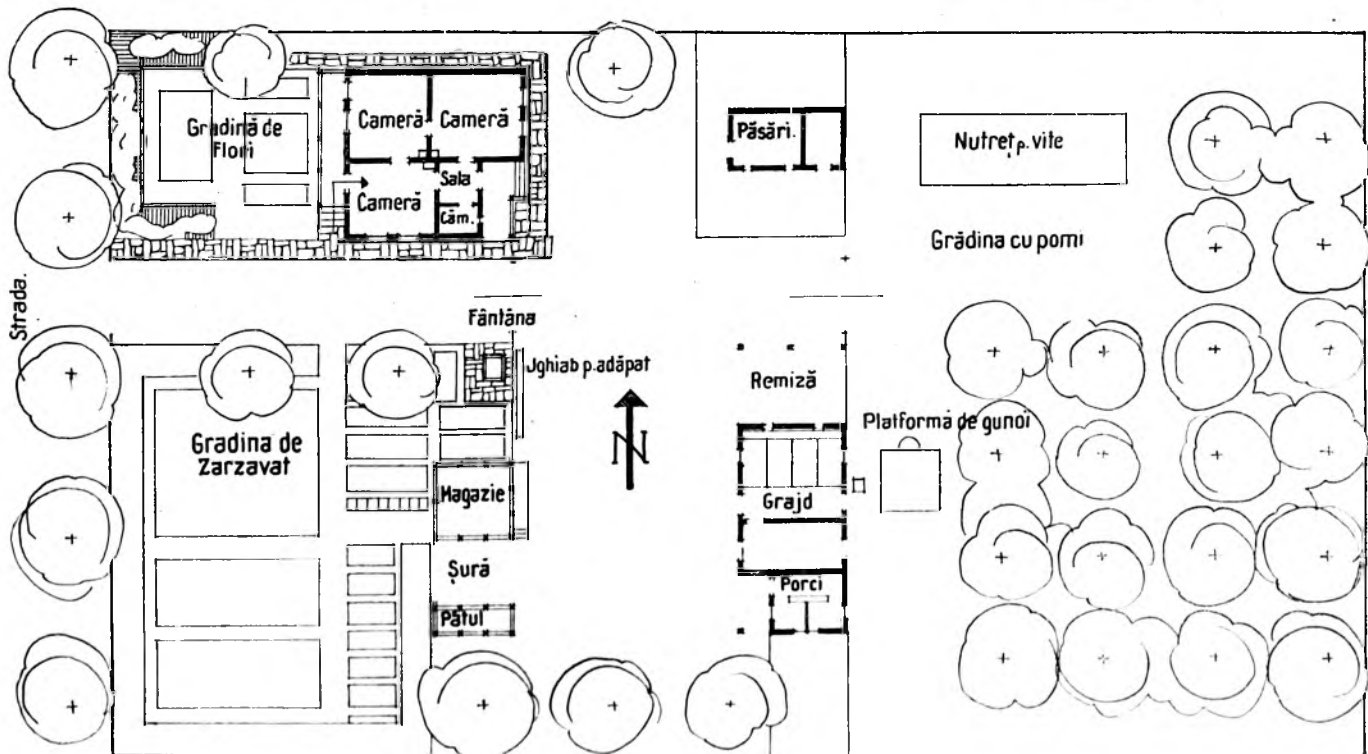

Casa nouă mică și ecaretele în fund
Jos Casa mare. Proiecte Arh. Bucă

SĂTUL DIOȘTI

Amenajarea unei gospodării

Studiul unei gospodării. Arh. Peterneli

Căminul Cultural

Primăria nouă

Foto Fl. St.

Școala nouă

Proecte Arb. I. Bucă

Casa parohială

b) o biserică la dreapta cu intrarea spre piață.
c) o școală primară mixtă, cu ateliere pentru cursul supraprimar.

d) primăria și jandarmeria de o parte a Bulevardului, iar Judecătoria și Pretura de cealaltă parte.

În partea de Sud a Căminului în fața unei străzi ce s'a deschis nou în vechiul sat, s'a lăsat loc de grădină publică, de joc și de adunări de vară.

Dincolo de șosea în fața Bulevardului, Ministerul Agriculturii a construit un centru agricol compus din locuință pentru inginer agronom, un grajd pentru vite de prăsilă și muncă, o remiză de mașini agricole, cocine de porci și cotețe de găini.

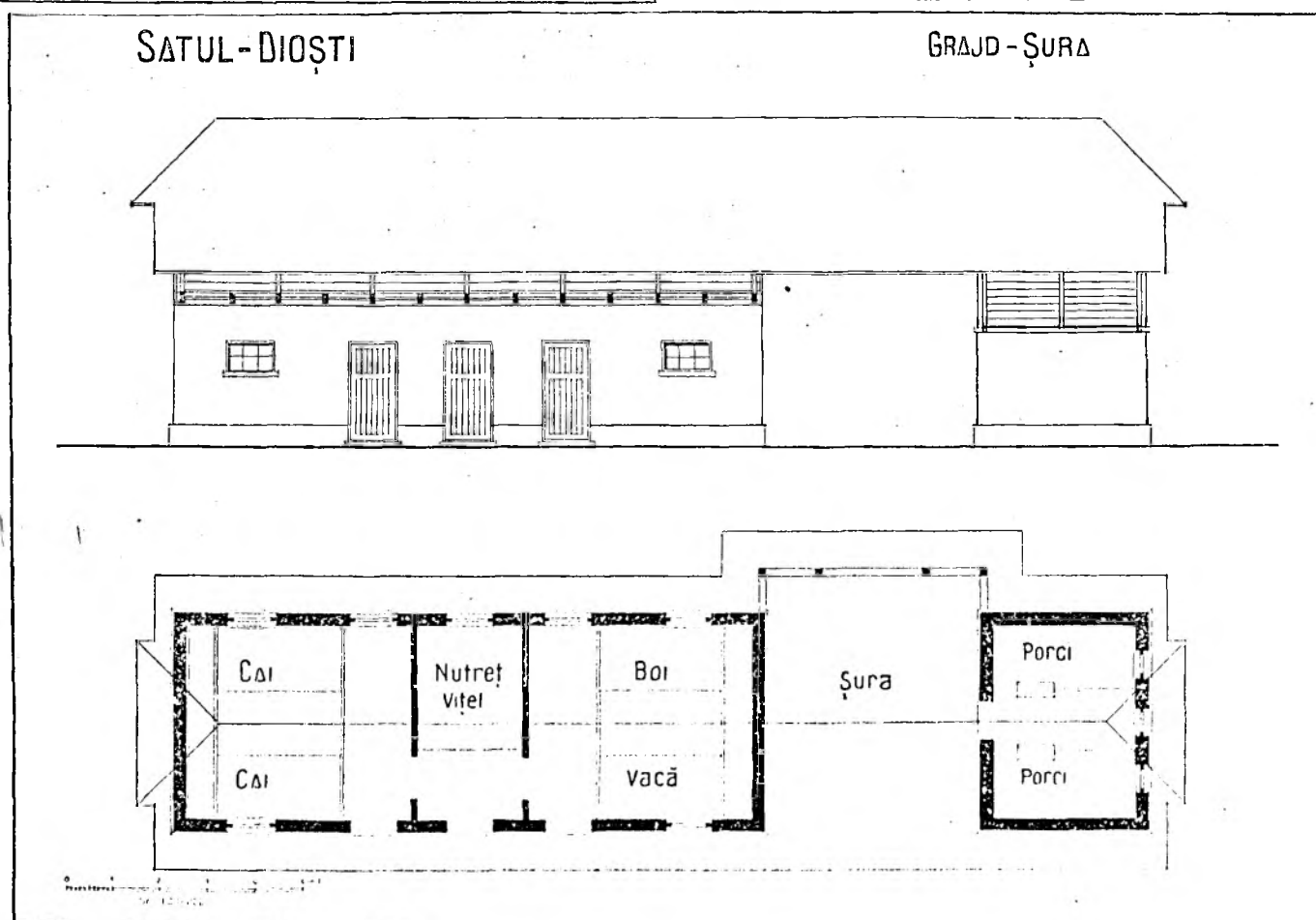
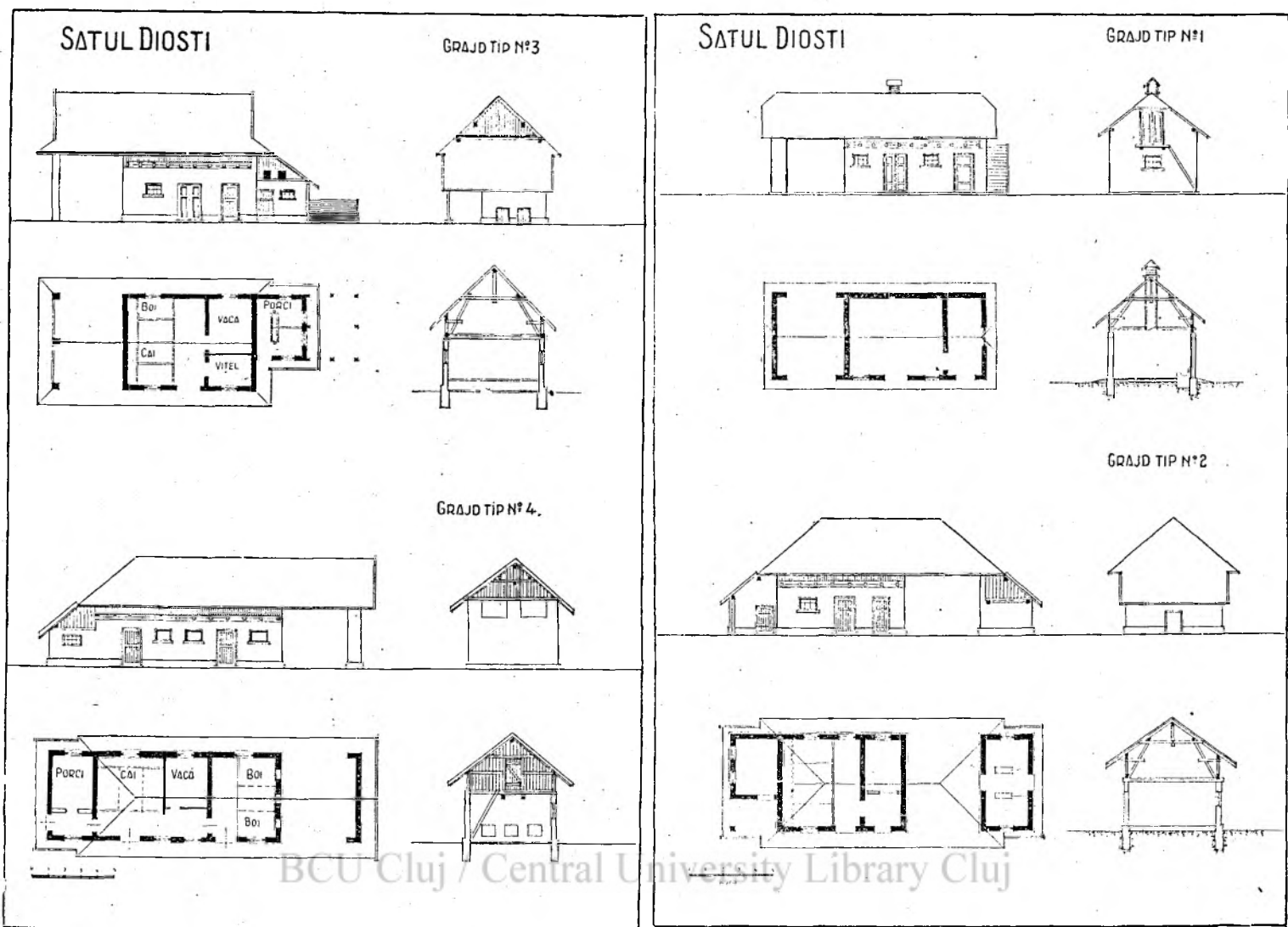
Și după ce s'au cercetat și s'au planuit toate cu chibzuiala cuvenită, s'a trecut la înfăptuire.

Și iarăși la această muncă Fundația a aplicat metode vroită, în care să pună la contribuție meșteri sătești, dioștenii și mai ales munca de interes obștesc al premilitarilor.

Construirea localurilor publice a fost dată în antrepriză, deoarece ele reprezintă o tehnică mai grea, o supraveghere deosebită, responsabilitatea unui tehnician titrat, precum și lucrători calificați.

S'a făcut uzina pentru lumina electrică și se lucra și la aducerea apei.

Și astfel Satul Dioști a crescut până în toamna anului trecut așa cum îl vedeți în fotografia de pe copertă. El trebuie urmărit în timp încă 5-6 ani în același spirit cu care a fost conceput pentru ca realizările făcute să nu fie părăsite sau rău folosite.

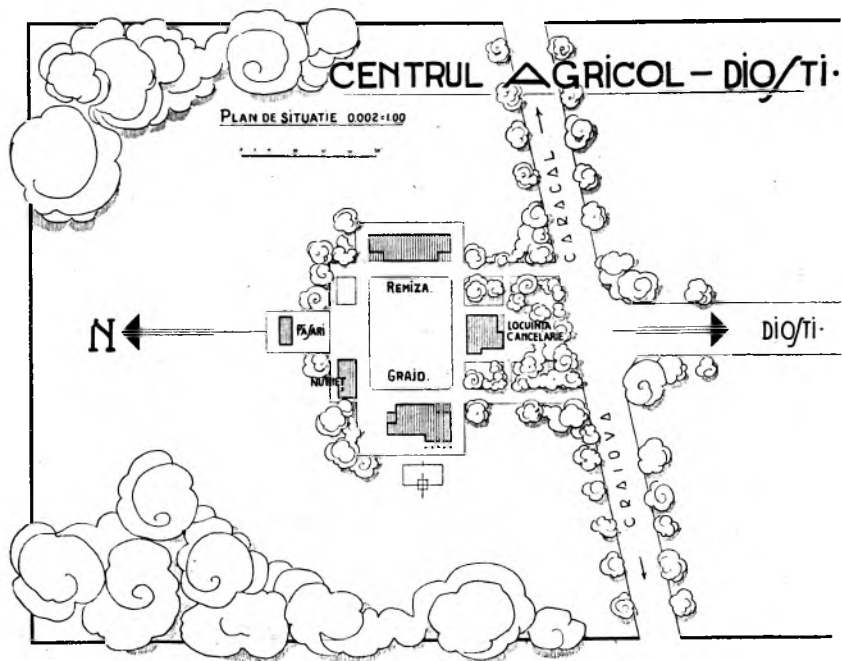
Porunca regală a fost îndeplinită. Dar porunca regală era de a face din Dioști un sat model, nu numai a adăposti pe sinistrații.

Deacea Dioștii trebuiau însuflețiți, pentru că un sat model nu este numai o înfățișare, ci o stare de spirit și trebuia condus spre acest spirit model. Treabă mult mai grea decât a construi acele case, primărie, școală și cămin.

S'a dat sufletului și stării de spirit a satului toată atenția deosebită și multă trudă s'a istovit în această direcție. D. Prof. Gusti era neînduplecat și cuvântul lui de cumpăna apăsa puternic și stăruitor spre premenirea sufletească și spirituală a satului.

În tot ceiace s'a lucrat cu materiale, s'a adus din tainițele trecutului, aspecte, cioplituri pentru a cânta ochiului suflul neamului, iar Dioștenii și alții dimprejur să-l reînvețe și să-l poarte mai departe lăsându-l moștenire.

S'a pus în bățatura românului floarea veseliei

Plan simetric C. Agr.

Centrul agricol

Casa centrului Agricol

Foto Fl. St.

cunoașterii învățaturii, a ceiace trebuiește înfăptuit și a celor ce vor să înfăptuiască.

Inceputul își are asperitățile ce se cer netezite, are greșeli poate, ce se cer îndreptate, principiile de bază însă trebuie urmăriți, continuate, perfecționate și aplicate.

și a dragostei, legumele necesare vieții, pomul dător de umbră, de amintiri în viitor, de ciripit de pasări și de copii în ramuri, de fruct pentru îndestularea celor vii și pentru pomana morților. S'a construit la case prispe și cerdacuri umbrite și adăpostite, la sfat, la odihnă, de priveghiu, de bună stare și mândrie.

Deacea Dioștii nu a fost și nu este o realizare de moment și de îndeplinire formală a unei situații de sinistrare, este o înfățișare în timp de ceiace trebuie să reprezinte o alcătuire de sat. Este un abecedar cu care se pornește pe drumul

Troiță adăpostita

Nu putem decreta sate model necercetate, nestudiate complet, plănuri neconforme și realizări în afară de formarea unei stări de înțelegere a celor pe cari îi modelizăm.

Gospodării neîngrijite și gospodării fără chibzuială nu pot forma un sat model, chiar dacă aliniem străzile satului, le aducem electricitate, apă, îi obligăm la latrine pe care nu le întrebuințează și chiar dacă au case aspectoase în care locuiesc totuși, toți într'o singură încăpere.

Opera este mare și grea, cuvântul regal precis, urmează să ne îndeplinim datoria conștiincis.

S'au abătut peste noi toate vânturile străinătăților și ne-a răsturnat mândrețea noastră de veche așezare, e necesar să o refacem pe temelii sănătoase și așa cum ne priește nouă.

Dioștii au fost o nenorocire, o poruncă regală și o soluție.

Facla trece mai departe în alte mâini pentru felul în care trebuie considerat satul. Iar Dioștii nu trebuie părăsiți la voia întâmplării ca lumina aprinsă aci să rămână de veghe și să avem de unde ne preinoi avântul.

Arh FL. STĂNCULESCU

Foto Fl. St.

Intr'un stejar secular din Dioști în fața bisericii, s'a așezat clopotnița cu clopotele bisericii. — Stejarul prin frumusețea lui se poate considera ca monument al Naturii, iar clopotnița ca o curiozitate și o înțelegere a oamenilor de a nu distruge mândrețea de stejar pentru a așeza clopotnița.

INFĂPTUIRI AGRONOMICE LA DIOȘTI

Noul sat Dioști, construit de Fundația Culturală Regală „Principele Carol”, a fost conceput și realizat ca sat model.

Concepția nu este nouă și încercarea de infăptuire nu este nici ea unică. Dar ceea ce caracterizează teoria care a stat la temelia realizărilor de la Dioști, de altfel ca și întreaga doctrină a muncii culturale la satele a Fundației „Principele Carol”, a fost aceea „cultură integrală țărănească”, bazată pe studiul monografic al satelor.

Conform acestei doctrine, cultura sătească trebuie să cuprindă cu egală atenție toate laturile vieții sociale. Ea devine astfel un factor de acțiune, adresându-se deopotrivă sănătății, minții, muncii și sufletului oamenilor.

O activitate de culturalizare, sau chiar de propagandă, numai într-o singură direcție, interesând deci doar o parte din totalitatea vieții sociale sătești, nu are sorti de reușită, pentru că această viață socială a satului formează un tot nedespărțit, cu cadrele și manifestările lui caracteristice.

Noțiunea de sat model trebuie înțeleasă în spiritul acestei doctrine.

Livada de pomi a satului

Diferitele intenții și realizări parțiale de până acum, au arătat că a construi într'un sat câteva edificii care să formeze „centrul” satului, sau alte asemenea infăptuiri, nu pot fi socotite ca acțiuni de apropiere spre idealul permanent de atins al satului model, întrucât activitatea nu se îndreaptă către toate domeniile de activitate sătească și țărănească.

Indeletnicirea plugărească este o parte din acest tot, desigur cea mai însemnată, dar este indisolubil legată de toate celelalte manifestări, fiind determinată și influențată de condițiunile naturale,

Stupina Satului

Răsadnițele satului, în fund livada de pomi

economice, sociale, etc. locale. Iar problema acțiunii și propagandei agronomice, trebuie încadrată în întregul valorilor culturale de care are nevoie un sat.

Realizările din domeniul agricol de la Dioști, au ținut seama de acest fel de a privi lucrurile.

* * *

Din punct de vedere agronomic, un sat model trebuie să aibă :

a) Organizații, instituții, construcții și înzestrări pentru satul întreg, cari să servească atât pentru propagandă și educație tehnică, cât și pentru folosința materială a tuturor.

Grădina de zarzavat a unui locuitor

- b) Indrumări și îndrumători.
- c) Gospodării model.
- d) Terenuri de cultură lucrate și cultivate în cele mai bune condițiuni.

Deosebim deci o categorie de elemente care privesc satul în întregime, socotindu-le ca o obște organizată a tuturor agricultorilor.

Cadrul social, limitat și caracteristic al satului, așa cum este el moștenit în suflete din strămoși, formează în același timp și centrul de interese materiale pentru locuitorii lui.

Organizațiile și instituțiile satești, au o directă și imediată influență asupra țăranilor, simțindu-le ale lor, ca fiind părți alcătuitoare din unitatea de interese a satului, ca și propriile lor gospodării.

Porumbul și zarzavatul unui satean

Din cauza aceasta, am deosebit dela început în Dioști, două categorii de înfăptuiri: pentru satul întreg și în gospodării.

I. INFĂPTUIRI PENTRU SATUL ÎNTREG

1. Organizații

a) *Căminul Cultural*, prin care obștea întreagă a satului se organizează pe sine, în vederea muncii pentru ridicarea agriculturii.

Grădina de zarzavat și flori

Grădina de zarzavat văzută din stradă

b) *Cooperativă de aprovizionare și desfacere a produselor agricole.*

c) *Asociația „Bunilor Gospodari”,* formată din membrii secției agricole a Căminului.

d) *Stațiune de mașini agricole,* pe care agricultorii să le folosească după norme bine stabilite.

e) *Magazie satească.*

2 Instituții

a) *Cantonul agronomic oficial al Ministerului Agriculturii.*

3. Inzestrări

a) *Ateliere de fierărie, lemnărie, rotărie, etc.,* pentru agricultori.

b) *Răsadnițe calde și reci,* acestea neputându-se înființa de către gospodarii izolați.

c) *Livadă de pomi roditori.*

d) *Stupină.*

e) *Parcul sateesc.*

f) *Câmpul demonstrativ.*

g) *Grădinile de legume, flori și pomi* ale Școalei Primare, servind la aplicațiile și demonstrațiile elevilor.

h) *Plantarea cu arbori și pomi* a tuturor șoselelor și ulițelor din sat.

4. Construcții

a) *Cantonul agronomic,* care cuprinde: magazii, remize pentru mașini, grajduri pentru reproducători, locuințe și cancelarii, etc.

b) *Clădirea Căminului Cultural,* în care s'au prevăzut încăperi pentru: ateliere, muzeu agricol, sală de conferințe, stațiunea de mașini, cooperativă, etc.

c) *Magazia satească.*

5. Indrumări și îndrumători

a) *Acțiune de propagandă și educație tehnică printre agricultori,* de către specialiști, cu ajutorul organizațiilor, instituțiilor și inzestrărilor arătate mai sus.

b) *Inginerul-agronom, șeful cantonului agronomic.*

c) Absolvenți de școli inferioare agricole și horticole, ca maeștri la Școala Primară, la Căminul Cultural și ajutoare ale inginerului agronom.

d) Școală țărănească, cu participarea agricultorilor din sat.

Aceste planuri au fost realizate în cea mai mare parte. S'a căutat să se execute concomitent cu celelalte lucrări de construcții și amenajări.

Problema plantațiilor satului a fost rezolvată în felul următor : pe șoseaua principală s'au plantat tei, la 10 m. unul de altul. Acești arbori, decorativi de primul ordin, aduc avantaje mari prin florile lor medicinale și melifere totodată.

Pe drumurile secundare s'au plantat duzi, cari să procure frunza necesară creșterii viermilor de mătase. Deasemenea s'au mai plantat și pomi fructiferi pe drumurile publice, din al căror venit să se facă opere obștești.

În parcul satului și în grădinile demonstrative ale Școlii Primare, s'au plantat pomi fructiferi,

Grădina de pomi a unui sâtean

tei, duzi, diferiți arbuști de ornament, ca : lămâiță, liliac. Ne-am ferit de peluze mari de iarbă, de brazi sau de alte plante care ar fi cerut îngrijiri speciale.

Câmpul demonstrativ, înființat cu scop de educație și dat în seama inginerului-agronom, a fost semănat în parcele regulate, cu plante de nutreț potrivite regiunii, cu plante medicinale și textile.

Numărul pomilor fructiferi plantați în livada demonstrativă se ridică la 1000, pe lângă cei 900 tei și 600 duzi plantați pe marginea drumurilor.

II. ÎNFĂPTUIRI ÎN GOSPODĂRII

Gospodăria agricolă este o întreprindere tehnică și economică, în dependență mai mare sau mai mică de factorii naturali sau economici exteriori.

Ea este alcătuită din gospodăria din sat și din terenul de cultură din câmp. Viața economică a gospodăriei țărănești este determinată pe deoparte de înzestrările materiale ale ei, iar pe de altă parte, de felul cum se folosesc brațele de muncă ale familiei.

Problema folosirii raționale a brațelor de muncă se rezolvă totdeauna printr'o bună înzestrare ma-

Varză în grădina de zarzavat

terială a întreprinderii, înțelegând prin aceasta atât construcțiile și instalațiile din gospodărie, cât și existența în cultură a unui număr mai mare și mai variat de plante.

Principiul pe care l-am adoptat la Dioști, a fost să înzestram noile gospodării, pe care le voiam model, în modul cel mai rațional, folosind în întregime terenul disponibil din curtea gospodăriei, îmbinând totodată esteticul cu utilul.

În felul acesta, lotul din sat al agricultorului putea fi folosit la maximum.

Astfel, gospodăriile au fost înzestrate în felul următor : porțiunea din fundul curții, denumită de obicei „grădină”, a fost plantată cu pomi roditori, formând aci mica livadă a gospodarului.

Principiul a fost să se planteze pomi cât mai diverși, dar nu prea mulți, ci numai pentru nevoile casei, satul fiind în regiune de câmpie. S'au plantat în fiecare gospodărie câte 40-50 pomi, pe 6-8 rânduri : gutui, caiși, meri, peri, nuci și pruni. Printre pomi, coacăze, smeură, mazăre, fasole, etc.

Drumul principal al gospodăriei, de la poartă și până în bătătură, a fost străjuit cu cireși și vișini. Pe lângă casă, în colțuri înșorite, s'au plantat 2-3 piersici și 5-6 vițe urcătoare, din varietăți de masă.

În partea dinspre stradă a curții, pe o suprafață de 5-600 m. p. a fost înființată grădina de zarzavat a gospodăriei, împărțită în răzoare cultivate cu toate zarzavaturile trebuincioase pentru hrana unei familii țărănești. Într'un colț al grădinei de zarzavat este fântâna.

În fața casei de locuit s'a făcut grădinița de flori. Aci s'au semănat și plantat flori anuale și vivace care cer puține îngrijiri, flori țărănești: busuioc, salvia, călțunași, cârciumărese, petunii, stânjenei, etc.

Pentru formarea cadrului de verdeață a grădiniței și pentru umbra trebuincioasă odihnei, s'au plantat arbori și arbuști de ornament : lămâiță, liliac, trandafiri, butleia și câte un dud pletos, sub care a fost așezată o bancă.

Toate aceste plantații au încadrat și completat construcțiile din curtea gospodăriei. Iar înfăptuirile din sat, au complectat la rândul lor pe cele din gospodărie.

Desigur că prin acestea nu se termină rolul specialistului inginer-agronom, ci tocmai acum începe cu mai simțită nevoie. Cadrul material realizat va servi numai ca un început temeinic al acțiunii lui viitoare.

PETRE STÂNCULESCU
Inginer-agronom

ACȚIUNEA AGRICOLĂ ȘI ZOOTEHNICĂ A MINISTERULUI AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR

Proiect Arh. I. Bănică

Foto Fl. St.

Centru zootehnic din Medgidia.

Alături se găsește un dispensar cu o sală de operații pentru vite, o farmacie, birou și cameră pentru pasnic și un grajd.

S'a executat în: Medgidia, Hârșova, Cogealac, Adam-Clisi și Negru-Vodă din Jud. Constanța.

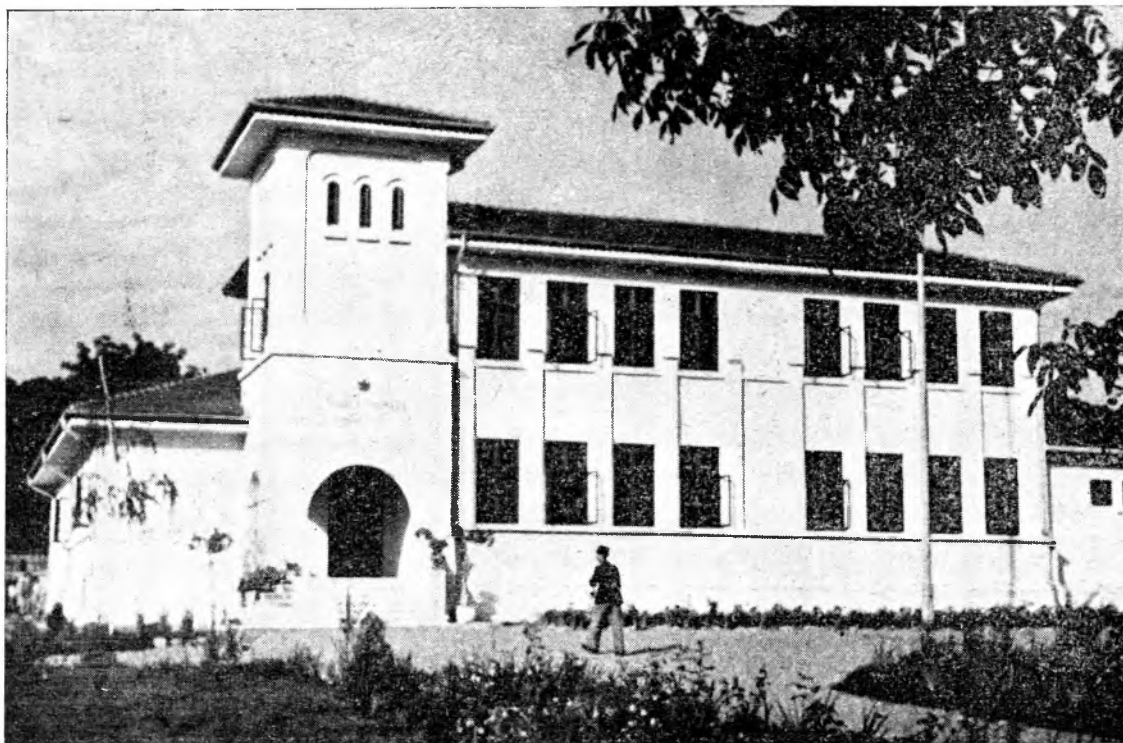

Proiect. Arh. I. Bănică

Foto: Fl. St.

Centrul agricol din Medgidia. E completat cu un grajd. S'a executat în aceleași comune ca centrele zootehnice. Pe lângă construcții mai au 10 Ha., de cultură demonstrativă, pomi și zarzavaturi, în afară de acesta mai sunt în întreaga țară încă 108 de asemenea centre complete și peste 100 de completat cu diverse ecarete.

INFAPTUIRI IN COMUNA SISEȘTI JUD. MEHEDINȚI

Proect Arh. L. Plămădeală

Foto Fl. St.

Școala primară mixtă cu 4 clase, cu un atelier de țesătorie și un atelier de ceramică, cancelarie și bibliotecă.

Incadrează centru civic văzut în pag. 1. În față e grădina cu flori și careul străjeriei, alături livada de flori.

Proect Arh. L. Plămădeală

Foto Fl. St.

Primăria Comunei. Nu s'a părăsit prispa caracteristică vieții românului și care aici servește pentru așteptare. Primăria cuprinde o sală mare, camera primarului, notarului, percepătorului.

La o parte de primărie se găsește un dispensar comunal, un grajd comunal cu depozit de unelte agricole și o uscătorie de fructe.

Troiță așezată de Soc. Cultul Eroilor în cimitirul de eroi, precum și în locurile unde s'au dat mari hătălii.

„Cultul eroilor“ a renăscut prin acest semn cultul troițelor strămoșești, pe lângă cultul eroilor.

Proiect Arh. Fl. Stănculescu

Foto Arh. Al. Petit

Primum la Serviciul Arhitecturii publicațiile :

Arhitectură : revistă trimestrială a Soc. Arhitecților Români, Str. Episcopiei Nr. 2.

Agricultura nouă : revistă lunară de știință și practică agricolă condusă de un comitet :
Prof. dr. N. Săulescu
Președinte

Red. și Ad-ția : Str. C. A. Rosetti Nr. 35

Revista științelor veterinare : apare lunar sub conducerea unui comitet :

Dr. G. Ionescu-Brăila, Președinte
București — căsuța poștală Nr. 203

România agricolă : Director : Grigore Giosanu.
București — Aleia Costinescu Nr. 7

Revista de igienă socială : Apare lunar.

Director : Dr. Banu.

Red. și Ad-ția București III — B-dul Lascăr
Catargiu Nr. 24.

Ogorul românesc, organ săptămânal de propagandă și popularizare agricolă.

Redacția și Administrația : Ministerul Agriculturii și Domeniilor, B-dul Carol I

Ministerul a concentrat toate publicațiile de îndrumare și propagandă agricolă în această publicație.

Aci se găsesc articole scrise de cei mai de seamă specialiști ai Ministerului, cuprinzând toate ramurile de activitate : agricolă, a pădurilor viticolă a creșterii vitelor, horticolă, a creșterii viermilor de mătase, pescăritul, textile, etc.

Tot în acest organ se publică Buletinul săptămânal al Ministerului prin care se dau îndrumările asupra lucrărilor ce urmează să se execute în țară în cursul săptămânii respective.

Publicația „CONSTRUCȚII RURALE“ primește colaborarea tuturor celor care se ocupă cu materia de construcții rurale sau care au un cuvânt de spus în această direcție, sau o experiență ce trebuie cunoscută.

FABRICA DE ȚIGLĂ ȘI CĂRĂMIZI
„PUSCHILĂ”
CERNA-VODĂ

Telegrame: FABRICA PUȘCHILĂ-Cerna-Vodă — Telefon 33

Țigle format „Marsilia“, țigle patent Nr. 253,
coame, olane de mașină, olane turcești, cără-
mizi presate, cărămizi de fațadă (dublu presate)
cărămizi pentru sobe și orice specialități după
comandă.

Produse ROMĂNEȘTI de calitate cea mai bună și
prețurile cele mai avantajoase.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Case și gospodării la țară”

Arhitect Florea Stănculescu

cuprinde planuri și îndrumări în legătură cu
gospodăria țărănească :

satul, strada

gospodăria cu planuri,

materialul de clădit.

Cum se clădește : temelia, pereții, acoperișul

Casa de locuit 20 planuri tip.

Lucrurile din casă, lucrări de

împodobire, Ecarete.

192 pagini, 195 figuri.

Prețul 150 lei — la autor

Strada Sandu Aldea, 73 București 2

Loc rezervat pentru reclame 600 lei pagina de număr.

Prețul 80 lei

TIPARUL
„OLTENIA”
Mihai Vodă, 5
BUCUREȘTI